

Brüssel, 16. november 2021
(OR. en)

13801/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0374(COD)

CODEC 1456
COMPET 801
MI 830
RC 44
TELECOM 412

MÄRKUS

Saatja: Alaliste esindajate komitee (COREPER I)
Saaja: Nõukogu

Eelmise dok nr: 13192/21
Komisjoni dok nr: 14172/20 + ADD 1-4 - COM(2020) 842 final

Teema: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus konkurentsile avatud ja õiglaste turgude kohta digisektoris (digiturgude õigusakt)
– Üldine lähenemisviis

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 15. detsembril 2020 Euroopa Parlamendile ja nõukogule eespool nimetatud ettepaneku¹.
2. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114 põhineva ettepaneku eesmärk on tagada konkurentsile avatud ja õiglase digisektor üldises plaanis ja eelkõige seoses põhiplatvormiteenustega, et edendada innovatsiooni, digitoodete ja -teenuste head kvaliteeti ning õiglasi ja konkurentsivõimelisi hindu ning suurendada ka digisektori äri- ja lõppkasutajate jaoks kvaliteeti ja valikut.

¹ Dokument 14172/20 + ADD 1.

3. Euroopa Andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 10. veebruaril 2021².
4. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse 27. aprillil 2021³.
5. Euroopa Ülemkogu 21.–22. oktoobri 2021. aasta järeldustes kutsusid Euroopa Ülemkogu liikmed kaasseadusandjaid üles jätkama tööd digiteenuste õigusakti ja digiturgude õigusakti ettepanekutega, et saavutada ambitsioonikas kokkulepe võimalikult kiiresti.
6. Euroopa Parlamendi peamine vastutav komisjon on siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon (IMCO). Raportöör on Andreas Schwab (PPE, DE). Euroopa Parlament kavatses IMCO raportit vastu võtta 2021. aasta novembri teisel poolel, pidades silmas hääletust 2021. aasta detsembri täiskogul.

II. TÖÖ NÕUKOGUS

7. Komisjon esitas Saksamaa eesistumise ajal 16. detsembril 2020 konkurentsi tööruhmale ettepaneku kohta üldise ülevaate.
8. Ettepanekuga kaasnevat mõjuhinna analüüsi üksikasjalikult tööruhma koosolekul 14. jaanuaril 2021. Tööruhm on Portugali ja Sloveenia eesistumisperioodil kõnealust ettepanekut analüüsinud 26 koosolekul.
9. Ministrid vahetasid 27. mail 2021 konkurentsivõime nõukogu arvamusi, et anda suuniseid läbirääkimiste jätkamiseks. Sellega seoses võttis nõukogu teadmiseks eesistujariigi esitatud eduaruande ning toetas eesistujariigi lähenemisviisi viimistleda tekst ja saada novembris volitused, et alustada võimalikult kiiresti läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga.
10. Eesistujariigi kompromisstekst on esitatud käesoleva märkuse lisas. Lisas esitatud tekst on COREPERile esitatud ja COREPERi poolt dokumendis ST 13192/21 kinnitatud teksti puhas versioon.

² Euroopa Andmekaitseinspektor – 10. veebruari 2021. aasta aramus 02/21.

³ INT/928 – EESC-2021-00127-00-00-AC-TRA.

III. ÜLEVAADE OLUKORRAST JA PEAMISED KÜSIMUSED

11. Eesistujariigi esitatud kompromisettepanek kujutab endast üldist tasakaalustatud paketti, mis võimaldab nõukogul võtta vastu üldise lähenemisviisi. Töörühma tasandil ja COREPERis saavutati laialdane konsensus.
12. Üldine lähenemisviis kajastab delegatsioonide poolt arutelude käigus tõstatatud peamisi küsimusi järgmiselt.
 - a. Väravahoidjate määramine ja kohustused ning regulatiivne dialoog.
 - Väravahoidjate määramise (artikkel 3) puhul lühendatakse kompromisettepanekuga tähtaegu, täiustatakse määramismenetlust ja kriteeriume, mida kasutatakse väravahoidjate määramiseks kvalitatiivsete kriteeriumite alusel. Kohustuste struktuur ja ulatus (artiklid 5 ja 6) jäeti samaks, kuid tehti parandusi, et suurendada nende selgust, tagada tulevikukindlus ning vältida kõrvalehoidmist.
 - Lisati üks uus kohustus (artikkel 6), mis tugevdab lõppkasutajate õigust loobuda põhiplatvormiteenuse tellimisest; samuti lisati asjakohasel juhul väravahoidjate jaoks täiendavad kaitsemeetmed, eelkõige seoses turvalisusega.
 - Regulatiivset dialoogi käsitlevaid sätteid (artikkel 7) täiustati, et tagada komisjonile kõnealuses dialoogis osalemisega seoses antud kaalutusõiguse asjakohane kasutamine.
 - b. Digiturgude õigusakti ja siseriiklike õigusaktide vaheline seos ning komisjoni ja liikmesriikide vaheline koostöö ja koordineerimine. Täpsustati digiturgude õigusakti reguleerimiseset ja kohaldamisala ning seost muid eesmärke taotleivate siseriiklike õigusaktidega ja eelkõige konkurentsialaste õigusaktidega, et selgitada ühtlustamise aspekti ja vältida siseturu edasist killustumist (artikkel 1).

- c. Samuti selgitati seost võimaliku paralleelse liikmesriikide ametiasutuste teostatava konkurentsieeskirjade kohaldamise ja komisjoni teostatava digiturgude õigusakti täitmise tagamise vahel, et toetada komisjoni ja tagada õiguskindlus, tõhustades samal ajal veelgi ühtlustamist (artikkel 32a). Seda silmas pidades lisati liikmesriikide jaoks ka võimalus anda konkurentsieeskirjade täitmise tagamiseks pädevatele riiklikele asutustele volitused võtta uurimismeetmeid seoses käesolevast määrusest tulenevate kohustuste võimaliku rikkumisega ning edastada oma järeldused komisjonile, samas kui komisjon jääb käesoleva määruse ainsaks lõplikuks täitmise tagajaks.
- d. Õigusselguse tagamiseks ja määramisprotsessi kiirendamiseks lisati uus lisa lõppkasutajate ja ärikasutajate kohta, milles on esitatud aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate kindlakstegemise ja arvutamise meetoodika. Sellega täpsustati ka eri põhiplatvormiteenuste piiritlemist.
- e. Käesoleva määruse tulevikukindluse ja õiguskindluse tagamiseks täpsustati ja piiritleti veelgi komisjoni õigust võtta vastu delegeeritud õigusakte väravahoidjate kohustuste ajakohastamiseks (artikkel 10). Sellega seoses tõhustati ka kõrvalehoidmise vastaseid sätteid, mis käsitlevad nüüd ka määramisetappi ning teevad kättesaadavaks täiendavad vahendid digiturgude dünaamilise olemusega toimetulekuks (artikkel 11).
- f. Lisaks saavutati märkimisväärsed kompromissid järgmistes küsimustes:
- liikmesriikide selliste kohtute rolli selgitamine, kus on riiklike menetluste alusel võimalik tõstatada küsimusi seoses digiturgude õigusakti järgimisega (artikkel 32b);
 - komisjoni uurimisvolitused määrati kindlaks kooskõlas konkurentsieeskirjade täitmise tagamist reguleerivate võrreldavate õigusaktidega (V peatükk);
 - komisjonile ja üldsusele aru andmine kohustuste täitmise kohta (artikkel 9a);
 - kolmandate isikute roll käesoleva määruse kohastes menetlustes (artikkel 7);

- liikmesriikide poolt turu-uuringu algatamiseks taotluse esitamise võimaluste ja taotlemise suhtes kohaldatavate tingimuste laiendamine (artikkel 33);
- liikmesriikide rolli suurendati, kaasates nõuandekomitee suuremal määral menetlustesse, kus komisjon võtab vastu rakendusakte, ning seda tõhustati teatavates aspektides, nähes ette kontrollimenetluse teatavate rakendusaktide vastuvõtmiseks (nt artiklid 4, 7, 36).

IV. JÄRELDUSED

13. Pärast 10. novembril 2021 toimunud arutelu kiitis COREPER lisas esitatud teksti heaks ja otsustas edastada selle nõukogu (konkurentsivõime) 25. novembri 2021. aasta istungile.
14. Seepärast palutakse nõukogul oma 25. novembri 2021. aasta istungil üldine lähenemisviis heaks kiita ja volitada eesistujariiki alustama läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

konkurentsile avatud ja õiglaste turgude kohta digisektoris (digiturgude õigusakt)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁴,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁵,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

⁴ ELT C ..., ..., lk ...

⁵ ELT C ..., ..., lk ...

ning arvestades järgmist:

- (1) Digiteenustel üldiselt ja eelkõige digiplatvormidel on majanduses üha olulisem roll, eriti siseturul, sest need pakuvad liidus uusi ärivõimalusi ja hõlbustavad piiriülest kaubandust.
- (2) Põhiplatvormiteenustel on samas ka hulk omadusi, mida neid osutavad ettevõtjad saavad ära kasutada. Põhiplatvormiteenuste üks omadustest on ülisuur mastaabisääst, mis tuleneb sellest, et äri- või lõppkasutajate lisandumisel on piirkulud sageli nullilähedased. Põhiplatvormiteenuste muude omaduste hulka kuuluvad väga tugevad võrguefektid, suutlikkus ühendada paljusid ärikasutajaid paljude lõppkasutajatega tänu asjaomaste teenuste mitmepoolsusele, nii äri- kui ka lõppkasutajate märkimisväärne sõltuvus, seotuse efektid, lõppkasutajate vähene samale eesmärgile pühendatud mitmeaadressilisus, vertikaalne integratsioon ja andmepõhised eelised. Kõik need omadused võivad neid teenuseid osutavate ettevõtjate ebaausa käitumise korral oluliselt pärssida põhiplatvormiteenuste turu avatust konkurentsile ning avaldada kõnealuseid teenuseid osutavate ettevõtjate ning nende äri- ja lõppkasutajate vaheliste kaubanduslike suhete õiglusele sellist mõju, mille tulemusena äri- ja lõppkasutajate tegelikud valikuvõimalused kiiresti ja võib-olla ulatuslikult vähenevad ning kõnealuseid teenuseid osutavad ettevõtjad võivad saada väravahoidja positsiooni.

- (3) Esile on tõusnud väike hulk põhiplatvormiteenuseid osutavaid suurettevõtjaid, kellel on märkimisväärne majanduslik võim. Tavaliselt suudavad nad ühendada oma teenuste kaudu paljusid ärikasutajaid paljude lõppkasutajatega, võimaldades neil omakorda ära kasutada ühes tegevusvaldkonnas saadud eeliseid, näiteks juurdepääsu suurtele andmehulkadele, uutes valdkondades. Mõni nendest ettevõtjatest kontrollib digimajanduses terveid platvormide ökosüsteeme ning turu teistel või uutel ettevõtjatel on nendega struktuuriliselt äärmiselt raske konkureerida, olenemata sellest, kui uuenduslikud ja tõhusad need ettevõtjad on. Konkurentsile avatust vähendavad eelkõige väga suured sisenemis- või väljumistõkked, sealhulgas suured investeerimiskulud, mida turult väljumise korral tagasi ei saa või ei ole lihtne tagasi saada, ja digimajanduse mõne olulise sisendi, näiteks andmete puudumine (või piiratud juurdepääs neile). Selle tulemusena suureneb tõenäosus, et alusturud ei toimi hästi või lakkavad varsti hästi toimimast.
- (4) Väravahoidjate selliste omaduste kombinatsioon põhjustab paljudel juhtudel tõenäoliselt läbirääkimispositsioonide suure tasakaalustamatuse ning seega ebaausate tavade ja ebaõiglase tingimuste rakendamise väravahoidjate osutatavaid põhiplatvormiteenuseid kasutavate äri- ja lõppkasutajate suhtes, mis mõjutab negatiivselt hindu, kvaliteeti, valikuvõimalusi ja innovatsiooni.
- (5) Sellest tulenevalt ei taga turuprotsessid sageli põhiplatvormiteenuste puhul õiglaseid majandustulemusi. Väravahoidjate tegevuse suhtes kohaldatakse küll endiselt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 101 ja 102, kuid nende sätete kohaldamisalasse kuuluvad vaid teatavad turuvõimu (nt turgu valitsev seisund konkreetsetel turul) ja konkurentsivastase käitumise juhud, nende täitmise tagamine toimub tagantjärele ning eeldab sageli väga keerukate asjaolude põhjalikku juhtumipõhist uurimist. Lisaks ei käsitleta kehtivas liidu õiguses üldse või tõhusalt neid siseturu hea toimimisega seotud probleeme, mida oma tegevusega tekitavad väravahoidjad, kes konkurentsioiguse käsituses ei pruugi turgu valitseda.

- (6) Väravahoidjatel on märkimisväärne mõju siseturule, kuna nad pakuvad paljudele ärikasutajatele värvat, mille abil saab jõuda lõppkasutajateni kõikjal liidus ja eri turgudel. Ebaausate tavade kahjulik mõju siseturule ja eriti põhiplatvormiteenuste vähene avatus konkurentsile, sealhulgas nende negatiivsed ühiskondlikud ja majanduslikud tagajärjed, on sundinud riiklikke seadusandjaid ja erinevaid valdkondi reguleerivaid asutusi meetmeid võtma. Mitmed riiklikud regulatiivsed lahendused on juba vastu võetud või välja pakutud, et tegeleda ebaausate kaubandustavade ja digiteenuste konkurentsile avatuse probleemidega või vähemalt osaga neist. See on tekitanud erinevaid regulatiivseid lahendusi ja sellest tulenevalt siseturu killustumise, mis on suurendanud ohtu, et nõuete täitmisest tulenevad kulud suurenevad, kuna siseriiklikud regulatiivsed nõuded on erinevad.
- (7) Seepärast on käesoleva määruse eesmärk aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, kehtestades õigusnormid, millega tagatakse konkurentsile avatus ja õiglasel turul üldiselt digisektoris ning eelkõige väravahoidjate pakutavate põhiplatvormiteenuste ärikasutajate ja lõppkasutajate jaoks. Väravahoidjate osutatavate põhiplatvormiteenuste äri- ja lõppkasutajatele tuleks tagada kogu liidus asjakohased regulatiivsed kaitsemeetmed väravahoidjate ebaõiglase käitumise eest, et hõlbustada piiriülest äritegevust liidus ja parandada seeläbi siseturu nõuetekohast toimimist ning kõrvaldada olemasolev või tõenäoliselt tekkiv killustumine konkreetsetes käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades. Kuigi väravahoidjad kasutavad üldiselt üleilmseid või vähemalt üleeuroopalisi ärimudeleid ja algoritmilisi struktuure, võivad nad rakendada ja mõnel juhul on rakendanud eri liikmesriikides erinevad äritingimused ja -tavasid, mis võib tekitada erinevusi väravahoidjate pakutavate põhiplatvormiteenuste kasutajate konkurentsitingimustes ning kahjustada nõnda siseturu integreerimist.
- (8) Erinevate siseriiklike õigusaktide ühtlustamisega tuleks kõrvaldada siseturul tõkked, mis piiravad teenuste, sealhulgas jaemüügiteenuste osutamise ja kasutamise vabadust. Seega tuleks liidu tasandil kehtestada sihipärane ühtlustatud normide kogum, et tagada siseturu digiturgudel, kus tegutsevad väravahoidjad, konkurentsile avatus ja õiglus.

- (9) Siseturu killustatust saab tulemuslikult vältida üksnes juhul, kui liikmesriike takistatakse kohaldamast selliseid siseriiklike õigusnorme, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse ja millel on samad eesmärgid nagu käesoleval määruisel. See ei välista võimalust kohaldada väravahoidjate suhtes, nagu nad on määratletud käesolevas määruises, muid siseriiklike õigusakte, millega taotletakse muid õiguspäraseid avaliku huvi eesmäärke, nagu need on sätestatud ELi toimimise lepingus, või tegutsetakse avalikust huvist tulenevatel ülekaalukatel põhjustel, mis on tunnustatud Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikas.
- (9a) Kuna käesoleva määruse eesmärk on täiendada konkurentsioiguse täitmise tagamist, siis tuleks täpsustada, et käesolev määrus ei piira ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102, vastavate siseriiklike konkurentsieeskirjade ega muude selliste ühepoolset tegevust käsitlevate siseriiklike konkurentsieeskirjade kohaldamist, mis tuginevad turupositsiooni ja -käitumise, sealhulgas selle tõenäolise mõju ja keelatud tegevuse täpse ulatuse individuaalhindamisele, ning millega nähakse ettevõtjatele ette võimalus esitada kõnealuse käitumise kohta tõhususel ja objektiivsetel põhjendustel põhinevaid argumente. Viimati nimetatud eeskirjade kohaldamine ei tohiks siiski mõjutada käesoleva määruse kohaselt väravahoidjate suhtes kehtestatud kohustusi ega nende ühetaolist ja tõhusat kohaldamist siseturul.
- (10) ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 ning vastavate konkurentsivastast mitme- ja ühepoolset tegevust ning ühinemiskontrolli käsitlevate siseriiklike konkurentsieeskirjade eesmärk on kaitsta turul moonutamata konkurentsi. Käesoleva määruse eesmärk täiendab konkurentsioiguses määratletud eesmärki kaitsta moonutamata konkurentsi mis tahes turul, kuid erineb sellest, kuna sellega soovitakse tagada, et turud, kus tegutsevad väravahoidjad, oleksid konkurentsile avatud ja õiglasel ning jääksid selliseks, sõltumata käesoleva määrusega hõlmatud väravahoidja tegevuse tegelikust, tõenäolisest või eeldatavast mõjust konkurentsile konkreetsetel turul. Seega on käesoleva määruse eesmärk kaitsta kõnealuste eeskirjadega võrreldes erinevat õiguslikku huvi ja see ei tohiks piirata nende kohaldamist.

- (11) Käesolevat määrust tuleks kohaldada, ilma et see piiraks selliste normide kohaldamist, mis tulenevad muudest liidu õigusaktidest, mis reguleerivad käesoleva määrusega hõlmatud teenuste osutamise teatavaid aspekte, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2019/1150,⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) xx/xx [digiteenuste õigusakt],⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/679,⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2002/58/EÜ,⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist (EL) 2019/790,¹⁰

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1150, mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajate jaoks (ELT L 186, 11.7.2019, lk 57).

⁷ Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu (digiteenuste õigusakt) ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/790, mis käsitleb autoriõigust ja autoriõigusega kaasnevaid õigusi digitaalsel ühtsel turul ning millega muudetakse direktiive 96/9/EÜ ja 2001/29/EÜ (ELT L 130, 17.5.2019, lk 92).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist (EL) 2015/2366,¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2010/13/EL,¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2005/29/EÜ¹³ ning nõukogu direktiivist 93/13/EMÜ,¹⁴ samuti liikmesriigi õigusnormidest, mille eesmärk on kõnealuste liidu õigusaktide täitmise tagamine või, kui see on asjakohane, nende rakendamine.

- (12) Vähest konkurentsile avatust ja ebaausaid kaubandustavasid esineb digisektoris teatavate digiteenuste puhul sagedamini ja ilmsemalt kui teiste puhul. Neid esineb eelkõige väga levinud ja laialdaselt kasutatavate digiteenuste puhul, mille kaudu enamasti otseselt vahendatakse äri- ja lõppkasutajate suhtlust ning mille puhul avalduvad kõige valdavamalt sellised omadused nagu äärmiselt suur mastaabisääst, väga tugevad võrguefektid, suutlikkus ühendada paljusid äri- ja lõppkasutajatega tänu kõnealuste teenuste mitmepoolsusele, seotuse efektid ning mitmeadressilisuse puudumine või vertikaalne integratsioon. Sageli osutab kõnealuseid digiteenuseid vaid üks suur ettevõtja või on selliseid ettevõtjaid väga vähe. Sellistest põhiplatvormiteenuseid osutavatest ettevõtjatest on kõige sagedamini saanud äri- ja lõppkasutajate jaoks värvahoidjad ulatuslike tagajärgedega, kuna nad saavad võimaluse kergelt kehtestada kaubandustingimusi ühepoolselt ning äri- ja lõppkasutajate jaoks kahjulikul moel. Seega on vaja keskenduda üksnes sellistele digiteenustele, mida äri- ja lõppkasutajad kõige rohkem kasutavad ning mille puhul on värvahoidjate vähese konkurentsile avatuse ja ebaausate kaubandustavadega seotud mured praeguste turutingimuste juures siseturu seisukohast kõige ilmsemad ja pakilisemad.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ja 2013/36/EL ning määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ja direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

¹⁴ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglase tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

- (13) Eelkõige on nii suurt hulka lõppkasutajaid kui ka ettevõtjaid võimalik mõjutada selliste teenustega nagu veebipõhised vahendusteenused, veebipõhised otsingumootorid, operatsioonisüsteemid, internetipõhised sotsiaalvõrgud, videojagamisplatvormi teenused, numbrivaba isikutevahelise side teenused, pilvandmetöötlusteenused ja internetireklaamiteenused, eelkõige internetireklaami vahendusteenused, mistõttu kaasneb nendega ebaausate kaubandustavade rakendamise oht. Seepärast tuleks kõnealused teenused lisada põhiplatvormiteenuste määratlusse ja need peaksid kuuluma käesoleva määruse kohaldamisalasse. Veebipõhiseid vahendusteenuseid võidakse pakkuda ka finantsteenuste valdkonnas ning kasutada selliste teenuste vahendamiseks või osutamiseks, mille mitteammendav loetelu on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/1535¹⁵ II lisas. Lisaks võidakse selliseid põhiplatvormiteenuseid nagu veebipõhised vahendusteenused osutada ka häältuvastustehnoloogia kaudu. Teatavatel asjaoludel peaks lõppkasutajate mõiste hõlmama kasutajaid, keda peetakse tavaliselt küll ärikasutajateks, kuid kes konkreetses olukorras ei kasuta põhiplatvormiteenuseid selleks, et pakkuda kaupu või teenuseid teistele lõppkasutajatele; näiteks ettevõtjaid, kes kasutavad pilvandmetöötlusteenuseid omaks tarbeks.
- (14) Väravahoidjad võivad koos oma põhiplatvormiteenustega osutada mitmeid kõrvalteenuseid, näiteks integreeritud reklaamiteenuseid, identimis- või makseteenuseid ja makseteenuste osutamist toetavaid tehnilisi teenuseid. Kuna väravahoidjad pakuvad oma teenuseportfelli sageli osana integreeritud ökosüsteemist, millele kõnealuseid kõrvalteenuseid pakkuvatel kolmandatel isikutel juurdepääs või vähemalt võrdsetel alustel juurdepääs puudub, ning kuna nad võivad siduda põhiplatvormiteenuse kasutamise võimaluse ühe või mitme kõrvalteenuse kasutamisega, on väravahoidjatel tõenäoliselt suurem suutlikkus ja stiimul kasutada oma põhiplatvormiteenustega seotud mõjuvõimu ka nende kõrvalteenuste suhtes, mis kahjustab valikuvõimalusi ja konkurentsile avatust selliste teenuste turul.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

- (15) Asjaolu, et digiteenus kvalifitseerub tulenevalt selle laialdasest ja üldisest kasutusest ning selle olulisusest äri- ja lõppkasutajate ühendamisel põhiplatvormiteenuseks, ei anna iseenesest piisavat põhjust tunda muret vähese konkurentsile avatuse ja ebaausate kaubandustavade pärast. Selliste probleemidega seotud murekohad tekivad alles siis, kui põhiplatvormiteenus kujutab endast olulist väärtust ja kui seda käitab ettevõtja, kellel on siseturule märkimisväärne mõju ning turul kindel ja püsiv positsioon, või ettevõtja, kes eeldatavasti saavutab sellise positsiooni lähitulevikus. Seega tuleks käesolevas määruses sätestatud sihipäraste ühtlustatud õigusnorme kohaldada üksnes nende kolme objektiivse kriteeriumi alusel kindlaksmääratud ettevõtjate suhtes ning neid tuleks kohaldada üksnes kõnealuste ettevõtjate selliste põhiplatvormiteenuste suhtes, mis eraldiseisvana kujutavad endast ärikasutajate jaoks olulist väärtust lõppkasutajateni jõudmiseks.
- (16) Et tagada käesoleva määruse tõhus kohaldamine selliste põhiplatvormiteenuseid osutavate ettevõtjate suhtes, kes kõige tõenäolisemalt vastavad kõnealustele objektiivsetele nõuetele, ja olukordades, kus konkurentsi nõrgestav ebaaus käitumine on kõige valdavam ja mõjukaim, peaks komisjonil olema võimalik vahetult määrata väärtusvahendajaks sellised põhiplatvormiteenuseid osutavad ettevõtjad, kes vastavad teatavatele kvantitatiivsetele kriteeriumitele. Selliste ettevõtjate puhul tuleks igal juhul rakendada kiiret määramisprotsessi, mis peaks algama pärast seda, kui käesolev määrus muutub kohaldatavaks.

(17) Märkimisväärselt suur käive liidus ja põhiplatvormiteenuse osutamine vähemalt kolmes liikmesriigis on oluline märk sellest, et põhiplatvormiteenust osutaval ettevõtjal on märkimisväärne mõju siseturule. Samale asjaolule viitab ka see, kui põhiplatvormiteenust osutaval ettevõtjal on vähemalt kolmes liikmesriigis märkimisväärselt suur turukapitalisatsioon või samaväärne õiglase turuväärtus. Seega tuleks eeldada, et põhiplatvormiteenust osutaval ettevõtjal on märkimisväärne mõju siseturule siis, kui ta osutab põhiplatvormiteenust vähemalt kolmes liikmesriigis ja kui tema kontserni Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) realiseeritud käive vastab teatavale kõrgele künnisele või ületab seda või kui kontserni turukapitalisatsioon vastab teatavale suurele absoluutväärtusele või ületab seda. Selliste põhiplatvormiteenuseid osutavate ettevõtjate puhul, kes kuuluvad börsil noteerimata ettevõtjatele, tuleks osutada samaväärsele õiglasele turuväärtusele, mis ületab teatavat suurt absoluutväärtust. Komisjon peaks kasutama oma õigust võtta vastu delegeeritud õigusakte, et töötada välja objektiivne metoodika kõnealuse väärtuse arvutamiseks. Kontserni suur käive EMPs koos künniseni küündiva põhiplatvormiteenuste kasutajate arvuga liidus annab märku suhteliselt suurest suutlikkusest kõnealuste kasutajate pealt tulu teenida. Suur turukapitalisatsioon sama künniseni küündiva põhiplatvormiteenuste kasutajate arvu suhtes liidus annab märku suhteliselt suurest suutlikkusest kõnealuste kasutajate pealt lähitulevikus tulu teenida. Selline raha teenimise potentsiaal kajastab omakorda põhimõtteliselt asjaolu, et asjaomased ettevõtjad toimivad olulise väravana. Mõlemad näitajad kajastavad lisaks nende finantssuutlikkust, sealhulgas võimet kasutada ära juurdepääsu finantsturgudele, et oma positsiooni tugevdada. Nii võib juhtuda näiteks olukorras, kui kõnealust head juurdepääsu kasutatakse teiste ettevõtjate omandamiseks, millel on omakorda tõendatud negatiivne mõju innovatsioonile. Turukapitalisatsioon võib samuti kajastada asjaomaste ettevõtjate tõenäolist tulevast positsiooni ja mõju siseturule, olgugi et praegu võib nende käive olla suhteliselt väike. Turukapitalisatsiooni piirväärtus võib põhineda tasemel, mis vastab liidu suurimate börsil noteeritud ettevõtjate turukapitalisatsiooni keskmisele väärtusele asjakohasel ajavahemikul.

- (18) Põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja püsivat künnise tasemel või sellest suuremat turukapitalisatsiooni kolme või enama aasta jooksul tuleks käsitada kui asjaolu, mis kinnitab eeldust, et põhiplatvormiteenust osutaval ettevõtjal on märkimisväärne mõju siseturule.
- (19) Turukapitalisatsiooniga seoses võib olla vajalik arvestada mitut tegurit, mida tuleks põhjalikult hinnata, et teha kindlaks, kas põhiplatvormiteenust osutavat ettevõtjat tuleks käsitada siseturule olulist mõju avaldava ettevõtjana. See võib osutada vajalikuks olukorras, kus põhiplatvormiteenust osutava ettevõtja turukapitalisatsioon oli eelnevatel majandusaastatel oluliselt väiksem kui aktsiaturu keskmine, kus tema turukapitalisatsiooni volatiilsus vaadeldaval perioodil ei olnud proportsioonis aktsiaturu üldise volatiilsusega või kus tema turukapitalisatsiooni trajektoor ei olnud turusuundumuste kontekstis kooskõlas kiire ja ühesuunalise kasvuga.
- (20) Kui väga suur hulk ärikasutajaid sõltub põhiplatvormiteenusest, et jõuda iga kuu väga suure hulga igakuiste aktiivsete lõppkasutajateni, on kõnealust teenust osutaval ettevõtjal võimalik mõjutada suure osa ärikasutajate tegevust oma huvides, mis viitab põhimõtteliselt sellele, et kõnealune ettevõtja toimib olulise väravana. Seega tuleks nende arvnäitajate jaoks määrata asjakohased tasemed, mis tähistavad platvormi lõppkasutajate puhul märkimisväärset protsendimäära kogu liidu elanikkonnast ja platvormi ärikasutajate puhul märkimisväärset protsendimäära kõigist liidu ettevõtjatest, et määrata kindlaks vastavad künnised. Aktiivsed lõppkasutajad ja ärikasutajad tuleks kindlaks teha ja neid tuleks arvestada viisil, mis kajastab adekvaatselt asjaomase konkreetse põhiplatvormiteenuse rolli ja ulatust. Selleks et tagada väravahoidjate jaoks õiguskindlus, tuleks tegurid, mille põhjal määratakse kindlaks aktiivsete lõppkasutajate ja ärikasutajate arv põhiplatvormiteenuse kohta, esitada käesoleva määruse lisas. Selliseid tegureid võivad mõjutada tehnoloogia areng ja muud arengud. Komisjonile tuleks seega anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva määruse lisas esitatud tegureid, mille põhjal määratakse kindlaks aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate arv.

- (21) Ettevõtja kindlat ja püsivat positsiooni tema tegevusalal või sellise positsiooni tulevikus saavutamise suurt tõenäosust näitab eelkõige see, kui põhiplatvormiteenust osutava ettevõtja positsiooni avatus konkurentsile on piiratud. Selline on olukord tõenäoliselt siis, kui teenuseosutaja on vähemalt kolmes liikmesriigis osutanud põhiplatvormiteenust väga suurele hulgale äri- ja lõppkasutajatele vähemalt kolme aasta jooksul.
- (22) Kõnealuseid kriteeriume võib mõjutada turu ja tehnoloogia areng. Seepärast tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada metoodikat, mille abil tehakse kindlaks, kas kvantitatiivsed kriteeriumid on saavutatud, ning kohandada seda vajaduse korral korrapäraselt vastavalt turu ja tehnoloogia arengule. See on eriti oluline seoses turukapitalisatsiooni kriteeriumiga, mida tuleks sobivate ajavahemike järel indekseerida. Selliste delegeeritud õigusaktidega ei tohiks muuta käesolevas määruses sätestatud kvantitatiivseid kriteeriume.

- (23) Põhiplatvormiteenuseid osutavaid ettevõtjaid, kes vastavad kvantitatiivsetele kriteeriumitele, kuid suudavad esitada piisavalt põhjendatud argumendid tõendamaks, et asjaomaste põhiplatvormiteenuste osutamise olukorras ei täida nad erandkorras objektiivseid nõudeid, mis on ette nähtud väravahoidjale, kuigi nad vastavad kõigile kvantitatiivsetele kriteeriumitele, ei peaks määrama otse, vaid kõnealuseid piisavalt põhjendatud argumente tuleks täiendavalt uurida. Kohustus esitada tõendeid selle kohta, et kvantitatiivsete kriteeriumite täitmisest tulenevat eeldust ei tuleks kohaldada, peaks lasuma kõnealusel ettevõtjal. Esitatud tõendite ja väidete hindamisel peaks komisjon võtma arvesse üksnes neid tegureid, mis on otseselt seotud ettevõtja väravahoidjana käsitamise kvantitatiivsete kriteeriumitega, nimelt ettevõtja mõju siseturile, mis ületab tema tulusid või turukapitalisatsiooni, näiteks ettevõtja suurust absoluutarvudes, juhtpositsiooni tehnoloogia valdkonnas ning nende liikmesriikide arvu, kus ta tegutseb; samuti seda määra, mille võrra ärikasutajate ja lõppkasutajate tegelik arv ületab asjaomased kriteeriumid, ning ettevõtja põhiplatvormiteenuse tähtsust, võttes arvesse asjaomase põhiplatvormiteenuse üldist suurust; lisaks tuleks arvesse võtta seda, mitme aasta jooksul on kriteeriume täidetud. Igasugused majanduslikel alustel tuginevad põhjendused, mille eesmärk on näidata põhiplatvormiteenust osutava ettevõtja teatavat liiki käitumisest tulenevat tõhusust, tuleks jätta tähelepanuta, sest need ei ole väravahoidjaks määramisel asjakohased. Kui ettevõtja takistab uurimist märkimisväärselt, hoidudes komisjoni võetavate uurimismeetmete järgimisest, peaks komisjonil olema võimalik teha otsus kvantitatiivsete kriteeriumite põhjal.
- (24) Ette tuleks näha ka selliste põhiplatvormiteenuste osutajate väravahoidja rolli hindamine, kes ei vasta kõigile kvantitatiivsetele kriteeriumitele, võttes arvesse üldisi objektiivseid nõudeid selle kohta, et neil on märkimisväärne mõju siseturile, et nad toimivad ärikasutajate jaoks olulise väravana, mis võimaldab jõuda lõppkasutajateni, ning neil on püsiv ja kindel positsioon oma tegevusalal või nad tõenäoliselt saavutavad selle lähitulevikus.

(25) Sellise hinnangu saab anda üksnes turu-uuringu alusel, võttes arvesse kvantitatiivseid kriteeriume. Oma hinnangus peaks komisjon pidama silmas eesmärki säilitada ja edendada innovatsiooni taset, digitoodete ja -teenuste kvaliteeti, hindade õiglust ja konkurentsivõimet ning kvaliteedi ja valikuvõimaluste jätkuvat kõrget taset äri- ja lõppkasutajate jaoks. Arvesse võib võtta põhiplatvormiteenuseid osutavatele ettevõtjatele omaseid tunnuseid, nagu äärmiselt suur mastaabi- või mitmekülgsussääst, väga tugevad võrguefektid, andmepõhised eelised, suutlikkus ühendada paljusid ärikasutajaid paljude lõppkasutajatega tänu kõnealuste teenuste mitmepoolsusele, seotuse efektid, mitmeaadressilisuse puudumine, konglomeraadile omane struktuur või vertikaalne integratsioon. Lisaks võib väga suur turukapitalisatsioon, väga suur omakapitali väärtus võrreldes kasumiga või väga suur käive, mis saadakse ühe põhiplatvormiteenuse lõppkasutajatelt, osutada asjaolule, et ettevõtja suudab turgu enda kasuks kallutada või sellise ettevõtja võimenduspotentsiaalile. Lisaks turukapitalisatsioonile on suhteline kasvumäär näide dünaamilistest parameetritest, mis on eriti asjakohased selliste põhiplatvormiteenuseid osutavate ettevõtjate kindlakstegemiseks, kes tõenäoliselt saavutavad kindla turupositsiooni. Kui ettevõtja takistab uurimist märkimisväärselt, hoidudes komisjoni võetavate uurimismeetmete järgimisest, peaks komisjonil olema võimalik võtta vastu otsus, tehes kättesaadavate faktide põhjal negatiivseid järeldusi.

- (26) Kohaldada tuleks eraldi norme selliste põhiplatvormiteenuseid osutavate ettevõtjate suhtes, kes tõenäoliselt saavutavad kindla ja püsiva turupositsiooni lähitulevikus. Samad põhiplatvormiteenuse konkreetsed omadused viitavad tõenäosusele, et turgu on võimalik ettevõtja kasuks kallutada: kui teenust osutav ettevõtja on saanud seoses oma mastaabi või vahendusjõuga konkurentide või potentsiaalsete konkurentide ees teatava eelise, võib tema positsioon muutuda kõigutamatuks ning olukord võib kujuneda selliseks, et tõenäoliselt saavutab ta lähitulevikus püsiva ja kindla turupositsiooni. Ettevõtjad võivad püüda turgu enda kasuks kallutada ning saada väravahoidjaks, rakendades mõningaid käesoleva määrusega reguleeritud ebaõiglasi tingimusi ja ebaausaid tavasid. Sellises olukorras näib olevat asjakohane sekkuda enne, kui turg pöördumatult ettevõtja kasuks kaldub.
- (27) Selline varajane sekkumine peaks aga piirduma üksnes seda laadi kohustuste kehtestamisega, mis on vajalikud ja asjakohased tagamaks, et kõnealused teenused on endiselt konkurentsile avatud ning võimaldavad vältida ebaõiglase tingimuste ja ebaausate tavade kvalifitseeritud riski. Kohustused, mis takistavad põhiplatvormiteenuseid osutavatel ettevõtjatel saavutada oma tegevuses kindlat ja püsivat positsiooni, näiteks need, mis takistavad ebaõiglast võimendust, ning need, mis hõlbustavad platvormi vahetamist ja mitmeaadressilisust, on otsesemalt suunatud kõnealuse eesmärgi saavutamisele. Lisaks peaks komisjon proportsionaalsuse tagamiseks kohaldama kõnealustest kohustustest üksnes neid, mis on käesoleva määruse eesmärki saavutamiseks vajalikud ja proportsionaalsed, ning korrapäraselt kontrollima, kas sellised kohustused tuleks säilitada või tühistada või kas neid tuleks kohandada.
- (28) See peaks võimaldama komisjonil õigel ajal ja tõhusalt sekkuda, tagades samas täielikult kaalutud meetmete proportsionaalsuse. Samuti peaks see veenma tegelikke või potentsiaalseid turuosalisi, et asjaomased teenused on õiglased ja konkurentsile avatud.

- (29) Ettevõtjad, kes on määratud väravahoidjaks, peaksid täitma käesolevas määruses sätestatud kohustusi seoses iga põhiplatvormiteenusega, mis on loetletud asjaomases määramisotsuses. Kohustuslikke eeskirju tuleks kohaldada, võttes arvesse väravahoidja konglomeraadipositsiooni, kui see on asjakohane. Samuti tuleks rakendusmeetmed, mille komisjon võib oma otsusega kehtestada väravahoidjate suhtes pärast regulatiivset dialoogi, kavandada tõhusal viisil, võttes arvesse põhiplatvormiteenuste omadusi ja võimalikku kõrvalehoidmise riski ning järgides proportsionaalsuse põhimõtet ja austades asjaomaste ettevõtjate ning kolmandate isikute põhiõigusi.
- (30) Põhiplatvormiteenuste väga kiirelt muutuva ja keeruka tehnoloogilise iseloomu tõttu on vaja korrapäraselt läbi vaadata väravahoidjate staatus, samuti nende ettevõtjate staatus, kes tõenäoliselt saavutavad oma tegevuses püsiva ja kindla positsiooni lähitulevikus. Et kõik turuosalisel, sealhulgas väravahoidjad, saaksid kohaldatavate õiguslike kohustustega seoses nõutava kindluse, tuleb kehtestada selliste korrapärase läbivaatamiste tähtaeg. Samuti on oluline korraldada selliseid läbivaatamisi korrapäraselt ja vähemalt iga nelja aasta tagant. Lisaks on oluline selgitada, et mitte iga selliste asjaolude muutus, mille põhjal põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja on määratud väravahoidjaks, ei tähenda, et määramisotsust tuleb muuta. Määramisotsuse muutmine on vajalik ainult juhul, kui muutunud asjaolud toovad kaasa ka hinnangu muutumise. See, kas hinnangut muudetakse ning määramisotsust on vaja muuta, tuleb välja selgitada konkreetsete faktide ja asjaolude hindamise kaudu igal üksikjuhul eraldi.

- (31) Et tagada vāravahoidja staatuse lābivaatamise tulemuslikkus ning vōimalus kohandada vāravahoidja osutatavate pōhiplatvormiteenuste loetelu, peaksid vāravahoidjad enne kōnealuseid toiminguid teavitama komisjoni kōigist pōhiplatvormiteenuseid vōi mis tahes muid digisektoris pakutavaid teenuseid osutavate ettevōtjate kavandatud ja lōpuleviidud omandamistest. Selline teave ei teeniks mitte üksnes eespool nimetatud üksikuid vāravahoidjate staatust puudutavaid lābivaatamisprotsesse, vaid annaks ka olulist teavet, mida on vaja konkurentsiga seotud ũldisemate suundumuste jālgimiseks digisektoris ja mida vōib seega olla kasulik arvesse vōtta ka kāesoleva māārusega ette nāhtud turu-uuringute kontekstis. Lisaks peaks komisjon liikmesriike sellisest teabest teavitama, vōttes arvesse vōimalust kasutada seda teavet riigi tasandi ũhinemiskontrolli jaoks ning asjaolu, et teatavatel tingimustel vōib riigi pādev asutus pōōrduda kōnealuste omandamiste kũsimuses ũhinemiskontrolli eesmārgil komisjoni poole. Komisjon peaks samuti avaldama koondumist kāsitleva kokkuvōtte, tāsustades koondumise osalised, nende tegevusvaldkonna, koondumise laadi ja toiminguga seotud liikmesriikide loetelu. Et tagada sellise teabe vajalik lābipaistvus ja kasulikkus kāesoleva māārusega ette nāhtud eri eesmārkideks, peaksid vāravahoidjad esitama teabe vāhemalt koondumisega seotud ettevōtjate kohta, nende aastakāibe kohta EMPs ja kogu maailmas, nende tegevusvaldkonna kohta, sealhulgas koondumisega otseselt seotud tegevuse kohta, tehinguvāärtuse vōi selle hinnangulise suuruse kohta ning esitama kokkuvōtte koondumisest, sealhulgas selle olemusest ja pōhjendustest, samuti loetelu toiminguga seotud liikmesriikidest.

- (32) Et tagada väravahoidjate osutatavate põhiplatvormiteenuste puhul õiglus ja konkurentsile avatus, tuleb selgelt ja ühemõtteliselt sätestada nende teenuste suhtes ühtlustatud kohustused. Selliseid norme on vaja, et vähendada väravahoidjate ebaausatest tavadest tuleneva kahjuliku mõju ohtu – see oleks kõnealuste teenuste ärikeskkonna, kasutajate ja kokkuvõttes kogu ühiskonna huvides. Arvestades digiturgude kiiret arengut ja dünaamilisust ning väravahoidjate märkimisväärset majanduslikku mõju, on oluline, et neid kohustusi kohaldataks tulemuslikult ja nende täitmisest ei hoitaks kõrvale. Selleks tuleks kõnealuseid kohustusi kohaldada väravahoidja igasuguse tegevuse suhtes, olenemata selle vormist ja sellest, kas see on lepingulist, kaubanduslikku, tehnilist või muud laadi, kuivõrd see vastab sellist liiki tegevusele, mille suhtes kohaldatakse mõnda käesoleva määrusega ette nähtud kohustust.

(33) Käesolevas määruses sätestatud kohustused piirduvad sellega, mis on vajalik ja põhjendatud, et tegeleda värvahoidjate ebaausate tavade probleemiga ning tagada avatud konkurents seoses värvahoidjate osutatavate põhiplatvormiteenustega. Seega peaksid kohustused vastama nendele tavadele, mida peetakse ebaausaks, arvestades digisektori omadusi ja saadud kogemusi, näiteks tavadele, millel on ELi konkurentsieeskirjade täitmise tagamisel saadud kogemuste kohaselt eriti kahjulik otsene mõju äri- ja lõppkasutajatele. Käesolevas määruses sätestatud kohustuste puhul võidakse konkreetselt arvesse võtta osutatavate põhiplatvormiteenuste laadi. Lisaks on vaja ette näha võimalus pidada värvahoidjatega regulatiivset dialoogi, kohandamaks kohustusi, mille jaoks on tõenäoliselt vaja konkreetseid rakendusmeetmeid, et tagada nende kohustuste tulemuslikkus ja proportsionaalsus. Kohustusi tuleks ajakohastada alles pärast seda, kui konkreetsete tavade, mis võivad olla äsja kindlaks tehtud, laadi ja mõju on põhjalikult uuritud ning kui selle uurimise tulemusel jõutakse järeldusele, et need tavad on sama ebaausad või konkurentsi piiravad nagu käesolevas määruses sätestatud ebaausad tavad, kuid jäävad praeguste kohustuste kohaldamisalast välja. Komisjonil peaks olema võimalik kas omal algatusel või vähemalt kolme liikmesriigi põhjendatud taotluse alusel algatada uurimine, et teha kindlaks, kas olemasolevaid kohustusi tuleks ajakohastada. Selliste põhjendatud taotluste esitamisel võivad liikmesriigid lisada teavet uute toodete, teenuste, tarkvara või vahendite pakkumise kohta, mis tõstatavad konkurentsile avatuse või õiglusega seotud küsimusi, olenemata sellest, kas pakkumine toimub olemasolevate põhiplatvormiteenuste raames või muul viisil. Kui komisjon peab pärast turu-uuringut vajalikuks muuta käesoleva määruse olulisi osi, näiteks lisada uusi kohustusi, mis ei ole kooskõlas konkurentsile avatuse või õigluse küsimustega, mida käsitletakse käesolevas määruses, peaks komisjon esitama ettepaneku määruse muutmiseks.

- (34) Nende kohustuste kehtestamise ja kohandamise eri mehhanismide kombinatsioon peaks tagama, et kohustused piirduvad kindlaks tehtud ebaausate tavadega, ning ühtlasi, et vajaduse korral ja põhjendatud juhtudel on võimalik sekkuda uutesse või muutunud tavadesse.
- (35) Käesolevas määruses sätestatud kohustused on vajalikud avaliku korraga seoses kindlaks tehtud probleemide lahendamiseks, kuna puuduvad alternatiivsed ja vähem piiravad meetmed, millega oleks võimalik tõhusalt saavutada sama tulemus, võttes arvesse vajadust kindlustada avalikku korda, kaitsta eraelu puutumatust ning võidelda pettuste ja petturlike kaubandustavade vastu.

- (36) Väravahoidjad, kes kombineerivad eri allikatest pärinevaid lõppkasutajate andmeid või korraldavad kasutajate eri teenustesse sisselogimist, saavad potentsiaalseid andmete kogumisega seotud eeliseid, mis suurendavad turule sisenemise tõkkeid. Tagamaks et väravahoidjad ei kahjusta ebaõiglaselt põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust, peaksid nad võimaldama oma lõppkasutajatel vabalt valida, kas nad soovivad selliste äritavadega kokku puutuda, pakkudes vähem isikustatud, kuid samaväärset alternatiivi, ilma et põhiplatvormiteenus või selle teatavad funktsioonid sõltuksid lõppkasutaja nõusolekust määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkti a tähenduses. See ei tohiks piirata väravahoidja õigust, kui kasutaja on selleks andnud määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkti a kohase nõusoleku, kombineerida andmeid või korraldada kasutajate sisselogimist, lähtudes määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikes 1 ette nähtud õiguslikust alusest, välja arvatud artikli 6 lõike 1 punktid b ja f, milles käsitletakse lepingu täitmise või väravahoidja õigustatud huvi seisukohast vajalikku töötlemist, mis on kõnealuses kontekstis sõnaselgelt välistatud, et vältida sellest kohustusest kõrvalehoidmist. Vähem isikustatud alternatiiv ei tohiks olla erinev või halvema kvaliteediga kui teenus, mida pakutakse lõppkasutajatele, kes annavad nõusoleku nende isikuandmete kombineerimiseks, välja arvatud juhul, kui pakutava teenuse esialgne kvaliteet sõltub just selliste andmete kombineerimisest. Samuti peaks selline andmete kombineerimise võimalus hõlmama kõiki võimalikke isikuandmete allikaid, sealhulgas väravahoidja oma põhiplatvormiteenuseid ja muid tema pakutavaid teenuseid ning kolmandate isikute teenuseid (kui andmeid saadakse näiteks kolmandate isikute veebisaitidel olevate küpsiste või „meeldib“-nuppude kaudu). Kui väravahoidja küsib nõusolekut, peaks ta ennetavalt pakkuma lõppkasutajale kasutajasõbralikku lahendust nõusoleku andmiseks, muutmiseks või tagasivõtmiseks sõnaselgel, lihtsal ja arusaadaval viisil. Nõusolek tuleks anda selge kinnitusena, millega lõppkasutaja annab vabatahtlikult, konkreetselt, teadlikult ja ühemõtteliselt nõusoleku. Nõusoleku andmise ajal tuleks kasutajat teavitada, et keeldumise korral võidakse anda vähem isikustatud pakkumine, kuid muidu jääb põhiplatvormiteenus muutmata ja ühtegi funktsiooni ei suleta. Veel tuleks lõppkasutajale esitada võimalus anda kõnealuseid äritavasid käsitlev nõusolek üksikasjalikult iga põhiplatvormiteenuse ja väravahoidja pakutava muu teenuse kohta eraldi. Lõppkasutajatel peaks samuti olema õigus oma eelnevalt antud nõusolek hiljem tagasi võtta.

- (37) Oma positsiooni tõttu võivad väravahoidjad teatavatel juhtudel piirata veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajate võimalust pakkuda oma kaupu või teenuseid lõppkasutajatele soodsamatel tingimustel (sealhulgas soodsama hinnaga) muude veebipõhiste vahendusteenuste kaudu. Sellistel piirangutel on väravahoidjate ärikasutajatele märkimisväärne heidutav mõju, mis piirab alternatiivsete veebipõhiste vahendusteenuste kasutamist, vähendades platvormidevahelisele konkurentsile avatust, mis omakorda piirab lõppkasutajate jaoks alternatiivsete veebipõhiste vahenduskanalite valikut. Tagamaks et väravahoidjate osutatavate veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajad saaksid vabalt valida alternatiivseid veebipõhiseid vahendusteenuseid ja eristada tingimusi, mille alusel nad oma tooteid või teenuseid lõppkasutajatele pakuvad, ei tohiks lubada väravahoidjatel takistada ärikasutajaid pakkumast erinevaid kaubandustingimusi, sealhulgas erinevat hinda. Seda piirangut tuleks kohaldada kõigi samaväärse mõjuga meetmete suhtes, nagu vahendustasude suurendamine või ärikasutajate pakkumiste valikust kõrvaldamine.
- (38) Et ennetada ärikasutajate sõltuvuse suurenemist väravahoidjate põhiplatvormiteenustest ja edendada mitmeaadressilisust, peaks kõnealuste väravahoidjate ärikasutajatel olema vabadus sellise turustusahela reklaamimiseks ja edendamiseks, mida nad peavad kõige asjakohasemaks, et suhelda mis tahes lõppkasutajaga, kellega on varem loodud kaubandussuhe ärikasutajad kas väravahoidja osutatava põhiplatvormiteenuse või muude kanalite kaudu. Seejuures peaks ka lõppkasutajatel olema vabadus valida selliste ärikasutajate pakkumisi ja sõlmida nendega lepinguid kas väravahoidja põhiplatvormiteenuse kaudu, kui see on asjakohane, või ärikasutaja otsese turustusahela kaudu või muu kaudse turustusahela kaudu, mida ärikasutaja võib kasutada. See peaks kehtima pakkumiste reklaamimise ning äri- ja lõppkasutajate vaheliste lepingute sõlmimise kohta.

- (38a) Lõppkasutajate võimalust hankida sisu, tellimusi, vahendeid või muid tooteid, mis asuvad vāravahoidja pōhiplatvormiteenustest vāljaspool, ei tohiks kahjustada ega piirata. Eelkōige tuleks āra hoida see, et vāravahoidjad piiravad lõppkasutajate juurdepāāsu sellistele teenustele ja nende kasutamist kōnealuse vāravahoidja pōhiplatvormiteenuse tarkvararakenduse kaudu. Nāiteks ei tohiks tellijatel, kes ostavad vōrgusisu vāljaspool allalaaditud tarkvararakendust vōi tarkvararakenduste poodi, takistada juurdepāāsu kōnealusele vōrgusisule lābi vāravahoidja pōhiplatvormiteenuses tōitava tarkvararakenduse pelgalt seetōttu, et see osteti vāljaspool kōnealust tarkvararakendust vōi tarkvararakenduste poodi.
- (39) Ōiglase kaubanduskeskkonna ja digisektori konkurentsile avatuse huvides on oluline kaitsta āri- ja lõppkasutajate ōigust juhtida tāhelepanu vāravahoidjate ebaausa kāitumisega seotud probleemidele, pōõrdudes nendes kōsimustes asjaomaste haldus- vōi muude asutuste, sealhulgas liikmesriigi kohtu poole. Nāiteks vōivad āri- ja lõppkasutajad soovida esitada kaebusi eri liiki ebaausate tavade kohta, nagu diskrimineerivad juurdepāāsumingimused, ārikasutajate kontode pōhjendamatu sulgemine vōi toodete loetelust vāljaarvamine ebaselgetel pōhjustel. Seetōttu tuleks keelata igasugune tegevus, mis vōib osutatud probleemide tōstatamist vōi kehtivate ōiguskaitsevahendite kasutamist mingil viisil piirata vōi takistada, nāiteks lepingute konfidentsiaalsusklauslite vōi muude kirjalike tingimuste kaudu, vōi kōnealust protsessi pōhjendamatult takistada seelābi, et nāhakse ette sammud, mis tuleb lābida enne probleemide tōstatamist. Sellega ei tohiks piirata ārikasutajate ja vāravahoidjate ōigust nāha oma lepingutes ette kasutamistingimused, sealhulgas seaduslike kaebuste menetlemise mehhanismide kasutamise, mis hōlmab mis tahes alternatiivsete vaidluste lahendamise mehhanismide vōi konkreetsete kohtute pādevuse kasutamist kooskōlas liidu ja liikmesriigi vastava ōigusega. Seega ei tohiks kōnealuse keeluga piirata ka vāravahoidjate rolli ebaseadusliku vōrgusisu vastu vōitlemisel.

- (40) Identimis- ja makseteenused on ärikasutajatele äritegevuseks väga olulised, kuna kõnealuste teenuste abil võib olla võimalik optimeerida teenuseid määruses (EL) 2016/679 ning direktiivis 2002/58/EÜ lubatud ulatuses ning ühtlasi suurendada usaldust e-tehingute vastu kooskõlas liidu või liikmesriigi õigusega. Väravahoidjad ei tohiks seega oma põhiplatvormiteenust osutava ettevõtja positsiooni ära kasutada, nõudmaks nendest sõltumatelt ärikasutajatelt, et nad muudaksid väravahoidja pakutavad identimis- või makseteenused osaks kõnealuste ärikasutajate poolt lõppkasutajatele pakutavatest toodetest või teenustest.
- (41) Tegevus, millega äri- või lõppkasutajatelt nõutakse väravahoidja mõne muu põhiplatvormiteenuse tellimist või selle kasutajaks registreerumist eeltingimusena põhiplatvormiteenusele juurdepääsu saamiseks või selle liikmeks või kasutajaks registreerumiseks, annab väravahoidjale vahendi oma põhiplatvormiteenuste uute ärikasutajate ja lõppkasutajate püüdmiseks ning sidumiseks, sest ta tagab, et ärikasutajad ei saa kasutada ühte põhiplatvormiteenust ilma selleta, et nad vähemalt registreeruksid või loovad konto teise põhiplatvormiteenuse kasutamiseks. Selline tegevus annab väravahoidjatele samuti võimaliku eelise andmete kogumisel. Seega võib selline tegevus tekitada turule sisenemise tõkkeid.

(42) Tingimused, mille alusel vāravahoidjad osutavad internetireklaamiteenuseid ārikasutajatele, sealhulgas nii reklaamijatele kui ka avaldajatele, on sageli lābipaistmatud. See lābipaistmatus on osaliselt seotud mōne platvormi tavadega, kuid on tingitud ka lihtsalt tēnapāevase programmeeritava reklaami suurest keerukusest. Ollakse seisukohal, et kōnealune sektor on pārast uute eraelu puutumatus kāsitlevate õigusaktide vastuvõtmist muutunud lābipaistmatumaks ning eeldatavasti muutub see veelgi lābipaistmatumaks pārast kavandatavat kolmanda isiku kōpsiste kōrvaldamist. Selle tulemuseks on sageli olukord, kus reklaamijatel ja avaldajatel ei ole piisavalt teavet nende ostetud reklaamiteenuste tingimuste kohta, ning see vāhendab nende suutlikkust minna üle teise ettevõtja osutatavatele internetireklaamiteenustele. Lisaks on internetireklaami kulud tēnāoliselt suuremad, kui need oleksid õiglasemas, lābipaistvamas ja konkurentsile avatumas platvormikeskkonnas. Kōnealused suuremad kulud kajastuvad tēnāoliselt hindades, mida lõppkasutajad maksavad paljude igapāevatoodete ja -teenuste eest, mille mūük sõltub internetireklaamist. Lābipaistvuskohustustega tuleks seega nõuda, et vāravahoidjad esitaksid reklaamijatele ja avaldajatele, kellele nad internetireklaamiteenuseid osutavad, ũhe kuu jooksul pārast vastava taotluse saamist ja vōimaluste piires teavet, mis vōimaldab mōlemal poolel mōista hinda, mida makstakse asjaomase reklaami vārtusahela raames osutatavate eri reklaamiteenuste eest.

- (43) Väravahoidjal võib teatavatel asjaoludel olla põhiplatvormiteenust osutava ettevõtjana topeltroll, mille puhul ta osutab oma ärikasutajatele põhiplatvormiteenust ja sellega koos võib-olla kõrvalteenuseid, kuid konkureerib samal ajal nendesamade ärikasutajatega, pakkudes samadele lõppkasutajatele samu või sarnaseid teenuseid või tooteid. Sellises olukorras võib väravahoidja lõigata oma topeltrollist kasu, kasutades andmeid, mis on loodud osutatavates põhiplatvormiteenustes või kõrvalteenustes ärikasutajate tehtud tehingute kaudu, oma selliste teenuste huvides, mis sarnanevad ärikasutajate osutatavatele teenustele. Selline on olukord näiteks juhul, kui väravahoidja pakub ärikasutajatele internetipõhist kauplemiskohta või rakenduste poodi ning ühtlasi pakub teenuseid internetipõhise jaemüüjana või rakendustarkvara pakkuva ettevõtjana, konkureerides kõnealuste ärikasutajatega. Vältimaks olukorda, kus väravahoidjad saavad oma topeltrollist ebaõiglaselt kasu, tuleks tagada, et nad hoiduvad ärikasutajate teenustele sarnanevate teenuste pakkumisel kasutamast koondatud või koondamata andmeid, mis võivad hõlmata anonüümitud andmeid ja isikuandmeid, mis ei ole avalikult kättesaadavad. Seda kohustust tuleks kohaldada väravahoidja kui terviku suhtes, sealhulgas (kuid mitte ainult) tema äriüksuse suhtes, mis konkureerib põhiplatvormiteenuse ärikasutajatega.
- (44) Ärikasutajad võivad põhiplatvormiteenuseid osutavalt ettevõtjalt osta ka reklaamiteenuseid lõppkasutajatele kaupade ja teenuste pakkumise eesmärgil. Sellisel juhul võib juhtuda, et andmeid ei looda põhiplatvormiteenuses, vaid ärikasutaja esitab need põhiplatvormiteenuse keskkonda või need luuakse, tuginedes tema tegevusele asjaomases põhiplatvormiteenuses. Teatavatel juhtudel võib kõnealusel reklaami pakkuval põhiplatvormiteenusel olla topeltroll, mille puhul ta on korruga nii vahendaja kui ka reklaamiteenust osutav ettevõtja. Seega tuleks kohustust, millega keelatakse topeltrolliga väravahoidjal kasutada ärikasutajate andmeid, kohaldada ka selliste andmete suhtes, mida põhiplatvormiteenus on ettevõtjatelt saanud eesmärgiga osutada selle põhiplatvormiteenusega seotud reklaamiteenust.

- (45) Pilvandmetöötlusteenuste puhul peaks see kohustus laienema andmetele, mida pakuvad või loovad väravahoidja ärikasutajad seoses kõnealuse väravahoidja pilvandmetöötlusteenuse kasutamisega või tema tarkvararakenduste poe kaudu, mis võimaldab pilvandmetöötlusteenuste lõppkasutajatele juurdepääsu tarkvararakendustele. See kohustus ei tohiks piirata väravahoidjate õigust kasutada koondandmeid andmeanalüüsiteenuse kui kõrvalteenuse osutamiseks, tingimusel et järgitakse määrust (EL) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EÜ ning käesolevas määruses sätestatud asjaomaseid kohustusi, mis käsitlevad kõrvalteenuseid.
- (46) Väravahoidja võib kasutada eri vahendeid, et soosida enda pakutavaid või kolmanda isiku teenuseid või tooteid operatsioonisüsteemis, mida ta pakub või mille üle tal on tõhus kontroll, kahjustades sellega samu või sarnaseid teenuseid, mida lõppkasutajad võiksid saada kolmandate isikute kaudu. Selline olukord võib esineda näiteks siis, kui väravahoidja eelinstalleerib ise teatavaid tarkvararakendusi või -teenuseid. Selleks et lõppkasutajad saaksid valikuvõimaluse, ei tohiks väravahoidjad võimaldada üksnes oma tarkvararakenduste kasutamist ning ei tohiks takistada lõppkasutajaid desinstalleerimast mis tahes eelinstalleeritud tarkvara operatsioonisüsteemist, mida väravahoidja pakub või mida ta tegelikult kontrollib, ning seeläbi soosida enda või kolmanda isiku tarkvararakendusi.

(47) Väravahoidjate poolt tarkvararakenduste levitamisele kehtestatud reeglid võivad teatavatel asjaoludel piirata lõppkasutajate võimalusi installeerida ja tõhusalt kasutada kolmanda isiku tarkvararakendusi või tarkvararakenduste poode asjaomase väravahoidja operatsioonisüsteemis või riistvaral ning piirata lõppkasutajate juurdepääsu nendele tarkvararakendustele või tarkvararakenduste poodidele väljaspool kõnealuse väravahoidja põhiplatvormiteenuseid. Sellised piirangud võivad vähendada tarkvararakenduste arendajate võimalusi kasutada alternatiivseid turustusahelaid ja lõppkasutajate võimalusi valida eri turustusahelate kaudu pakutavate eri tarkvararakenduste vahel; kõnealused piirangud tuleks keelata ebaausa tavana, mis pärsib põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust. Tagamaks, et kolmanda isiku tarkvararakendused või tarkvararakenduste poed ei ohusta väravahoidja pakutava riistvara või operatsioonisüsteemi terviklust, võib kõnealune väravahoidja rakendada tervikluse kaitseks vajalikke ja proportsionaalseid tehnilisi või lepingulisi meetmeid, kui väravahoidja tõendab, et sellised meetmed on vajalikud ja põhjendatud ning riistvara või operatsioonisüsteemi tervikluse kaitsmiseks ei ole vähem piiravaid vahendeid.

(47a) Lisaks, et võimaldada lõppkasutajatel kaitsta oma turvalisust, ei tohiks takistada väravahoidjat võtmast tingimata vajalikke ja proportsionaalseid tehnilisi meetmeid, kui väravahoidja tõendab, et sellised meetmed on vajalikud ja põhjendatud ning et kõnealuse eesmärgi saavutamiseks ei ole vähem piiravaid vahendeid. See võib hõlmata asjakohast turvalisusega seotud teavet väravahoidjate poolt ning lõppkasutajatele pakutavat võimalust deaktiveerida ja taasaktiveerida vanemliku kontrolli eesmärgil kolmanda isiku tarkvararakendusi või tarkvararakenduste poode.

(48) Väravahoidjad on sageli vertikaalselt integreeritud ja pakuvad lõppkasutajatele teatavaid tooteid või teenuseid oma põhiplatvormiteenuste kaudu või nende kontrolli all oleva ärikasutaja kaudu, mis toob sageli kaasa huvide konflikti. See võib hõlmata olukorda, kus väravahoidja pakub veebipõhise otsingumootori kaudu oma veebipõhiseid vahendusteenuseid. Pakkudes neid tooteid või teenuseid põhiplatvormiteenuse kaudu, saavad väravahoidjad tagada enda pakutavatele veebipõhiste vahendusteenustele, internetipõhistele sotsiaalvõrguteenustele või videojagamisplatvormi teenustele parema järjestuspositsiooni võrreldes toodetega, mida pakuvad sama põhiplatvormiteenust kasutavad kolmandad isikud. Näiteks võib seda esineda toodete või teenuste, sealhulgas muude põhiplatvormiteenuste puhul, mis järjestatakse veebipõhiste otsingumootorite kaudu esitatud tulemustes või mis osaliselt või täielikult lõimitakse veebipõhiste otsingumootorite tulemustesse, teatavat teemat puudutavate otsingutulemuste rühmade puhul, mis kuvatakse koos veebipõhise otsingumootori tulemustega, mida teatavad lõppkasutajad peavad veebipõhisest otsingumootorist eraldiseisvaks või seda täiendavaks teenuseks või sellisena kasutavad. Näiteks võib tuua ka tarkvararakendused, mida levitatakse tarkvararakenduste poodide kaudu, või tooted või teenused, mida tõstetakse esile ja esitletakse sotsiaalvõrgu uudisvoos, või tooted või teenused, mis järjestatakse otsingutulemustes või kuvatakse internetipõhises kauplemiskohas. Sellistes olukordades on väravahoidjal korraga kaks rolli, kuna ta on nii kolmandast isikust ettevõtjate vahendaja kui ka otseselt väravahoidja tooteid või teenuseid pakkuv ettevõtja. Seega võivad kõnealused väravahoidjad otseselt kahjustada kõnealuste põhiplatvormiteenuste kaudu pakutavate toodete või teenuste konkurentsivõimet, kahjustades seeläbi ärikasutajaid, kes ei ole väravahoidja kontrolli all.

- (49) Sellistes olukordades ei tohiks väravahoidja põhiplatvormiteenuses järjestamisel rakendada õiguslike, kaubanduslike või tehniliste vahendite abil eri- või eeliskohtlemist nende toodete või teenuste kasuks, mida ta pakub ise või tema kontrolli all oleva ärikasutaja kaudu. Vastava kohustuse tulemuslikkuse huvides tuleks samuti tagada, et kõnealuse järjestuse suhtes kohaldatavad tingimused on ka üldiselt õiglased. Selles kontekstis peaks järjestus hõlmama kõiki suhtelise edemuse vorme, sealhulgas tulemuste kuvamine, hinnangud, lingid või häälotsingutulemused. Tagamaks, et see kohustus on tõhus ja et sellest ei saa kõrvale hoida, tuleks seda kohaldada ka kõigi selliste meetmete suhtes, millel võib olla samaväärne toime nagu järjestusega seotud eri- või sooduskohtlemisel. Selle kohustuse kohaldamist ja täitmise tagamist peaksid hõlbustama ka määruse (EL) 2019/1150 artikli 5 kohaselt vastu võetud suunised¹⁶.
- (50) Väravahoidjad ei tohiks piirata ega takistada lõppkasutajate vaba valikut, takistades tehniliselt või muul viisil eri tarkvararakenduste ja teenuste vahetamist või tellimist. See võimaldaks rohkematel ettevõtjatel oma teenuseid pakkuda, tagades seeläbi lõppkasutajale rohkem valikuvõimalusi. Seega peaksid väravahoidjad tagama kasutajatele vaba valiku, olenemata sellest, kas nad toodavad riistvara, mille abil sellistele tarkvararakendustele või -teenustele juurde pääsetakse, ning nad ei tohi tekitada kunstlikke tehnilisi või muud laadi tõkkeid, et muuta platvormi vahetamine võimatuks või ebatõhusaks. Üksnes teatava toote või teenuse tarbijale pakkumist (sealhulgas eelinstalleerimise teel) ning lõppkasutajale parema pakkumuse tegemist, näiteks hinnaalandamise või parema kvaliteedi pakkumisega, ei tohiks iseenesest käsitada platvormi vahetamise tõkestamisena.

¹⁶ Komisjoni teatis „Suunised järjestuse läbipaistvuse kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2019/1150“ (ELT C 424, 8.12.2020, lk 1).

- (51) Väravahoidjad võivad takistada lõppkasutajate juurdepääsu võrgusisule ja internetipõhiste teenustele, sealhulgas tarkvararakendustele. Seega tuleks kehtestada normid, millega tagatakse, et väravahoidjad ei saa oma käitumisega piirata lõppkasutajate õigust pääseda avatud internetti. Väravahoidjad võivad ka tehniliselt piirata lõppkasutajate võimalusi vahetada tõhusalt internetiühenduse teenust osutavaid ettevõtjaid, eelkõige selle kaudu, et neil on kontroll operatsioonisüsteemide või riistvara üle. See moonutab internetiühenduse teenustega seotud võrdseid võimalusi ja kahjustab kokkuvõttes lõppkasutajaid. Seepärast tuleks tagada, et väravahoidjad ei piiraks põhjendamatult lõppkasutajate võimalust valida internetiühenduse teenust osutavat ettevõtjat.
- (52) Väravahoidjatel võib samuti olla topeltroll nii operatsioonisüsteemide arendaja kui ka seadmete tootjana, sealhulgas selliste seadmete mis tahes tehniliste funktsioonide arendajana. Näiteks võib väravahoidja, kes on seadme tootja, piirata juurdepääsu mõnele selle seadme funktsioonile, näiteks lähiväljaside tehnoloogiale ja selle tehnoloogia kasutamiseks vajalikule tarkvarale, mida võib vaja olla sellise kõrvalteenuse tõhusaks osutamiseks, mida pakub väravahoidja ning potentsiaalne kolmandast isikust ettevõtja, kes osutab sama kõrvalteenust. Selline juurdepääs võib olla vajalik ka asjaomaste kõrvalteenustega seotud tarkvararakenduste jaoks, et tõhusalt pakkuda sarnaseid funktsioone, nagu pakuvad väravahoidjad. Kui sellist topeltrolli kasutatakse viisil, mis takistab teistel kõrvalteenuseid või tarkvararakendusi pakkuvatel ettevõtjatel kasutamast võrdsetel tingimustel operatsioonisüsteemi, riist- või tarkvara samu omadusi, mis on kättesaadavad või mida kasutatakse väravahoidja kõrvalteenuste osutamise korral, võib see oluliselt kahjustada selliseid kõrvalteenuseid osutavate ettevõtjate innovatsioonitegevust ja vähendada selliste kõrvalteenuste lõppkasutajate valikuvõimalusi. Seega peaksid väravahoidjad olema kohustatud tagama võrdsetel tingimustel juurdepääsu ja koostalitlusvõime kõikide operatsioonisüsteemi, riist- või tarkvara samadele omadustele, mis on kättesaadavad või mida kasutatakse väravahoidja kõrvalteenuste osutamise korral.

- (53) Tingimused, mille alusel vāravahoidjad osutavad internetireklaamiteenuseid ārikasutajatele, sealhulgas nii reklaamijatele kui ka avaldajatele, on sageli lābipaistmatud. Seetõttu ei ole reklaamijatel ega avaldajatel sageli piisavalt teavet konkreetse reklaami mõju kohta. Et suurendada kāesoleva māäruse alusel nimetatud internetireklaamiteenuste, sealhulgas sama ettevõtja muude pōhiplatvormiteenustega tāielikult integreeritud reklaamiteenuste osutamisel õiglust, lābipaistvust ja konkurentsile avatust, peaksid vāravahoidjad seepärast pakkuma reklaamijatele ja avaldajatele nende taotluse korral tasuta juurdepāasu vāravahoidja tulemuste mōõtmise vahenditele ning teabele, sealhulgas koondandmetele, mida reklaamijad, reklaami telliva ettevõtja nimel tegutsevad reklaamiagentuurid ja avaldajad vajavad selleks, et ise sõltumatult kontrollida asjaomaste internetireklaamiteenuste osutamisega seotud asjaolusid.
- (54) Vāravahoidjad saavad kasu sellest, et neil on juurdepāas tohutule hulgale andmetele, mida nad koguvad pōhiplatvormiteenuseid ja muid digiteenuseid osutades. Tagamaks et vāravahoidjad ei kahjusta pōhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile ega pārsi dūnaamilise digisektori innovatsioonipotentsiaali, piirates platvormide vahetamist vōi mitmeaadressilisust, tuleks lõppkasutajatele anda tōhus ja vahetu juurdepāas andmetele, mida nad on esitanud vōi mille nad on oma tegevusega asjaomases vāravahoidja pōhiplatvormiteenuses loonud andmete ũlekandmise eesmārgil vastavalt māärusele (EL) 2016/679. Andmed tuleks esitada vormingus, mis vōimaldab lõppkasutajale vōi asjaomasele kolmandale isikule, kellele andmed ũle kantakse, vahetut ja tōhusat juurdepāasu ning kasutamist. Vāravahoidjad peaksid samuti tagama selliste asjakohaste tehniliste meetmete abil nagu rakendusliidesed, et lõppkasutajad vōi lõppkasutajate volitatud kolmandad isikud saavad andmeid jārjepidevalt ja reaalajas ũle kanda. See peaks kehtima ka mis tahes muude eri koondamistaseme andmete kohta, mis vōivad olla vajalikud, et sellist ũlekandmist tōhusalt vōimaldada. Platvormi vahetamise vōi mitmeaadressilisuse hōlbustamine peaks omakorda suurendama lõppkasutajate valikuvōimalusi ning motiveerima vāravahoidjaid ja ārikasutajaid uuendusi tegema.

(55) Ärikasutajad, kes kasutavad väravahoidjate pakutavaid põhiplatvormiteenuseid, ning selliste ärikasutajate lõppkasutajad esitavad ja loovad väga suurel hulgal andmeid, sealhulgas teenuste kasutamisest tuletatud andmeid. Et tagada ärikasutajatele juurdepääs sel viisil loodud asjakohastele andmetele, peaks väravahoidjad võimaldama ärikasutajatele nende taotluse korral sellistele andmetele takistamatu ja tasuta juurdepääsu. Selline juurdepääs tuleks tagada ka ärikasutajate lepingulistele kolmandast isikust töövõtjatele, kes tegutsevad ärikasutajate huvides nende andmete volitatud töötajana. See võib puudutada ka andmeid, mida samad ärikasutajad ja nende ärikasutajate samad lõppkasutajad esitavad või loovad sama väravahoidja muude teenuste kasutamise kontekstis, kui need on asjaomase taotlusega lahutamatu seotud. Seda silmas pidades ei tohiks väravahoidja rakendada lepingulisi ega muid piiranguid, millega takistada ärikasutajate juurdepääsu asjakohastele andmetele, ning peaks võimaldama ärikasutajatel saada oma lõppkasutajatelt andmete kasutamiseks ja nendega seotud päringute tegemiseks nõusoleku, kui selline nõusolek on nõutav määruse (EL) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EÜ alusel. Väravahoidjad peaksid samuti tagama nende andmetele pideva reaalajas juurdepääsu asjakohaste tehniliste meetmete abil, võttes selleks kasutusele näiteks kvaliteetseid rakendusliideseid.

(56) Veebipõhiste otsingumootorite väärtus nende vastavate äri- ja lõppkasutajate jaoks suureneb, kui nende kasutajate koguarv kasvab. Veebipõhiseid otsingumootoreid pakkuvad ettevõtjad koguvad ja säilitavad koondandmete kogusid, mis sisaldavad teavet selle kohta, mida kasutajad otsisid ning kuidas nad neile esitatud tulemustele reageerisid. Veebipõhiseid otsingumootoreid pakkuvad ettevõtjad koguvad kõnealuseid andmeid nende veebipõhise otsingumootori teenuse kaudu tehtud otsingutest ja asjakohasel juhul nende järgmise etapi äripartnerite platvormide kaudu tehtud otsingutest. Väravahoidjate juurdepääs sellistele järjestusi, päringuid, klõpsamisi ja vaatamisi käsitlevatele andmetele on märkimisväärselt turule sisenemist ja laienemist tõkestav asjaolu, mis vähendab veebipõhise otsingumootori teenuste turu avatust konkurentsile. Seega tuleks väravahoidjatele panna kohustus tagada ka teistele selliseid teenuseid osutavatele ettevõtjatele õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel juurdepääs järjestusi, päringuid, klõpsamisi ja vaatamisi käsitlevatele andmetele, mis on seotud veebipõhist otsingumootorit kasutavate tarbijate tehtavate tasuta ja tasuliste otsingutega, et need kolmandast isikust ettevõtjad saaksid oma teenuseid optimeerida ja asjaomase põhiplatvormiteenuse osutajale konkurentsi pakkuda. Selline juurdepääs tuleks tagada ka otsingumootori teenuse osutaja lepingulistele kolmandast isikust töövõtjatele, kes tegutsevad kõnealuse otsingumootori teenuse osutaja huvides kõnealuste andmete volitatud töötajana. Oma otsinguandmetele juurdepääsu võimaldamisel peaks väravahoidja asjakohaste vahenditega, näiteks isikuandmete anonüümimisega tagama lõppkasutajate isikuandmete kaitse, muu hulgas seoses tagasituvastuse ohuga, ilma et see oluliselt halvendaks andmete kvaliteeti või kasulikkust. Asjaomased andmed on anonüümitud, kui isikuandmeid on tagasipööramatult muudetud nii, et nendest saadav teave ei seostu tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga või kui isikuandmed on muudetud anonüümiseks sellisel viisil, et andmesubjekti ei ole võimalik tuvastada või ei ole enam võimalik tuvastada.

(57) Väravahoidjad, kes pakuvad juurdepääsu tarkvararakenduste poele, on eelkõige olulised väravad ärikasutajatele, kes otsivad võimalusi lõppkasutajateni jõudmiseks. Kuna asjaomaste väravahoidjate ja nende tarkvararakenduste poodide ärikasutajate läbirääkimispositsioonid ei ole tasakaalus, ei tohiks lubada väravahoidjatel kehtestada üldtingimusi, sealhulgas hinnatingimusi, andmekasutuse tingimusi või ärikasutajale kuuluvate õiguste litsentsimisega seotud tingimusi, mis oleksid ebaõiglased või millega kaasneks põhjendamatu eristamine. Tingimuste kehtestamine hõlmab nii otseseid kui ka kaudseid lepingulisi või faktilisi nõudmisi, mis võib näiteks hõlmata olukorda, kus veebipõhise otsingumootori tulemuste järjestus sõltub teatavate õiguste või andmete üleandmisest. Hindu või muid juurdepääsuga seotud üldtingimusi tuleks pidada ebaõiglaseks, kui need tekitavad ärikasutajate suhtes kehtestatud õiguste ja kohustuste tasakaalustamatust või kui need annavad väravahoidjale eelise, mis ei ole proportsionaalne teenusega, mida kõnealune väravahoidja ärikasutajatele osutab, või mis panevad ärikasutajad ebasoodsasse olukorda, kui nad pakuvad samu või sarnaseid teenuseid nagu väravahoidjad. Järgmised võrdlusalused võivad olla mõõdupuuks, mille abil tehakse kindlaks üldiste juurdepääsutingimuste õiglus: teiste tarkvararakenduste poode pakkuvate ettevõtjate poolt samade või sarnaste teenuste eest küsitavad hinnad või nende suhtes kehtestatud tingimused; hinnad või tingimused, mille on kehtestanud tarkvararakenduste poodi pakkuv ettevõtja erinevate seonduvate või sarnaste teenuste või eri liiki lõppkasutajate jaoks; hinnad või tingimused, mille on kehtestanud tarkvararakenduste poodi pakkuv ettevõtja sama teenuse puhul erinevates geograafilistes piirkondades; hinnad või tingimused, mille on kehtestanud tarkvararakenduste poodi pakkuv ettevõtja sama teenuse puhul, mida väravahoidja endale pakub. Ebaõiglaseks tuleks pidada ka seda, kui juurdepääs teenusele või teenuse kvaliteet ja muud teenusega seotud tingimused muudetakse sõltuvaks ärikasutaja poolt selliste andmete edastamisest või õiguste andmisest, mis ei ole seotud põhiplatvormiteenuse osutamisega või ei ole selleks vajalikud. Selle kohustusega ei tohiks kehtestada juurdepääsuõigust ning see ei tohiks piirata tarkvararakenduste poodi pakkuvate ettevõtjate võimalust võtta nõuetekohane vastutus ebaseadusliku ja soovimatu sisu vastu võitlemisel, nagu on sätestatud määruses [digiteenuste õigusakt].

(57a) Väravahoidjad võivad takistada ärikasutajaid ja lõppkasutajaid lõpetamast sellise põhiplatvormiteenuse tellimist, mida nad on varem tellinud. Seepärast tuleks kehtestada normid, mis hoiaksid ära olukorra, kus väravahoidjad pärsivad ärikasutajate ja lõppkasutajate õigust vabalt valida, millist põhiplatvormiteenust nad kasutavad. Ärikasutajate ja lõppkasutajate valikuvabaduse kaitsmiseks ei tohiks väravahoidjal lubada muuta põhiplatvormiteenuse tellimise lõpetamist äri- või lõppkasutajate jaoks tarbetult raskeks või keeruliseks. Väravahoidjad peaksid tagama, et lepingute lõpetamise tingimused on alati proportsionaalsed ja lõppkasutajad saavad neid kasutada põhjendamatute raskusteta, mis võiksid ilmnedä näiteks seoses lõpetamise põhjuste, etteteatamisaja või lepingu lõpetamise vormiga. See ei piira selliste siseriiklike õigusaktide kohaldamist, mida kohaldatakse kooskõlas liidu õigusega, millega on kehtestatud lõppkasutajate õigused ja kohustused seoses põhiplatvormiteenuste kasutamise lõpetamisega.

(58) Et tagada käesolevas määruses sätestatud kohustuste tõhusus ja kindlustada ühtlasi, et need piirduksid üksnes sellega, mis on vajalik konkurentsile avatuse tagamiseks ja väravahoidjate ebaausast käitumisest tuleneva kahjuliku mõju vastu võitlemiseks, on oluline kõnealused kohustused selgelt kindlaks määrata ja piiritleda, nii et väravahoidja saaks neid täielikult täita, järgides seejuures täielikult kohaldatavat õigust, eelkõige määrust (EL) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EÜ ning tarbijakaitse, küberturvalisuse ja tooteohutuse eeskirju.

Väravahoidjad peaksid tagama käesoleva määruse täitmise sisseprojekteeritult. Seepärast peaksid vajalikud meetmed olema võimalikult suures ulatuses integreeritud väravahoidjate kasutatavasse tehnoloogilisse lahendusse, kui see on asjakohane. Teatavatel juhtudel võib olla asjakohane, et komisjon täpsustab pärast asjaomase väravahoidjaga peetud dialoogi teatavaid meetmeid, mida asjaomane väravahoidja peaks võtma, et täita tõhusalt kohustusi, mida võidakse täiendavalt täpsustada. Eelkõige peaks selline täiendav täpsustamine olema võimalik juhul, kui sellise kohustuse rakendamist, mida võidakse täiendavalt täpsustada, võib mõjutada ühe põhiplatvormiteenuste kategooria piires osutatavate teenuste varieerumine. Sel eesmärgil peaks väravahoidjal olema võimalik taotleda komisjonilt, et see osaleks regulatiivses dialoogis, mille raames komisjon saab täiendavalt täpsustada teatavaid meetmeid, mida asjaomane väravahoidja peaks võtma, et täita tõhusalt kohustusi, mida võidakse täiendavalt täpsustada. Komisjonile peaks jääma õigus otsustada, kas ja millal selline täiendav täpsustus esitatakse, järgides samas võrdse kohtlemise, proportsionaalsuse ja hea halduse põhimõtet. Sellega seoses peaks komisjon esitama oma hinnangu peamised põhjused, sealhulgas täitmise tagamise prioriteetide seadmine. Regulatiivset dialoogi ei tohiks kasutada käesoleva määruse tõhususe vähendamiseks. Lisaks ei piira regulatiivne dialoog komisjoni õigust võtta vastu otsus selle kohta, et väravahoidja on jätnud täitmata mõne käesolevas määruses sätestatud kohustuse, sealhulgas võimalust määrata trahve või perioodilisi karistusmaksleid. Selline regulatiivse dialoogi võimalus peaks hõlbustama väravahoidjate jaoks määruse sätete täitmist ja kiirendama määruse nõuetekohast kohaldamist.

- (58a) Ettevõtjad, kes on määratud väravahoidjaks, peaksid teavitama komisjoni kohustusliku aruandluse kaudu nende käesolevast määrusest tulenevate kohustuste tõhusaks täitmiseks ette nähtud aja jooksul meetmetest, mida nad kavatsesid rakendada või on rakendanud, et tagada kõnealuste kohustuste tõhus täitmine, ning mis peaksid võimaldama komisjonil täita oma kohustusi vastavalt käesolevale määrusele. Lisaks tuleks sellise teabe selge ja arusaadav mittekonfidentsiaalne versioon teha avalikult kättesaadavaks, võttes samal ajal arvesse väravahoidjaks määratud ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi. Sellise mittekonfidentsiaalse aruande avaldamine peaks võimaldama kolmandatel isikutel kontrollida, kas ettevõtja, kes on määratud väravahoidjaks, täidab käesolevas määruses sätestatud kohustusi. Selline aruandlus ei tohiks piirata komisjoni võetavaid täitmise tagamise meetmeid. Komisjon avaldab mittekonfidentsiaalse aruande ja kogu muu käesolevast määrusest tulenevatel teavitamiskohustustel põhineva avaliku teabe internetis, et tagada sellisele teabele kasutuskõlblik ja ulatuslik juurdepääs, eelkõige VKEde jaoks.
- (59) Proportsionaalsuse tagamise täiendava vahendina tuleks väravahoidjatele anda võimalus taotleda konkreetse kohustuse kohaldamise peatamist niivõrd, kui võrd see on vajalik, ja erandlikel asjaoludel, mis ei sõltu väravahoidjatest, näiteks ettenägematu väline šokk, mis on ajutiselt oluliselt vähendanud lõppkasutajate nõudlust asjaomase põhiplatvormiteenuse järele, kui väravahoidja tõendab, et konkreetse kohustuste täitmine võib ohustada tema liidus toimuva tegevuse majanduslikku elujõulisust.

- (60) Erandlikel asjaoludel ja piiratud põhjustel, mis on seotud rahvatervise või avaliku julgeolekuga, nagu need on sätestatud liidu õiguses ja nagu neid tõlgendab Euroopa Liidu Kohus, peaks komisjonil olema võimalik otsustada, et asjaomast kohustust teatava põhiplatvormiteenuse suhtes ei kohaldata. Selliste avalike huvide mõjutamine võib viidata asjaolule, et teatava kohustuse täitmise tagamise kulu ühiskonna jaoks tervikuna oleks teatavatel erandjuhtudel liiga suur ja seega ebaproportsionaalne. Regulaatiivne dialoog, mille eesmärk on hõlbustada kohustuste täitmist piiratud võimaluste kaudu kohaldamise peatamiseks ja erandite tegemiseks, peaks tagama käesolevas määruses sätestatud kohustuste proportsionaalsuse, ilma et see kahjustaks taotletavat ennetavat mõju õiglusele ja konkurentsile avatusele.
- (60a) Väravahoidjatel ei tohiks olla lubatud käesoleva määruse järgimisest kõrvale hoida. Seepärast on oluline keelata igasuguses vormis kõrvalehoidmine, mida põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja või väravahoidja võib kaubandusliku, tehnilise või mis tahes muud laadi tegevuse kaudu toime panna. Näiteks ei tohiks põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja jagada kõnealust põhiplatvormiteenust mingil viisil segmentideks, jaotisteks ega alajaotisteks samuti mitte seda killustada ega poolitada, et hoida kõrvale käesolevas määruses sätestatud kvantitatiivsetest kriteeriumitest. Samamoodi ei tohiks väravahoidjad tegutseda viisil, mis kahjustaks käesolevas määruses sätestatud keeldude ja kohustuste tõhusust, rakendades näiteks käitumispõhiseid meetodeid, sealhulgas varjatud mustreid või liidese kujundust.

- (61) Lõppkasutajate andmekaitse ja eraelu puutumatuslega seotud huvid on asjakohased, kui hinnatakse sellist võimalikku negatiivset mõju, mis väravahoidjate täheldatud tegevusel võib olla, kui nad koguvad lõppkasutajatelt suurt hulka andmeid. Väravahoidjate kasutatava profiilianalüüsi, sealhulgas, kuid mitte üksnes määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 4 esitatud määratlusele vastava profiilianalüüsi piisava läbipaistvuse tagamine toetab põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust, avaldades väravahoidjatele väljastpoolt survet, et nad ei muudaks põhjalikku tarbijaprofiilianalüüsi standardlahenduseks, arvestades, et võimalikel turule sisenejatel või idufirmadel ei ole andmetele samaväärset juurdepääsu ulatuse, mahu ega põhjalikkuse poolest. Suurem läbipaistvus peaks võimaldama teistel põhiplatvormiteenuseid osutavatel ettevõtjatel paremini eristuda tänu paremate vahendite kasutamisele eraelu puutumatus tagamiseks. Et tagada kõnealuse läbipaistvuskohustuse minimaalne vajalik tõhusus, peaksid väravahoidjad vähemalt kirjeldama profiilianalüüsi tegemise aluseid, sealhulgas seda, kas tuginetakse isikuandmetele ja kasutaja tegevusest tulenevatele andmetele vastavalt määrusele (EL) 2016/679, milliseid töötlemise viise rakendatakse, mis on profiilianalüüsi tegemise ja selle tulemuste hilisema kasutamise eesmärk, milline on profiilianalüüsi kestus, milline on profiilianalüüsi mõju väravahoidja teenustele ning milliseid meetmeid on võetud selleks, et tagada tulemuslikult lõppkasutajate teadlikkus profiilianalüüsi tegemisest, samuti mida on tehtud lõppkasutajatelt vajaliku nõusoleku küsimiseks või neile võimaluse andmiseks nõusoleku andmisest keelduda või see tagasi võtta.
- (62) Et saavutada täielikult ja püsivalt käesoleva määruse eesmärgid, peaks komisjonil olema võimalik hinnata järgmist: kas põhiplatvormiteenuste osutaja tuleks määrata väravahoidjaks, ilma et ta vastaks käesolevas määruses sätestatud kvantitatiivsetele kriteeriumitele; kas väravahoidja süsteemne määruse täitmata jätmine õigustab täiendavate meetmete kehtestamist; ning kas väravahoidjate tegevustavasid käsitlevate kohustuste loetelu tuleks läbi vaadata ning kas tuleks määrata kindlaks täiendavaid tavaid, mis on samamoodi ebaõiglased ja pärsivad digiturgude konkurentsile avatust. Selline hindamine peaks põhinema turu-uuringutel, mis tehakse asjakohase perioodi jooksul, rakendades selgeid menetlusi ja tähtaegu, et toetada käesoleva määruse ennetavat mõju seoses digisektori õiglase ja avatud konkurentsiga ning tagada vajalik õigluskindlus.

(63) Turu-uuringu tulemusena võidakse leida, et põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja vastab kõigile üldistele kvalitatiivsetele kriteeriumitele, mille põhjal võib teda lugeda väravahoidjaks. Sellisel juhul peaks kõnealune ettevõtja põhimõtteliselt täitma kõiki käesolevas määruses sätestatud asjakohaseid kohustusi. Selliste väravahoidjate suhtes, kes komisjoni hinnangul saavutavad tõenäoliselt lähitulevikus kindla ja püsiva positsiooni, peaks aga komisjon kehtestama üksnes need kohustused, mis on vajalikud ja asjakohased vältimaks seda, et asjaomane väravahoidja oma tegevuses sellise kindla ja püsiva positsiooni saavutab. Selliste esilekerkivate väravahoidjate puhul peaks komisjon võtma arvesse, et kõnealune staatus on põhimõtteliselt ajutine, ning seetõttu tuleks teataval ajal otsustada, kas sellise põhiplatvormiteenust osutava ettevõtja suhtes tuleks kohaldada kõiki väravahoidjate puhul kohaldatavaid kohustusi, sest ta on saavutanud kindla ja püsiva positsiooni, või tuleks varem kehtestatud kohustused tühistada, kuna määramise tingimused ei ole enam täidetud.

(64) Komisjon peaks uurima ja hindama, kas täiendavad käitumisega seotud või asjakohasel juhul struktuurilised parandusmeetmed on põhjendatud tagamaks, et väravahoidja ei saa käesoleva määruse eesmärkide saavutamist õõnestada, jättes ühe käesolevas määruises sätestatud kohustuse või mitu sellist kohustust süsteemselt täitmata ja saavutades seeläbi veelgi tugevama väravahoidja positsiooni. Nii oleks see juhul, kui komisjon on teinud väravahoidja kohta vähemalt kolm kohustusi täitmata jätmata käsitlevat otsust, mis võivad puudutada kolme erinevat põhiplatvormiteenust ja käesolevas määruises sätestatud erinevaid kohustusi, ning kui väravahoidja on siseturul veelgi kasvanud ning äri- ja lõppkasutajate majanduslik sõltuvus tema põhiplatvormiteenustest on veelgi suurenenud, sest kasutajate arv on kasvanud, või kui väravahoidja turupositsioon kinnistub veelgi. Seepärast peaks komisjonil olema sellistel juhtudel õigus kehtestada mis tahes parandusmeetmeid (nii käitumisega seonduvaid kui ka struktuurseid), võttes nõuetekohaselt arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. Selliseid struktuurilisi parandusmeetmeid nagu õiguslik, funktsionaalne või struktuuriline eraldamine, sealhulgas ettevõtte või selle osade võõrandamine, tuleks rakendada üksnes juhul, kui puudub sama tõhus käitumisega seotud parandusmeede või kui sama tõhus käitumisega seotud parandusmeede oleks asjaomase ettevõtja jaoks koormavam kui struktuuriline parandusmeede. Muudatused ettevõtja struktuuris võrreldes sellega, milline see oli enne määruse süstemaatilise täitmata jätmise tuvastamist, oleksid proportsionaalsed üksnes juhul, kui kõnealune määruse süstemaatilise täitmata jätmise risk tuleneb just asjaomase ettevõtja struktuurist.

- (65) Põhiplatvormiteenustega seotud teenused ja tavad ning turud, mida need mõjutavad, võivad kiiresti ja märkimisväärselt muutuda. Tagamaks, et käesolev määrus püsib ajakohasena ning kujutab endast tõhusat ja terviklikku regulatiivset meetet väravahoidjatega seotud probleemide lahendamiseks, on oluline näha ette nii põhiplatvormiteenuste loetelude kui ka käesoleva määrusega ette nähtud kohustuste korrapärane läbivaatamine. See on eriti tähtis selliste käitumisviiside kindlakstegemiseks, mis võivad piirata põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust või olla ebaõiglasel. Kuigi digisektori kiirelt muutuvat laadi arvestades on oluline, et läbivaatamine toimiks korrapäraselt, on selleks, et tagada regulatiivsete tingimustega seoses õiguskindlus, vaja kõik läbivaatamised lõpule viia mõistliku ja asjakohase ajavahemiku jooksul. Lisaks tuleks turu-uuringutega tagada kindel tõenduslik alus, mille põhjal komisjon saaks hinnata, kas ta peaks tegema ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et vaadata läbi, laiendada või täpsustada põhiplatvormiteenuste loetelusid. Samuti peaksid turu-uuringud tagama komisjoni jaoks kindla tõendusliku aluse, millest lähtudes saab hinnata, kas komisjon peaks tegema ettepaneku käesolevas määruses sätestatud kohustuste muutmiseks või võtma vastu delegeeritud õigusakti, millega kõnealuseid kohustusi ajakohastatakse.
- (65a) Seoses väravahoidjate tegevusega, mis ei kuulu käesolevas määruses sätestatud kohustuste alla, peaks komisjonil olema võimalus alustada turu-uuringut uute teenuste ja uute tavade kohta, et teha kindlaks, kas käesolevas määruses sätestatud kohustusi tuleb täiendada delegeeritud õigusaktiga, mis kuulub määruses selliste delegeeritud õigusaktide jaoks ette nähtud kohaldamisalasse, või esitades ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, näiteks selleks, et lisada määruse kohaldamisalasse täiendavad põhiplatvormiteenused. See ei piira komisjoni võimalust alustada asjakohastel juhtudel menetlus ELi toimimise lepingu artikli 101 või 102 alusel. Selliseid menetlusi tuleks teostada vastavalt nõukogu määrusele (EL) nr 1/2003¹⁷. Edasilükkamatutel juhtudel, mil valitseb oht teha konkurentsile tõsist ja korvamatut kahju, peaks komisjon kaaluma ajutiste meetmete võtmist kooskõlas määruse (EÜ) nr 1/2003 artikliga 8.

¹⁷ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1).

- (66) Kui vāravahoidjad kaituvad viisil, mis on ebaõiglane või piirab käesoleva määruse alusel juba nimetatud põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust, kuid mille puhul ei ole kõnealust käitumist kohustustega sõnaselgelt hõlmatud, peaks komisjonil olema võimalik käesolevat määrust delegeeritud õigusaktidega ajakohastada. Selline delegeeritud õigusaktidega ajakohastamine peaks põhinema samadel uurimisstandarditel ja nõuab seega eelnevat turu-uuringut. Komisjon peaks kõnealuste käitumisviiside kindlakstegemisel kohaldama ka eelnevalt kindlaksmääratud standardit. Sellise õigusliku standardiga tuleks tagada, et kohustused, mida käesoleva määruse kohaselt võidakse vāravahoidjate suhtes kohaldada, on piisavalt prognoositavad.
- (67) Kui kohustuste täitmata jätmist käsitleva menetluse või süsteemset täitmata jätmist käsitleva uurimise käigus teeb vāravahoidja komisjonile ettepaneku võtta kohustusi, peaks komisjonil olema võimalik võtta vastu otsus, millega muudetakse kõnealused kohustused asjaomasele vāravahoidjale siduvaks, kui komisjon leiab, et sellised kohustused tagavad käesolevast määrusest tulenevate kohustuste tõhusa täitmise. Samuti tuleks selles otsuses sedastada, et komisjonil ei ole enam põhjust meetmeid võtta.
- (68) Et tagada käesoleva määruse tõhus kohaldamine ja järgimine, peaks komisjonil olema piisavad uurimis- ja täidesaatvad volitused, mis võimaldavad tal käesolevas määruses sätestatud normidega seotud küsimusi uurida, tagada normide täitmine ja selle üle järelevalvet teha, tagades samal ajal täitemenetluse raames ärakuulamise ja toimikule juurdepääsu põhiõiguste austamise. Komisjon peaks kasutama kõnealuseid uurimisvolitusi ka selleks, et teha turu-uuringuid käesoleva määruse ajakohastamiseks ja läbivaatamiseks.
- (69) Komisjonile tuleks anda õigus nõuda kogu liidus teavet, mida on vaja käesoleva määruse kohaldamiseks. Täpsemalt peaks komisjonil olema juurdepääs kõigile asjakohastele dokumentidele, andmetele, andmebaasidele, algoritmidele ja muule teabele, mida on vaja uurimiste algatamiseks ja läbiviimiseks ning käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise jälgimiseks, olenemata sellest, kelle valduses kõnealused dokumendid, andmed või teave on, ning olenemata nende vormist või vormingust, andmekandjast või nende säilitamise kohast.

- (70) Komisjonil peaks olema võimalik otse nõuda, et ettevõtjad või nende ühendused esitaksid mis tahes asjakohaseid tõendeid, andmeid ja teavet. Lisaks peaks komisjonil olema võimalik käesoleva määruse kohaldamiseks nõuda liikmesriigi pädevatelt asutustelt ning kõigilt füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt mis tahes asjakohast teavet. Komisjoni otsust täites on ettevõtjad kohustatud vastama faktilistele küsimustele ja esitama dokumente.
- (71) Komisjonile tuleks samuti anda õigus teha kontrollid mis tahes ettevõtjate või ettevõtjate ühenduste ruumides ja küsitleda kõiki isikuid, kellel võib olla kasulikku teavet, ning nende ütlused talletada.
- (71a) Ajutised meetmed võivad olla oluline vahend tagamaks, et uurimise ajal ei põhjusta uuritav rikkumine väravahoidjate ärikasutajatele või lõppkasutajatele tõsist ja korvamatut kahju. Kõnealune vahend on tähtis selliste arengute ärahoidmiseks, mida võib olla menetluse lõpus komisjoni mis tahes otsusega väga raske tagasi pöörata. Seega peaks komisjonil olema õigus kehtestada otsusega ajutisi meetmeid menetluse raames, mis on algatatud seoses võimaliku täitmata jätmist käsitleva otsuse vastuvõtmisega. Seda õigust tuleks kohaldada juhul, kui komisjon on *prima facie* avastanud, et väravahoidjad on kohustusi rikkunud, ning kui on oht, et väravahoidjate ärikasutajad või lõppkasutajad võivad saada tõsist ja korvamatut kahju. Ajutiste meetmete kehtestamise otsus peaks kehtima ainult kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, st kas komisjoni menetluse lõpetamiseni või kindlaksmääratud tähtajani, mida saab vajalikul ja asjakohasel juhul pikendada.
- (72) Komisjonil peaks olema võimalik võtta vajalikke meetmeid, et jälgida käesolevas määruses sätestatud kohustuste tõhusat rakendamist ja järgimist. Sellised meetmed peaksid hõlmama komisjoni võimalust määrata sõltumatuid väliseksperthe, näiteks audiitoreid, kes toetavad komisjoni asjaomastes protsessides, sealhulgas vajaduse korral värvata neid liikmesriikide pädevatest asutustest, näiteks andme- või tarbijakaitseasutustest.

- (72a) Väravahoidjate suhtes kohaldatavate olemasolevate õiguslike vahendite ühtne, tulemuslik ja vastastikku täiendav täitmine nõuab komisjoni ja riigi ametiasutuste vahelist koostööd ja koordineerimist nende pädevuse piires. Komisjon ja liikmesriigid peaksid tegema koostööd ning koordineerima meetmeid, mida on vaja väravahoidjate suhtes kohaldatavate olemasolevate õiguslike vahendite täitmise tagamiseks käesoleva määruse tähenduses, ning järgima ELi toimimise lepingu artiklis 4 sätestatud lojaalse koostöö põhimõtet. Liikmesriikide pädevate asutuste toetus võib hõlmata komisjonile kogu nende valduses oleva vajaliku teabe andmist või taotluse korral komisjoni abistamist tema volituste kasutamisel, et komisjon saaks täita talle käesoleva määrusega pandud ülesandeid.
- (72b) Komisjonil on ainsana õigus käesolevat määruse täitmist tagada. Komisjoni toetamiseks võivad liikmesriigid volitada konkurentsieeskirjade täitmist tagavaid pädevaid asutusi võtma uurimismeetmeid käesolevast määrusest väravahoidjatele tulenevate kohustuste, sealhulgas edaspidi täpsustada võidavate kohustuste võimalike rikkumiste suhtes. See võib olla asjakohane eelkõige juhul, kui ei ole võimalik algusest peale kindlaks teha, kas väravahoidja käitumine võib rikkuda käesolevat määrust, konkurentsieeskirju, mille täitmist pädev asutus on volitatud tagama, või mõlemat. Konkurentsieeskirjade täitmist tagaval pädeval asutusel peaks olema võimalik teatada komisjonile oma järeldustest käesolevast määrusest väravahoidjatele tulenevate kohustuste, sealhulgas edaspidi täpsustada võidavate kohustuste võimaliku rikkumise kohta, et komisjon saaks alustada käesoleva määruse sätete täitmata jätmise uurimist. Komisjonil on kõnealuste menetluste algatamise üle otsustamisel täielik kaalutusõigus. Selleks et vältida käesoleva määruse kohaste uurimiste kattumist, peaks asjaomane pädev asutus teavitama komisjoni enne, kui ta võtab esimese meetme käesoleva määruse võimaliku rikkumise uurimiseks.

- (72c) Käesoleva määruse ühtlustatud kohaldamise ja täitmise tagamiseks on oluline teha kindlaks, et riigi ametiasutustel, sealhulgas liikmesriikide kohtutel, oleks kogu vajalik teave tagamaks, et nende otsused ei oleks vastuolus käesoleva määruse alusel vastu võetud komisjoni otsusega. See ei piira liikmesriigi kohtu õigust taotleda ELi toimimise lepingu artikli 267 alusel eelotsust.
- (73) Käesoleva määruse alusel kehtestatud kohustuste täitmise tagamiseks peaks olema võimalik määrata trahve ja perioodilisi karistumakseid. Selleks tuleks ette näha trahvide ja perioodiliste karistumaksete asjakohased tasemed kohustuste täitmata jätmise ja menetlusnormide rikkumise korral, kohaldades seejuures asjakohaseid aegumistähtaegu.
- (74) Et tagada ettevõtjate ühendustele rikkumiste eest määratud trahvide tõhus sissenõudmine, tuleb sätestada tingimused, mille korral võib komisjon nõuda trahvi tasumist ühenduse liikmetelt, kui ühendus on maksejõuetu.
- (75) Käesoleva määruse alusel toimuvate menetluste raames tuleks asjaomastele ettevõtjatele tagada õigus olla komisjoni poolt ära kuulatud ning tehtud otsused tuleks laialdaselt avalikustada. Selle tagamisel, et asjaomastel ettevõtjatel on õigus heale haldusele ja kaitseõigus, eelkõige toimikule juurdepääsu õigus ja ärakuulamise õigus, on oluline, et konfidentsiaalne teave oleks kaitstud. Seejuures peaks komisjon teabe konfidentsiaalsust austades tagama, et teave, millele tehtud otsus tugineb, avalikustatakse sellises ulatuses, mis võimaldab otsuse adressaadil mõista otsuseni viinud asjaolusid ja kaalutlusi. Samuti on vaja tagada, et komisjon kasutaks üksnes käesoleva määruse kohaldamiseks kogutud teavet. Lisaks võib teatavatel tingimustel teatavaid äridokumente, näiteks advokaatide ja nende klientide vahelist suhtlust sisaldavaid dokumente, pidada konfidentsiaalseks, kui on täidetud asjakohased tingimused.

- (75a) Kõik komisjoni poolt käesoleva määruse alusel tehtud otsused vaatab ELi toimimise lepingu kohaselt läbi Euroopa Liidu Kohus. Vastavalt selle lepingu artiklile 261 peaks Euroopa Liidu Kohtul olema täielik pädevus seoses trahvide ja karistusmakssetega.
- (76) Et tagada käesoleva määruse artiklite 1, 3, 6, 7, 8, 9, 9a, 12, 13, 15, 16, 17, 22, 23, 25 ja 30 rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Neid volitusi tuleks *teostada* kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁸.
- (76a) Komisjoni ja liikmesriikide vahelise koostöö ja koordineerimise praktilist korda käsitleva rakendusakti vastuvõtmiseks tuleks kasutada kontrollimenetlust. Käesoleva määrusega ette nähtud ülejäänud rakendusaktide puhul tuleks kasutada nõuandemenetlust. Seda õigustab asjaolu, et ülejäänud rakendusaktides käsitletakse käesolevas määruses sätestatud menetluste praktilisi aspekte, nagu erinevate menetlusetappide vorm, sisu ja muud üksikasjad, ning erinevate menetlusetappide praktiline korraldus, näiteks menetlustähtaegade pikendamine või õigus olla ära kuulatud. Nõuandemenetlust kasutatakse ka käesoleva määruse alusel vastu võetud üksikotsuste puhul.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (76b) Komisjon võib välja töötada suunised, et anda täiendavaid juhiseid käesoleva määruse erinevate menetluslike aspektide kohta või abistada põhiplatvormiteenuseid osutavaid ettevõtjaid käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmisel. Sellised juhised võivad põhineda eelkõige kogemustel, mille komisjon saab käesoleva määruse täitmise järelevalve tulemusena. Mis tahes suuniste väljaandmine käesoleva määruse alusel on eesõigus, mille üle otsustamine on komisjoni ainupädevuses ning seda ei tohiks pidada põhielemendiks, mille abil tagatakse, et asjaomased ettevõtjad või ettevõtjate ühendused täidavad käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.
- (77) Määruse (EL) nr 182/2011 kohaselt loodud nõuandekomitee peaks esitama oma arvamusi ka komisjoni teatavate üksikotsuste kohta, mis on tehtud käesoleva määruse alusel. Liikmesriikidel on ainupädevus otsustada, kes neid nõuandekomitees esindab, tingimusel et järgitakse määrust (EL) nr 182/2011.

(77a) Et tagada digisektoris konkurentsile avatud ja õiglasel turud kõikjal liidus, kus tegutsevad värvahoidjad, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 vastu akte, millega muudetakse käesoleva määruse lisas esitatud meetodikat, mille alusel tehakse kindlaks, kas täidetud on aktiivseid lõppkasutajaid ja aktiivseid ärikasutajaid puudutavad kvantitatiivsed kriteeriumid värvahoidjate määramiseks, millega täpsustatakse veelgi kõnealuse meetodika lisaelemente, mida ei ole lisas esitatud ja mida kasutatakse selle kindlakstegemiseks, kas käesoleva määruse kohased värvahoidjaks määramise kvantitatiivsed kriteeriumid on täidetud; samuti millega täiendatakse käesolevas määruses sätestatud olemasolevaid kohustusi, kui komisjoni turu-uuringu tulemusena on kindlaks tehtud, et on vaja ajakohastada kohustusi, mis käsitlevad tavasid, mis piiravad põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust või mis on ebaõiglasel, ning kavandatav ajakohastamine kuulub määruses kõnealuste delegeeritud aktide jaoks ette nähtud kohaldamisalasse. On eriti oluline, et komisjon korraldaks asjakohaseid konsultatsioone ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega¹⁹. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

¹⁹ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

- (78) Komisjon peaks käesolevat määrust korrapäraselt hindama ning jälgima tähelepanelikult selle mõju õiglusele ja konkurentsile digiplatvormimajanduse kaubanduslikes suhetes, eelkõige selleks, et teha kindlaks, kas seda on vaja muuta, võttes arvesse asjakohast tehnoloogilist või kaubanduslikku arengut. Hindamine peaks hõlmama põhiplatvormiteenuste loetelu ja väravahoidjate kohustuste ning nende täitmise tagamise korrapärasest läbivaatamist, pidades silmas vajadust tagada liidu digiturgude avatus konkurentsile ja õiglus. Et saada sektoris toimuvast arengust laiapõhjaline ülevaade, tuleks hindamisel arvesse võtta liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmade kogemusi. Sellega seoses võib komisjon arvesse võtta ka arvamusi ja aruandeid, mida esitab veebiplatvormimajanduse vaatlusrühm, mis loodi komisjoni 26. aprilli 2018. aasta otsusega C(2018)2393. Pärast hindamist peaks komisjon võtma asjakohaseid meetmeid. Komisjon peaks käesolevas määruses sätestatud tavade ja kohustuste hindamisel ja läbivaatamisel võtma eesmärgiks tagada ELi ühiste õiguste ja väärtuste, eelkõige võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtte kõrgetasemeline kaitse ja austamine.
- (79) Käesoleva määruse eesmärk on tagada konkurentsile avatud ja õiglane digisektor üldises plaanis ja eelkõige seoses põhiplatvormiteenustega, et edendada innovatsiooni, digitoodete ja -teenuste head kvaliteeti ning õiglasi ja konkurentsivõimelisi hindu ning suurendada digisektori lõppkasutajate jaoks kvaliteeti ja valikut. Neid eesmärke ei suuda liikmesriigid üksi tegutsedes piisavalt saavutada ning väravahoidjate ärimudeli ja tegevuslaadi ning nende tegevuse ulatuse ja mõju tõttu saab kõnealused eesmärgid saavutada täielikult vaid liidu tasandil. Liit võib võtta vastu meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (79a) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikliga 42 ning ta esitas arvamuse 10. veebruaril 2021²⁰.

²⁰ [ELT C 147, 26.4.2021, lk 4.](#)

(79b) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtetest, eelkõige selle artiklitest 16, 47 ja 50. Seepärast tuleks käesolevat määrust tõlgendada ja kohaldada nende õiguste ja põhimõtete kohaselt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Reguleerimisese, kohaldamisala ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesoleva määruse eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, kehtestades ühtlustatud õigusnormid, millega tagatakse kõikjal liidus konkurentsile avatud ja õiglased turud digisektoris, kus tegutsevad väravahoidjad.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse põhiplatvormiteenuste suhtes, mida väravahoidjad osutavad või pakuvad ärikasutajatele, kelle tegevuskoht on liidus, või lõppkasutajatele, kelle tegevus- või asukoht on liidus, olenemata väravahoidja tegevus- või asukohast ja olenemata sellest, millist õigust teenuse osutamise suhtes muidu kohaldatakse.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata turgude suhtes:
 - a) mis on seotud elektroonilise side võrkudega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972²¹ artikli 2 punkti 1 tähenduses;

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (uuesti sõnastatud) (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36).

- b) mis on seotud direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 4 määratletud elektroonilise side teenustega, välja arvatud kõnealuse direktiivi artikli 2 punktis 7 määratletud numbrivaba isikutevahelise side teenused.
4. Isikutevahelise side teenuste puhul ei piira käesolev määrus direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 61 alusel riigi reguleerivatele ja muudele pädevatele asutustele antud volitusi ega ülesandeid.
5. Liikmesriigid ei kehtesta värvahoidjate suhtes oma õigus- või haldusnormidega täiendavaid kohustusi konkurentsile avatud ja õiglaste turgude tagamise eesmärgil. Ükski käesoleva määruse säte ei takista liikmesriike kehtestamast liidu õigusega kooskõlas olevaid kohustusi ettevõtjatele, sealhulgas põhiplatvormiteenuseid osutavatele ettevõtjatele küsimustes, mis ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse, kui need kohustused ei tulene asjaolust, et asjaomastel ettevõtjatel on värvahoidja staatus käesoleva määruse tähenduses.
6. Käesolev määrus ei piira ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaldamist. Samuti ei piira määrus järgmise kohaldamist: riiklikud konkurentsieeskirjad, millega keelatakse konkurentsivastased kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused, kooskõlastatud tegevus ja turgu valitseva seisundi kuritarvitamine; riiklikud konkurentsieeskirjad, millega keelatakse muu ühepoolne tegevus, kui neid eeskirju kohaldatakse ettevõtjate suhtes, kes ei ole värvahoidjad, või kui nendega kehtestatakse värvahoidjatele lisakohustusi; ning nõukogu määrus (EÜ) nr 139/2004²² ja ühinemiskontrolli käsitlevad riiklikud eeskirjad.
7. Komisjon ja liikmesriigid teevad täitemeetmete võtmisel koostööd ja koordineerivad neid vastavalt artiklis 32a sätestatud põhimõtetele ja eeskirjadele.

²² Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) (ELT L 24, 29.1.2004, lk 1).

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „väravahoidja“ – põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja, kes on määratud artikli 3 kohaselt;
- (2) „põhiplatvormiteenus“ – mis tahes järgmine teenus:
 - a) veebipõhine vahendusteenus;
 - b) veebipõhine otsingumootor;
 - c) veebipõhine sotsiaalvõrguteenus;
 - d) videojagamisplatvormi teenus;
 - e) numbrivaba isikutevahelise side teenus;
 - f) operatsioonisüsteem;
 - g) pilvandmetöötlusteenus;
 - h) punktides a–g loetletud mis tahes põhiplatvormiteenust osutava ettevõtja osutatavad reklaamiteenused, sealhulgas igasugused reklaamivõrgud, reklaamibörsid ja muud reklaamivahendusteenused;
- (3) „infoühiskonna teenus“ – direktiivi (EL) 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktis b määratletud teenus;
- (4) „digisektor“ – infoühiskonna teenuste abil või vahendusel pakutavate toodete ja teenuste sektor;

- (5) „veebipõhine vahendusteenus“ – määruse (EL) 2019/1150 artikli 2 punktis 2 määratletud teenused;
- (6) „veebipõhine otsingumootor“ – määruse (EL) 2019/1150 artikli 2 punktis 5 määratletud digiteenus;
- (7) „veebipõhine sotsiaalvõrguteenus“ – platvorm, mis võimaldab lõppkasutajatel vastastikku ühendust pidada, sisu jagada ja avastada ning suhelda mitme seadme kaudu, eelkõige vestluste, postituste, videote ja soovitude vormis;
- (8) „videojagamisplatvormi teenus“ – direktiivi (EL) 2010/13²³ artikli 1 punkti 1 alapunktis aa määratletud teenus;
- (9) „numbrivaba isikutevahelise side teenus“ – direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 7 määratletud teenus;
- (10) „operatsioonisüsteem“ – süsteemitarkvara, mis kontrollib riist- või tarkvara põhifunktsioone ja võimaldab tarkvararakendusi kasutada;
- (11) „pilvandmetöötlusteenus“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/1148²⁴ artikli 4 punktis 19 määratletud digiteenused;
- (12) „tarkvararakenduste poed“ – veebipõhiste vahendusteenuste liik, mille puhul keskendutakse tarkvararakendustele kui vahendatavale tootele või teenusele;
- (13) „tarkvararakendus“ – mis tahes digitoode või -teenus, mida kasutatakse operatsioonisüsteemis;

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus (ELT L 194, 19.7.2016, lk 1).

- (14) „kõrvalteenus“ – teenus, mida osutatakse seoses või koos põhiplatvormiteenustega, sealhulgas direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 4 punktis 3 määratletud makseteenused ja kõnealuse direktiivi artikli 3 punktis j määratletud tehnilised teenused, millega toetatakse makseteenuste osutamist, tellimuste täitmise, identifitseerimis- või reklaamiteenus;
- (15) „identimisteenus“ – kõrvalteenuse liik, mis võimaldab mis tahes viisil lõpp- või ärikasutajate isikusamasust kontrollida, olenemata kasutatavast tehnoloogiast;
- (16) „lõppkasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes kasutab põhiplatvormiteenuseid muul viisil kui ärikasutajana;
- (17) „ärikasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb äri- või kutsetegevuse raames ja kasutab põhiplatvormiteenuseid lõppkasutajatele kaupade või teenuste pakkumiseks või selle käigus;
- (18) „järjestus“ – suhteline edemus, mis on antud veebipõhiste vahendusteenuste, sealhulgas veebipõhiste sotsiaalvõrguteenuste ja videojagamisplatvormi teenuste kaudu pakutavatele kaupadele või teenustele, või tähtsus, mille veebipõhine otsingumootor annab otsingutulemustele, kui veebipõhiseid vahendusteenuseid pakuvad ettevõtjad või veebipõhiseid sotsiaalvõrguteenuseid pakuvad ettevõtjad neid vastavalt esitavad, järjestavad ja edastavad, olenemata kõnealuseks esitamiseks, järjestamiseks või edastamiseks kasutatavatest tehnoloogilistest vahenditest;
- (19) „andmed“ – tegevuse, faktide või teabe ning nende mis tahes kogumi digitaalne väljendus, mis võib muu hulgas olla heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestis;
- (20) „isikuandmed“ – igasugune määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 1 määratletud teave;
- (21) „isikustamata andmed“ – muud kui need andmed, mis on määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punkti 1 määratluse kohaselt isikuandmed;

- (22) „ettevõtja“ – kõik sidusettevõtjad või seotud ettevõtjad, kes moodustavad kontserni, kus üks ettevõtja kontrollib otseselt või kaudselt teist, ning kes tegelevad majandustegevusega, olenemata nende õiguslikust seisundist ja rahastamisviisist;
- (23) „kontroll“ – võimalus ettevõtjat otsustavalt mõjutada määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 3 lõike 2 tähenduses;
- (24) „käive“ – ettevõtja poolt saadud summa, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 5 lõikes 1;
- (25) „profiilianalüüs“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 4 määratletud profiilianalüüs;
- (26) „nõusolek“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 11 määratletud nõusolek;
- (27) „liikmesriigi kohus“ – liikmesriigi kohus ELi toimimise lepingu artikli 267 tähenduses.

II peatükk

väravahoidjad

Artikkel 3

Väravahoidja määramine

1. Ettevõtja määratakse väravahoidjaks, kui:
 - a) tal on märkimisväärne mõju siseturule;
 - b) ta osutab põhiplatvormiteenust, mis on ärikasutajate jaoks oluline värav lõppkasutajateni jõudmiseks, ning
 - c) tal on oma tegevuses kindel ja püsiv positsioon või on tõenäoline, et ta saavutab sellise positsiooni lähitulevikus.

2. Ettevõtja vastab:
- a) lõike 1 punktis a sätestatud tingimusele, kui tema aastakäive EMP on viimase kolme majandusaasta jooksul olnud igal aastal vähemalt 6,5 miljardit eurot või kui tema keskmine turukapitalisatsioon või samaväärne õiglane turuväärtus oli viimase majandusaasta jooksul vähemalt 65 miljardit eurot ning kui ta osutab sama põhiplatvormiteenust vähemalt kolmes liikmesriigis;
 - b) lõike 1 punktis b sätestatud tingimusele, kui tema osutatud põhiplatvormiteenust kasutas eelmisel majandusaastal vähemalt 45 miljonit aktiivset lõppkasutajat (kelle tegevus- või asukoht on liidus) kuus ning vähemalt 10 000 aktiivset ärikasutajat (kelle tegevuskoht on liidus) aastas. Selleks et teha kindlaks ja arvutada, kui palju on aktiivseid lõppkasutajaid kuus ja aktiivseid ärikasutajaid aastas, võetakse arvesse käesoleva määruse lisas sätestatud meetodikat;

käesoleva punkti kohaldamisel tähendab aktiivsete lõppkasutajate arv kuus aktiivsete lõppkasutajate kuu keskmist arvu viimase majandusaasta suurima osa jooksul;
 - c) lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele, kui punktis b sätestatud kriteeriumid on täidetud igal kolmel viimasel majandusaastal.
3. Kui põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja vastab kõigile lõikes 2 sätestatud kriteeriumitele, teatab ta sellest komisjonile kahe kuu jooksul pärast kõnealuste kriteeriumite täitmist ja esitab komisjonile lõikes 2 kindlaks määratud kvantitatiivsete kriteeriumitega seotud asjakohase teabe. Kõnealune teade hõlmab lõikes 2 kindlaks määratud kvantitatiivsete kriteeriumitega seotud asjakohast teavet ettevõtja iga sellise põhiplatvormiteenuse kohta, mille puhul on täidetud lõike 2 punktis b sätestatud kriteeriumid.

Kui komisjon on seisukohal, et põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja vastab kõigile lõikes 2 sätestatud kriteeriumitele, kuid ei ole käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt nõutavat teavet esitanud, siis nõuab komisjon, et ettevõtja esitaks artikli 19 kohaselt asjakohase teabe, mis on seotud lõikes 2 kindlaks määratud kvantitatiivsete kriteeriumitega, kümne tööpäeva jooksul. Asjaolu, et põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja ei täida artikli 19 kohast komisjoni nõuet, ei takista komisjoni määramast kõnealust ettevõtjat väravahoidjaks mis tahes muu teabe alusel, mis on komisjonile kättesaadav. Kui põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja nõude täidab, siis kohaldab komisjon lõikes 4 sätestatud menetlust.

4. Komisjon määrab põhjendamatu viivitusega ja hiljemalt 45 tööpäeva jooksul pärast lõikes 3 osutatud täieliku teabe saamist väravahoidjaks põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja, kes vastab kõigile lõikes 2 sätestatud kriteeriumitele, välja arvatud juhul, kui kõnealune ettevõtja esitab oma teates piisavalt põhjendatud argumendid selle kohta, et olukorras, milles asjaomast põhiplatvormiteenust osutatakse, ei vasta ettevõtja erandlikult lõikes 1 esitatud tingimustele, kuigi ta täidab kõik lõikes 2 esitatud kriteeriumid.

Kui ettevõtja esitab sellised piisavalt põhjendatud argumendid, mis tõendavad, et ta ei vasta erandlikult lõikes 1 esitatud tingimustele, kuigi ta täidab kõik lõikes 2 esitatud kriteeriumid, siis määrab komisjon ettevõtja väravahoidjaks vastavalt artikli 15 lõikes 3 ette nähtud menetlusele, kui komisjon jõuab järeldusele, et ettevõtja ei suutnud tõendada, et tema osutatav asjaomane põhiplatvormiteenus ei vasta lõikes 1 esitatud tingimustele.

Kui põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja, kes täidab lõikes 2 sätestatud kvantitatiivsed kriteeriumid, kuid on käesoleva lõigu kohaselt esitanud piisavalt põhjendatud argumendid selle kohta, et ta ei vasta lõikes 1 esitatud tingimustele, ei järgi olulisel määral komisjoni korraldusel ettevõtja argumentide hindamiseks rakendatavaid uurimismeetmeid ning ei järgi neid ka pärast seda, kui ettevõtjal on palutud neid mõistliku aja jooksul järgida ja märkused esitada, siis on komisjonil õigus määrata kõnealune ettevõtja väravahoidjaks.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 37 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, täpsustades veelgi lõikes 2 sätestatud kvantitatiivsetele kriteeriumitele vastavuse kindlaksmääramise metoodikat ning kohandades seda vajaduse korral korrapäraselt vastavalt turu ja tehnoloogia arengule.
- 5a. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 37 vastu delegeeritud õigusakte, et korrapäraselt kohandada metoodikat, mida kasutatakse, et arvestada, milline on aktiivsete lõppkasutajate arv kuus ja aktiivsete ärikasutajate arv aastas, võttes arvesse põhiplatvormiteenuste tehnoloogilist ja muud arengut.
6. Komisjon võib artiklis 15 sätestatud korras määrata väravahoidjaks iga põhiplatvormiteenust osutava ettevõtja, kes vastab kõigile lõikes 1 esitatud tingimustele, kuid ei vasta kõigile lõikes 2 esitatud kriteeriumitele.

Selleks võtab komisjon arvesse mõningaid või kõiki järgmisi elemente, niivõrd kui need on asjaomase ettevõtja puhul asjakohased:

- a) põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja suurus, sealhulgas käive ja turukapitalisatsioon, tegevus ja positsioon;
- b) selliste ärikasutajate arv, kes kasutavad põhiplatvormiteenust, et jõuda lõppkasutajateni, ja lõppkasutajate arv;

- c) võrguefekt ja andmepõhised eelised, eelkõige seoses sellega, mis puudutab ettevõtja juurdepääsu isikuandmetele ja isikustamata andmetele ning nende kogumist või analüüsivõimekust;
- d) mastaabi- ja mitmekülgsusega seotud mõju, millest ettevõtja kasu saab, sealhulgas seoses andmetega;
- e) ärikasutaja või lõppkasutaja seotus, sealhulgas platvormi vahetamise kulud ja käitumuslik kallutatus, mis vähendab ärikasutajate ja lõppkasutajate suutlikkust platvormi vahetada või mitmeaadressilisust rakendada;
- f) põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja konglomeraadile omane struktuur või vertikaalne integratsioon, mille tulemusena on võimalik näiteks eri allikatest pärinevate andmete ristsubsideerimine või kombineerimine;
- g) äritegevuse või teenuste muud struktuursed omadused.

Hindamisel võtab komisjon arvesse nende elementide eeldatavat arengut.

Kui põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja, kes ei vasta lõikes 2 esitatud kvantitatiivsetele kriteeriumitele, ei järgi olulisel määral komisjoni korraldusel rakendatavaid uurimismeetmeid ning ei järgi neid ka pärast seda, kui ettevõtjal on palutud mõistliku aja jooksul neid järgida ja märkused esitada, siis on komisjonil õigus määrata kõnealune ettevõtja väravahoidjaks kättesaadavate andmete alusel.

7. Iga ettevõtja puhul, kes on lõigete 4 või 6 kohaselt määratud väravahoidjaks, loetleb komisjon määramisotsuses asjaomased põhiplatvormiteenused, mida sama ettevõtja osutab ja mis on eraldi võetuna olulised väravad, mille abil ärikasutajad jõuavad lõppkasutajateni, nagu on osutatud lõike 1 punktis b.
8. Väravahoidja täidab artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustused kuue kuu jooksul pärast seda, kui põhiplatvormiteenus on kantud määramisotsusesse vastavalt käesoleva artikli lõikele 7.

Artikkel 4

Väravahoidja staatuse läbivaatamine

1. Komisjon võib taotluse korral või omal algatusel artikli 3 kohaselt vastu võetud otsuse igal ajal läbi vaadata, seda muuta või selle kehtetuks tunnistada ühel järgmistest põhjustest:
 - a) asjaolu, millel otsus põhineb, on oluliselt muutunud;
 - b) otsus tehti ebatäieliku, ebaõige või eksitava teabe alusel.
2. Komisjon vaatab korrapäraselt ja vähemalt iga nelja aasta järel läbi, kas ettevõtjad, kes on määratud väravahoidjaks, vastavad endiselt artikli 3 lõikes 1 sätestatud tingimustele või kas on uusi põhiplatvormiteenuseid osutavaid ettevõtjaid, kes vastavad nendele tingimustele. Korrapärase läbivaatamise käigus uuritakse ka seda, kas on vaja kohendada loetelu väravahoidja osutatavatest põhiplatvormiteenustest, mis on eraldi võetuna olulised väravad, mille abil ärikasutajad jõuavad lõppkasutajateni, nagu on osutatud artikli 3 lõike 1 punktis b.

Kui komisjon järeldab esimese lõigu kohase läbivaatamise põhjal, et asjaolud, millest tulenevalt põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja määrati väravahoidjaks, on muutunud, võtab ta kooskõlas artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu otsuse, millega kinnitatakse või muudetakse komisjoni varasemat otsust, mis käsitleb põhiplatvormiteenust osutava ettevõtja määramist väravahoidjaks, või tunnistatakse see kehtetuks.

3. Komisjon avaldab ja ajakohastab järjepidevalt vāravahoidjate loetelu ja pōhiplatvormiteenuste loetelu, mille puhul nad peavad taitma artiklites 5 ja 6 sätetatud kohustusi.

III peatükk

Vāravahoidjate tegevus, mis piirab konkurentsi või on ebaõiglane

Artikkel 5

Vāravahoidjate kohustused

Vāravahoidja teeb artikli 3 lõike 7 kohases määramisotsuses loetletud kõikide pōhiplatvormiteenuste puhul järgmist:

- a) ei kombineeri asjaomaste pōhiplatvormiteenuste kaudu saadud isikuandmeid vāravahoidja osutatavate mis tahes täiendavate pōhiplatvormiteenuste või muude teenuste kaudu saadud isikuandmetega või kolmanda isiku osutatavate teenuste kaudu saadud isikuandmetega ning ei registreeri lõppkasutajaid vāravahoidja muude teenuste kasutajaks isikuandmete kombineerimise eesmärgil, välja arvatud juhul, kui lõppkasutajale on antud konkreetne valikuvõimalus ja ta on andnud oma nõusoleku määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punkti a tähenduses. Vāravahoidja võib samuti tugineda õiguslikule alusele, mis on ette nähtud määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktides c, d ja e, kui see on asjakohane;
- b) võimaldab ärikasutajatel pakkuda lõppkasutajatele samu tooteid või teenuseid kolmanda isiku veebipõhiste vahendusteenuste kaudu hindadega või tingimustel, mis on erinevad, eelkõige soodsamad kui need hinnad või tingimused, mida pakutakse vāravahoidja veebipõhiste vahendusteenuste kaudu;
- c) võimaldab ärikasutajatel edastada ja reklaamida pōhiplatvormiteenuse või muude kanalite kaudu saadud lõppkasutajatele pakkumisi, sealhulgas erinevatel tingimustel, ja sõlmida nende lõppkasutajatega lepinguid, olenemata sellest, kas nad kasutavad selleks vāravahoidja pōhiplatvormiteenuseid või mitte;

- ca) võimaldab lõppkasutajatel saada väravahoidja põhiplatvormiteenuste kaudu juurdepääsu sisule, tellimustele, vahenditele või muudele toodetele ning nende kasutamisevõimaluse, kasutades ärikasutaja tarkvararakendust, kui lõppkasutajad on need tooted saanud asjaomaselt ärikasutajalt väravahoidja põhiplatvormiteenuseid kasutamata;
- d) hoidub takistamast või piiramast ärikasutajate ja lõppkasutajate võimalusi pöörduda väravahoidja tegevusega seotud küsimustes asjaomase ametiasutuse, sealhulgas liikmesriigi kohtu poole, kui väravahoidja rikub asjaomast liidu või liikmesriigi õigust. See ei piira ärikasutajate ja väravahoidjate õigust sätestada oma lepingutes seaduslike kaebuse menetlemise mehhanismide kasutamistingimusi;
- e) hoidub nõudmast, et ärikasutajad või lõppkasutajad peavad kasutama väravahoidja identimis- või makseteenust ning et ärikasutajad peavad seda teenust ka pakkuma või tagama sellega koostalitlusvõime nende teenuste puhul, mida ärikasutajad pakuvad kõnealuse väravahoidja põhiplatvormiteenuseid kasutades;
- f) hoidub nõudmast, et ärikasutajad või lõppkasutajad peavad tellima artikli 3 kohaselt määratletud või artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud kriteeriumitele vastavaid täiendavaid põhiplatvormiteenuseid või registreerima end nende kasutajaks eeltingimusena sellele, et nad saavad juurdepääsu mingile kõnealuse artikli kohaselt määratletud põhiplatvormiteenusele või saavad selle liikmeks või kasutajaks;
- g) annab reklaamijatele ja avaldajatele, kellele ta osutab reklaamiteenuseid, nende taotluse korral ühe kuu jooksul pärast taotluse esitamist tasuta teavet reklaamija ja avaldaja makstud hinna kohta, samuti summa või tasu kohta, mida nad maksavad avaldajale asjaomase reklaami avaldamise eest ja väravahoidjale asjakohase reklaamiteenuse eest.

Artikkel 6

Värahoidjate kohustused, mida võidakse artikli 7 kohaselt täpsustada

1. Värahoidja teeb artikli 3 lõike 7 kohases määramisotsuses loetletud kõikide põhiplatvormiteenuste puhul järgmist:
 - a) hoidub ärikasutajatega konkureerides kasutamast mis tahes andmeid, mis ei ole avalikult kättesaadavad ja mis on saadud selle tulemusena, et kõnealused ärikasutajad, sealhulgas nende ärikasutajate lõppkasutajad, on kasutanud asjaomaseid põhiplatvormiteenuseid või kõrvalteenuseid, või selle tulemusena, et värahoidja põhiplatvormiteenuste või kõrvalteenuste ärikasutajad või nende lõppkasutajad on sellised andmed esitanud;
 - b) lubab ja tehniliselt võimaldab lõppkasutajatel desinstallida kõik tarkvararakendused operatsioonisüsteemist, mida värahoidja pakub või tegelikult kontrollib, sama lihtsalt kui see on võimalik mis tahes tarkvararakenduse puhul, mille lõppkasutaja on mis tahes etapis installinud, ning muuta operatsioonisüsteemi vaikeseadeid, mis juhivad või suunavad lõppkasutajaid värahoidja pakutavate toodete või teenuste juurde, ilma et see piiraks värahoidja võimalust piirata selliste tarkvararakenduste desinstallimist, mis on hädavajalikud operatsioonisüsteemi või seadme toimimiseks ja mida kolmandad isikud ei saa tehniliselt eraldiseisvana pakkuda;

- c) lubab ja tehniliselt võimaldab kolmanda isiku tarkvararakenduste või tarkvararakenduste poodide installimist ja tõhusat kasutamist ja koostalitlusvõimet, kasutades väravahoidja operatsioonisüsteeme või koostalitluses nende süsteemidega, ning võimaldab nendele tarkvararakendustele või tarkvararakenduste poodidele juurdepääsu ka muul viisil kui asjaomase väravahoidja põhiplatvormiteenuste kaudu. Väravahoidjat ei takistata võtmast rangelt vajalikus ulatuses proportsionaalseid meetmeid selle tagamiseks, et kolmanda isiku tarkvararakendused või tarkvararakenduste poed ei ohusta väravahoidja pakutava riistvara või operatsioonisüsteemi terviklust, tingimusel et väravahoidja selliseid proportsionaalseid meetmeid nõuetekohaselt põhjendab. Samuti ei takistata väravahoidjat võtmast rangelt vajalikus ulatuses proportsionaalseid meetmeid, mis võimaldavad lõppkasutajatel kaitsta oma turvalisust seoses kolmanda isiku tarkvararakenduste või tarkvararakenduste poodidega;
- d) hoidub toodete järjestamisel väravahoidja pakutavate teenuste ja toodete eeliskohtlemisest võrreldes kolmanda isiku sarnaste teenuste või toodetega, ning kohaldab sellisel järjestamisel õiglasi ja mittediskrimineerivaid tingimusi;
- e) hoidub tehniliselt või muul viisil piiramast lõppkasutajate võimalust vahetada ja tellida eri tarkvararakendusi ja -teenuseid, millele juurde pääsemiseks kasutatakse väravahoidja operatsioonisüsteemi; see kehtib ka lõppkasutajate internetiühenduse teenuse valimise kohta;

- f) võimaldab ärikasutajatele ja kõrvalteenuseid osutavatele ettevõtjatele juurdepääsu samadele operatsioonisüsteemi, riist- või tarkvaravahenditele, mis on kättesaadavad või mida kasutatakse väravahoidja kõrvalteenuste osutamise korral, ning tagab nende vahendite koostalitlusvõimet. Sellistel juhtudel peavad juurdepääsu- ja koostalitlustingimused olema õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad. Väravahoidja ei tohi halvendada ärikasutajatele või kõrvalteenuseid osutavatele ettevõtjatele pakutava juurdepääsu ja koostalitlusvõime tingimusi ega kvaliteeti. Väravahoidjat ei takistata võtmast rangelt vajalikus ulatuses proportsionaalseid meetmeid selle tagamiseks, et kolmanda isiku kõrvalteenused ei ohusta väravahoidja pakutava operatsioonisüsteemi, riistvara- või tarkvaravahendite terviklust, tingimusel et väravahoidja selliseid proportsionaalseid meetmeid nõuetekohaselt põhjendab;
- g) tagab reklaamijatele ja avaldajatele või nende volitatud kolmandatele isikutele nende taotluse korral tasuta juurdepääsu väravahoidja tulemuste mõõtmise vahenditele ning teabele, mida reklaamijad ja avaldajad vajavad reklaamimahtude, sealhulgas koondandmete sõltumatuks kontrollimiseks;
- h) tagab lõppkasutajatele või lõppkasutajate volitatud kolmandatele isikutele nende taotluse korral tasuta selliste andmete ülekantavuse, mis on saadud nende tegevuse tulemusena asjaomaste põhiplatvormiteenuste kasutamise käigus, ning tagab eelkõige tasuta vahendid sellise andmete ülekantavuse tulemuslikuks kasutamiseks kooskõlas määrusega (EL) 2016/679, pakkudes sealhulgas pidevat ja reaaliajast juurdepääsu;

- i) pakub ärikasutajatele või ärikasutaja volitatud kolmandatele isikutele nende taotluse korral tasuta tõhusat, kvaliteetset, pidevat ja reaalses juurdepääsu sellistele koondatud või koondamata andmetele, sealhulgas isikuandmetele (samuti nende kasutamise võimalust), mida esitavad või loovad asjaomaste põhiplatvormiteenuste või kõrvalteenuste kasutamise käigus asjaomased ärikasutajad ja nende ärikasutajate pakutavaid tooteid või teenuseid kasutavad lõppkasutajad; tagab isikuandmetele juurdepääsu ja nende kasutamise võimaluse üksnes juhul, kui andmed on otseselt seotud lõppkasutaja poolse selliste toodete ja teenuste kasutamisega, mida asjaomane ärikasutaja asjaomase põhiplatvormiteenuse kaudu pakub, ning kui lõppkasutaja annab nõusoleku selliste andmete jagamiseks;
 - j) tagab kõigile veebipõhiste otsingumootorite pakkujatele, kes on kolmandad isikud, nende taotluse korral õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel juurdepääsu järjestamist, päringuid, klõpsamisi ja vaatamisi käsitlevatele andmetele, mis on seotud lõppkasutajate tehtud tasuta ja tasulise otsinguga väravahoidja veebipõhistes otsingumootorites, tingimusel et järjestamise, päringute, klõpsamiste ja vaatamisega seotud isikuandmed on anonüümitud;
 - k) kohaldab õiglaseid, mõistlikke ja mittediskrimineerivaid üldtingimusi seoses ärikasutajate juurdepääsuga tema tarkvararakenduste poele, mis on nimetatud vastavalt käesoleva määruse artiklile 3;
 - l) hoidub muutmast põhiplatvormiteenuse kasutamise lõpetamise tingimusi ebaproportsionaalseks, ja tagab, et selliseid lõpetamistingimusi saab rakendada põhjendamatute raskusteta.
2. Lõike 1 punkti a kohaldamisel tähendavad andmed, mis ei ole avalikult kättesaadavad, igasuguseid ärikasutajate loodud koond- ja koondamata andmeid, mida saab tuletada ärikasutajate või nende klientide äritegevusest või selle kaudu koguda väravahoidja põhiplatvormiteenuses.

3. Vajaduse korral võib komisjon võtta artikli 10 kohaselt vastu delegeeritud õigusakti, et laiendada ühte või mitut lõikes 1 loetletud kohustust muudele põhiplatvormiteenustele, mis on loetletud artikli 2 punktis 2.

Artikkel 7

Värahoidjate kohustuste täitmine

1. Värahoidja tagab artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustuste täitmise ja tõendab nende täitmist. Meetmed, mida värahoidja rakendab artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustuste täitmise tagamiseks, peavad olema asjaomase kohustuse eesmärgi saavutamiseks tõhusad. Värahoidja tagab, et neid meetmeid rakendatakse kooskõlas kohaldatava õigusega, eelkõige määrusega (EL) 2016/679 ja direktiiviga 2002/58/EÜ ning küberturvalisust, tarbijakaitset ja tooteohutust käsitlevate õigusaktidega.
2. Komisjon võib omal algatusel või lõike 3 kohaselt värahoidjalt saadud taotluse korral algatada artikli 18 kohase menetluse ning täpsustada artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu võetud otsusega meetmeid, mida asjaomane värahoidja peab rakendama artiklis 6 sätestatud kohustuste tõhusaks täitmiseks, ning artikli 11 lõike 4 kohase kõrvalehoidmise korral seoses artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustustega. Komisjon võtab käesoleva lõike kohase otsuse vastu kuue kuu jooksul alates artikli 18 kohase menetluse algatamisest.
3. Värahoidja võib taotleda komisjonilt dialoogis osalemist, et teha kindlaks, kas meetmed, mida värahoidja kavatses rakendada või on rakendanud artikli 6 järgimise tagamiseks, on värahoidja konkreetseid asjaolusid silmas pidades asjaomase kohustuse eesmärgi saavutamiseks tõhusad.

Komisjonil on õigus otsustada, kas alustada sellist dialoogi, järgides võrdse kohtlemise, proportsionaalsuse ja hea halduse põhimõtet.

Värahoidja esitab oma taotluses põhjendused selgitamaks, miks meetmed, mida ta kavatses rakendada või on rakendanud, on konkreetseid asjaolusid silmas pidades asjaomase kohustuse eesmärgi saavutamiseks tõhusad.

4. Lõike 2 kohases menetluses võib komisjon otsustada kutsuda huvitatud kolmandaid isikuid esitama märkusi meetmete kohta, mida värahoidja peab rakendama.
5. Käesoleva artikli lõiked 2 ja 3 ei piira artiklite 25, 26 ja 27 kohaseid komisjoni volitusi.
6. Lõike 2 kohase otsuse vastuvõtmiseks esitab komisjon oma esialgsed järeldused kolme kuu jooksul alates menetluse algatamisest. Esialgsetes järeldustes selgitab komisjon meetmeid, mille võtmist ta kaalub või mida tema arvates peaks võtma asjaomane värahoidja, et esialgsetele järeldustele tõhusalt reageerida. Huvitatud kolmandaid isikuid võidakse kutsuda üles esitama märkusi esialgsete järelduste põhielementide kohta komisjoni kindlaks määratud tähtaja jooksul.
7. Lõike 2 kohaste meetmete täpsustamisel tagab komisjon, et meetmed on asjaomase kohustuse eesmärkide saavutamiseks tõhusad ning värahoidja ja asjaomase teenusega seotud asjaolusid arvesse võttes proportsionaalsed.
8. Artikli 6 lõike 1 punktides j ja k tulenevate kohustuste täpsustamiseks hindab komisjon ka seda, kas kavandatud või rakendatud meetmetega tagatakse, et ärikasutajate õiguste ja kohustuste vahel ei esine enam tasakaalustamatust ning et need meetmed ise ei anna värahoidjale eelist, mis on ebaproportsionaalne teenuse suhtes, mida värahoidja ärikasutajatele osutab.

Artikkel 8

Peatamine

1. Komisjon võib väravahoidja põhjendatud taotluse korral peatada oma otsusega, mille ta võtab vastu vastavalt artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele, erandkorras täielikult või osaliselt artikli 3 lõike 7 kohaselt nimetatud põhiplatvormiteenuste suhtes artiklites 5 ja 6 ette nähtud konkreetse kohustuse kohaldamise, kui väravahoidja tõendab, et temast sõltumatute erandlike asjaolude tõttu võib konkreetse kohustuste täitmine ohustada tema tegevuse majanduslikku elujõulisust liidus; seda võib teha üksnes sellises ulatuses ja sellise ajavahemiku jooksul, mis on vajalik sellise elujõulisusele avalduva ohu kõrvaldamiseks. Komisjon võib oma peatamisotsuses määrata kindlaks vähem kui ühe aasta pikkused tähtajad, mille järel otsus vaadatakse läbi vastavalt lõikele 2. Komisjon seab eesmärgiks võtta peatamisotsus vastu viivitamata ja hiljemalt kolm kuud pärast täielikult põhjendatud taotluse saamist.
2. Kui lõike 1 kohaselt nähakse ette kohustuse kohaldamise peatamine, vaatab komisjon oma peatamisotsuse uuesti läbi vähemalt kord aastas. Pärast sellist läbivaatamist tühistab komisjon peatamisotsuse täielikult või osaliselt või otsustab, et lõike 1 tingimused on endiselt täidetud.
3. Pakilistel juhtudel võib komisjon väravahoidja põhjendatud taotluse korral peatada ajutiselt asjaomase kohustuse kohaldamise ühe või mitme konkreetse põhiplatvormiteenuse suhtes juba enne lõike 1 kohase otsuse tegemist.

Taotluse hindamisel võtab komisjon eelkõige arvesse konkreetse kohustuse täitmise mõju asjaomase värvahoidja tegevuse majanduslikule elujõulisusele liidus ja samuti mõju kolmandatele isikutele. Peatamise suhtes võidakse kohaldada komisjoni kindlaks määratud tingimusi ja kohustusi, et tagada õiglane tasakaal kõnealuste huvide ja käesoleva määruse eesmärkide vahel. Sellise taotluse võib esitada ja rahuldada igal ajal, kuni komisjon teeb lõike 1 kohase hindamise.

Artikkel 9

Rahvatervise ja avaliku julgeolekuga seotud põhjustel tehtavad erandid

1. Komisjon võib värvahoidja põhjendatud taotluse korral või omal algatusel artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu võetud otsusega vabastada värvahoidja täielikult või osaliselt artiklites 5 ja 6 sätestatud konkreetsest kohustusest, mis on seotud artikli 3 lõike 7 kohaselt nimetatud konkreetse põhiplatvormiteenusega, kui selline erand on õigustatud käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud alustel. Komisjon võtab erandi tegemise kohta otsuse vastu viivitamata ja hiljemalt kolm kuud pärast täielikult põhjendatud taotluse saamist.
 - 1a. Kui lõike 1 kohaselt tehakse erand, vaatab komisjon erandi tegemise otsuse läbi, kui erandi tegemise põhjust enam ei ole, või vähemalt kord aastas. Pärast sellist läbivaatamist tühistab komisjon erandi tegemise otsuse täielikult või osaliselt või otsustab, et lõike 1 tingimused on endiselt täidetud.
2. Lõike 1 kohane erand tehakse üksnes järgmistel alustel:
 - b) rahvatervis,
 - c) avalik julgeolek.
3. Pakilistel juhtudel võib komisjon värvahoidja põhjendatud taotluse korral või omal algatusel peatada ajutiselt asjaomase kohustuse kohaldamise ühe või mitme konkreetse põhiplatvormiteenuse suhtes juba enne lõike 1 kohase otsuse tegemist.

Taotluse hindamisel võtab komisjon eelkõige arvesse konkreetse kohustuse täitmise mõju lõikes 2 loetletud alustele ning samuti mõju asjaomasele väravahoidjale ja kolmandatele isikutele. Peatamise suhtes võidakse kohaldada komisjoni kindlaks määratud tingimusi ja kohustusi, et tagada õiglane tasakaal lõikes 2 loetletud alustest tulenevate eesmärkide ning käesoleva määruse eesmärkide vahel. Sellise taotluse võib esitada ja rahuldada igal ajal, kuni komisjon teeb lõike 1 kohase hindamise.

Artikkel 9a

Aruandlus

1. Väravahoidja esitab kuue kuu jooksul pärast enda artikli 3 kohast määramist ning artikli 3 lõiget 8 kohaldades komisjonile aruande, milles kirjeldatakse üksikasjalikult ja läbipaistvalt meetmeid, mida ta on rakendanud, et tagada artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustuste täitmine. Seda aruannet ajakohastatakse vähemalt kord aastas.
2. Kuue kuu jooksul pärast artikli 3 kohast staatuse määramist avaldab väravahoidja käesoleva artikli lõikes 1 osutatud aruande mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte ja esitab selle komisjonile. Komisjon avaldab aruande mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte viivitamata. Mittekonfidentsiaalset kokkuvõtet ajakohastatakse, kui lõikes 1 osutatud aruannet on ajakohastatud.

Artikkel 10

Värahoidjate kohustuste ajakohastamine

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 37 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustusi. Kehtivate kohustuste täiendamine põhineb artikli 17 kohasel turu-uuringul, mille tulemusena on tehtud kindlaks vajadus ajakohastada kõnealuseid kohustusi selliste tavade käsitlemiseks, mis piiravad põhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile või on ebaõiglasel samal viisil nagu need tavad, mille suhtes kohaldatakse artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustusi.

Esimese lõigu kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti kohaldamisala piirdub järgmisega:

- a) üksnes teatavate põhiplatvormiteenuste suhtes kohaldatava kohustuse laiendamine muudele põhiplatvormiteenustele, mis on loetletud artikli 2 punktis 2;
- b) sellise kohustuse laiendamine, millest saab kasu teatav ärikasutajate või lõppkasutajate alarühm, et sellest saaksid kasu muud ärikasutajate või lõppkasutajate alarühmad;
- c) Värahoidjate artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustuste täitmise viisi täpsustamine, et tagada kõnealuste kohustuste tõhus täitmine;
- d) üksnes teatavate kõrvalteenuste suhtes kohaldatava kohustuse laiendamine muudele kõrvalteenustele;
- e) üksnes teatavat liiki andmete suhtes kohaldatava kohustuse laiendamine muud liiki andmetele;
- f) täiendavate tingimuste lisamine, kui kohustusega kehtestatakse teatavad tingimused värahoidja käitumisele; või
- g) värahoidja mitme põhiplatvormiteenuse vahelist suhet reguleeriva kohustuse kohaldamine värahoidja põhiplatvormiteenuse ja tema muude teenuste vahelisele suhtele.

2. Lõikes 1 osutatud tegevust loetakse ebaõiglaseks või põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust piiravaks järgmistel juhtudel:
- a) ärikasutajate õigused ja kohustused ei ole tasakaalus ning väravahoidja saab ärikasutajatelt eelise, mis ei ole proportsionaalne võrreldes teenusega, mida kõnealune väravahoidja kõnealustele ärikasutajatele osutab; või
 - b) sellega tegelevad väravahoidjad ning see võib takistada innovatsiooni ning piirata ärikasutajate ja lõppkasutajate valikuvõimalusi, sest see:
 - i. mõjutab või võib mõjutada püsivalt põhiplatvormiteenuse või muude digisektori teenuste konkurentsile avatust, sest sellega luuakse või tugevdatakse tõkkeid, mis takistavad teistel ettevõtjatel turule siseneda või laiendada oma tegevust põhiplatvormiteenuse osutajana või muude digisektori teenuste osutajana; või
 - ii. takistab teistel ettevõtjatel saamast samasugust juurdepääsu olulisele sisendile, nagu see on väravahoidjal.

Artikkel 11

Kõrvalehoidmise vastased meetmed

- 1a. Põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja ei jaga neid teenuseid mingil viisil segmentideks, jaotisteks ega alajaotisteks ning ei killusta ega poolita neid lepinguliste, kaubanduslike, tehniliste või mis tahes muude vahenditega, et hoida kõrvale artikli 3 lõikes 2 ette nähtud kvantitatiivsetest kriteeriumitest.
- 1b. Kui komisjon kahtlustab, et põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja tegeleb lõikes 1 sätestatud toimingutega, siis võib ta nõuda kõnealuselt ettevõtjalt igasugust teavet, mida ta peab vajalikuks, et teha kindlaks, kas asjaomane ettevõtja on tegelenud põhiplatvormiteenuste killustamisega, nagu on osutatud lõikes -1a.

1. Väravahoidja tagab artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustuste täieliku ja tõhusa täitmise. Kui artikli 3 lõike 7 kohaselt loetletud põhiplatvormiteenuste suhtes kohaldatakse artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustusi, ei tohi väravahoidja mingil viisil õõnestada nende kohaldamist, sealhulgas selliste käitumispõhiste meetodite või liidese disaini kaudu, mis vähendaks artiklite 5 ja 6 tõhusust, olenemata sellest, kas selline tegevus on lepingulist, kaubanduslikku, tehnilist või muud laadi.
2. Kui käesoleva määruse nõuete täitmiseks tuleb isikuandmete kogumiseks ja töötlemiseks saada nõusolek, võtab väravahoidja vajalikud meetmed, et võimaldada ärikasutajatel saada andmete töötlemiseks vajalik nõusolek, kui see on nõutav määruse (EL) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EÜ alusel, või täita liidu andmekaitse- ja eraelu puutumatuse eeskirju ja põhimõtteid muul viisil, sealhulgas asjakohasel juhul ärikasutajatele nõuetekohaselt anonüümitud andmeid esitades. Väravahoidja ei tohi muuta selle nõusoleku saamist ärikasutaja jaoks koormavamaks, kui see on tema enda teenuste puhul.
3. Väravahoidja ei tohi halvendada selliste põhiplatvormiteenuste tingimusi ega kvaliteeti, mida osutatakse äri- või lõppkasutajatele, kes kasutavad artiklites 5 ja 6 sätestatud õigusi või valikuid, ega muuta nende õiguste ega valikute kasutamist põhjendamatult raskeks.
4. Kui väravahoidja hoiab kõrvale või püüab kõrvale hoida artiklites 5 või 6 sätestatud kohustustest viisil, mida on kirjeldatud eespool lõigetes 1–3, siis võib komisjon algatada menetluse vastavalt artiklile 18 ning võtta vastu artikli 7 kohase otsuse, milles täpsustatakse meetmed, mida asjaomane väravahoidja peab rakendama.
5. Lõige 4 ei piira artiklite 25, 26 ja 27 kohaseid komisjoni volitusi.

Artikkel 12

Koondumisest teavitamise kohustus

1. Väravahoidja teavitab komisjoni igast kavandatavast koondumisest määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 3 tähenduses, mis hõlmab teist väravahoidjat, põhiplatvormiteenust või muud digisektoris pakutavat teenust osutavat ettevõtjat, olenemata sellest, kas sellest tuleb teatada liidu konkurentsiasutusele määruse (EÜ) nr 139/2004 alusel või liikmesriigi pädevale konkurentsiasutusele siseriiklike ühinemiseeskirjade alusel.

Väravahoidja teavitab komisjoni sellisest koondumisest vähemalt kaks kuud enne selle teostamist ning pärast kokkuleppe sõlmimist, avaliku pakkumise väljakuulutamist või aktsiate kontrollpaki omandamist.

2. Teabes, mille väravahoidja esitab lõike 1 kohaselt, kirjeldatakse vähemalt koondumisega seotud ettevõtjaid, nende aastakäivet EMPs ja kogu maailmas, nende tegevusvaldkonda, sealhulgas koondumisega otseselt seotud tegevust, tehinguväärtust või selle hinnangulist suurust ning esitatakse kokkuvõtte koondumisest, sealhulgas selle olemusest ja põhjendustest, samuti toiminguga seotud liikmesriikide loetelu.

Väravahoidja esitatavas teabes kirjeldatakse ka kõigi asjaomaste põhiplatvormiteenuste aastakäivet EMPs, iga-aastaste aktiivsete ärikasutajate arvu ja igakuiste aktiivsete lõppkasutajate arvu.

3. Kui pärast lõike 1 kohast koondumist vastab veel mõni põhiplatvormiteenus eraldi artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud kriteeriumitele, siis teavitab asjaomane väravahoidja sellest komisjoni kolme kuu jooksul pärast koondumist ja esitab komisjonile artikli 3 lõikes 2 osutatud teabe.

4. Komisjon teavitab liikmesriike lõike 1 kohaselt saadud mis tahes teabest ning avaldab koondumise kokkuvõtte, täpsustades koondumise osalised, nende tegevusvaldkonna, koondumise laadi ja toiminguga seotud liikmesriikide loetelu. Komisjon arvestab ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

Artikkel 13

Auditeerimiskohustus

Väravahoidja esitab kuue kuu jooksul pärast enda artikli 3 kohast määramist komisjonile sõltumatult auditeeritud kirjelduse lõppkasutajate profiilianalüüsi meetoditest, mida väravahoidja kasutab oma artikli 3 kohaselt nimetatud põhiplatvormiteenuste puhul või nende kaudu.

Kontrollija teeb avalikult kättesaadavaks auditeeritud kirjelduse ülevaate, võttes arvesse võimalikke piiranguid, mis on seotud ärisaladustega. Kirjeldust ja selle avalikult kättesaadavat ülevaadet ajakohastatakse vähemalt kord aastas.

IV peatükk

Turu-uuring

Artikkel 14

Turu-uuringu algatamine

1. Kui komisjon kavatses korraldada artiklite 15, 16 ja 17 kohaste otsuste võimaliku vastuvõtmisega seoses turu-uuringu, võtab ta vastu otsuse turu-uuringu algatamise kohta.
 - 1a. Komisjon võib enne lõike 1 kohase turu-uuringu algatamist kasutada käesoleva määruse kohast uurimisõigust.

2. Algamisotsuses märgitakse järgmine:
 - a) uuringu algatamise kuupäev;
 - b) selle küsimuse kirjeldus, millega uuring on seotud;
 - c) uuringu eesmärk.
3. Komisjon võib lõpetatud turu-uuringu uuesti algatada, kui:
 - a) asjaolud, millel otsus põhineb, on oluliselt muutunud;
 - b) otsus tehti ebatäieliku, ebaõige või eksitava teabe alusel.

Artikkel 15

Turu-uuring väravahoidja määramiseks

1. Komisjon võib korraldada omal algatusel turu-uuringu, et selgitada välja, kas ettevõtja tuleks määrata vastavalt artikli 3 lõikele 6 väravahoidjaks, või selleks, et teha kindlaks väravahoidja põhiplatvormiteenused vastavalt artikli 3 lõikele 7. Komisjon püüab viia oma uuringu lõpule, võttes 12 kuu jooksul alates turu-uuringu algatamisest vastu sellekohase otsuse kooskõlas artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.
2. Lõike 1 kohase turu-uuringu käigus püüab komisjon edastada oma esialgsed järeldused asjaomasele ettevõtjale kuue kuu jooksul alates uuringu algatamisest. Esialgsetes järeldustes selgitab komisjon, kas tema esialgse seisukoha järgi tuleks ettevõtja määrata artikli 3 lõike 6 kohaselt väravahoidjaks, ja loetleb esialgselt asjaomased põhiplatvormiteenused vastavalt artikli 3 lõikele 7.

3. Kui ettevõtja vastab artikli 3 lõikes 2 sätestatud künnistele, kuid ta on esitanud artikli 3 lõike 4 kohaselt piisavalt põhjendatud argumendid, püüab komisjon lõpetada turu-uuringu oma lõike 1 kohase otsusega viie kuu jooksul alates turu-uuringu algatamisest. Sellisel juhul püüab komisjon edastada lõike 2 kohased esialgsed järeldused ettevõtjale kolme kuu jooksul alates uuringu algatamisest.
4. Kui komisjon määrab artikli 3 lõike 6 kohaselt väravahoidjaks sellise ettevõtja, kellel ei ole veel oma tegevusalal kindlat ja püsivat turupositsiooni, kuid kes tõenäoliselt saavutab sellise positsiooni lähitulevikus, siis teatab ta, et sellise väravahoidja suhtes kohaldatakse üksnes artikli 5 punktides b ja d ning artikli 6 lõike 1 punktides e, f, h ja i sätestatud kohustusi, mis täpsustatakse ka määramisotsuses. Komisjon teatab, et kohaldatakse üksnes neid kohustusi, mis on asjakohased ja vajalikud vältimaks seda, et asjaomane väravahoidja saavutab ebaõiglaste vahendite abil oma tegevusalal kindla ja püsiva positsiooni. Komisjon vaatab kõnealuse määramise asjaolud läbi artiklis 4 sätestatud korras.

Artikkel 16

Süsteemse mittevastavusega seotud turu-uuring

1. Komisjon võib korraldada turu-uuringu, et selgitada välja, kas väravahoidja on kohustusi süsteemselt rikkunud. Kui turu-uuringust ilmneb, et väravahoidja on süsteemselt rikkunud üht või mitut artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustust ning on seoses artikli 3 lõikes 1 osutatud omadustega oma väravahoidja positsiooni säilitanud, seda tugevdanud või laiendanud, võib komisjon artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu võetud otsusega kehtestada sellise väravahoidja suhtes mis tahes käitumuslikud või struktuurilised parandusmeetmed, mis on toimepandud rikkumisega proportsionaalsed ja käesoleva määruse järgimise tagamiseks vajalikud. Komisjon lõpetab uuringu otsusega, mille ta võtab vastu 12 kuu jooksul pärast turu-uuringu algatamist.

2. Komisjon võib lõikes 1 osutatud struktuurilised parandusmeetmed ette näha üksnes juhul, kui puudub sama tõhus käitumuslik parandusmeede või kui sama tõhus käitumuslik parandusmeede oleks asjaomase väravahoidja jaoks koormavam kui struktuuriline parandusmeede.
3. Väravahoidjat käsitatakse artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustuste süsteemse rikkujana siis, kui komisjon on viie aasta jooksul enne turu-uuringu algatamise otsuse vastuvõtmist (seoses käesoleva artikli kohase otsuse võimaliku vastuvõtmisega) teinud artikli 25 alusel väravahoidja suhtes vähemalt kolm rikkumisotsust.
4. Loetakse, et väravahoidja on seoses artikli 3 lõikes 1 osutatud omadustega oma väravahoidja positsiooni tugevdanud või laiendanud, kui tema mõju siseturule on veelgi suurenenud, tema tähtsus ärikasutajate jaoks lõppkasutajateni jõudmise väravana on veelgi kasvanud või kui väravahoidja on saavutanud oma tegevuses veelgi kindlama ja püsivama positsiooni.
5. Komisjon edastab oma vastuväited asjaomasele väravahoidjale kuue kuu jooksul alates uuringu algatamisest. Oma vastuväidetes selgitab komisjon, kas tema esialgse seisukoha järgi on lõike 1 tingimused täidetud ning milliseid parandusmeetmeid ta esialgu vajalikuks ja proportsionaalseks peab.
6. Komisjon võib igal ajal turu-uuringu käigus selle kestust pikendada, kui pikendamine on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalne. Pikendada võib tähtaega, mille jooksul komisjon peab esitama oma vastuväited, või lõpliku otsuse vastuvõtmise tähtaega. Käesoleva lõike kohaste pikenduste kogukestus ei tohi ületada kuut kuud. Komisjon võib kaaluda artikli 23 kohaselt võetavaid kohustusi ja muuta need oma otsusega siduvaks.

Artikkel 17

Uusi teenuseid ja tavaid käsitlev turu-uuring

Komisjon võib korraldada turu-uuringu, et selgitada välja, kas üks või mitu digisektori teenust tuleks lisada põhiplatvormiteenuste loetellu, või et teha kindlaks tavad, mis piiravad põhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile, või tavad, mis on ebaõiglasel ning mida ei ole käesolevas määruses tõhusalt käsitletud. Ta annab välja avaliku aruande hiljemalt 24 kuu jooksul alates turu-uuringu algatamisest. Komisjon võtab oma hinnangus arvesse ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 alusel digiturgudega seoses läbi viidud menetluste kõiki asjakohaseid järeldusi ja muid asjakohaseid arenguid.

Vajaduse korral lisatakse aruandele:

- a) ettepanek muuta käesolevat määrust, et lisada artikli 2 punktis 2 sätestatud põhiplatvormiteenuste loetellu täiendavaid digisektori teenuseid või lisada artiklitesse 5 või 6 uusi kohustusi, või
- b) delegeeritud õigusakti eelnõu, mis täiendab artiklites 5 või 6 kehtestatud kohustusi, nagu on sätestatud artiklis 10.

Vajaduse korral võidakse punktis a osutatud ettepanekus käesoleva määruse muutmiseks teha samuti ettepanek eemaldada artikli 2 punktis 2 sätestatud põhiplatvormiteenuste loetelust olemasolevaid teenuseid või eemaldada artiklitest 5 või 6 olemasolevaid kohustusi.

V peatükk

Uurimis-, jõustamis- ja järelevalvevolitused

Artikkel 18
Menetluse algatamine

1. Kui komisjon kavatseb artiklite 7, 25 ja 26 kohaste otsuste võimaliku vastuvõtmisega seoses algatada menetluse, võtab ta vastu menetluse algatamise otsuse.
2. Komisjon võib enne menetluse algatamist kasutada käesoleva määruse kohast uurimisõigust.

Artikkel 19
Teabetaotlused

1. Selleks et täita käesoleva määrusega talle pandud ülesandeid, võib komisjon lihttaotluse või otsusega nõuda, et ettevõtjad või ettevõtjate ühendused esitaksid kogu vajaliku teabe. Komisjon võib nõuda lihttaotluse või otsusega juurdepääsu ettevõtjate mis tahes andmetele ja algoritmidele ning nõuda nende kohta selgitusi.
3. Kui komisjon saadab ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele lihtteabenõude, märgib ta selles nõude õigusliku aluse ja eesmärgi, täpsustab, millist teavet nõutakse, ning määrab kindlaks teabe esitamise tähtaja ja artiklis 26 sätestatud karistused ebatäieliku, ebaõige või eksitava teabe või selgituse esitamise eest.
4. Kui komisjon nõuab ettevõtjatelt ja ettevõtjate ühendustelt oma otsusega teavet, märgib ta nõude õigusliku aluse ja eesmärgi, täpsustab, millist teavet nõutakse, ning määrab kindlaks teabe esitamise tähtaja. Kui komisjon nõuab ettevõtjatelt juurdepääsu mis tahes andmetele ja algoritmidele, teeb ta teatavaks nõude õigusliku aluse ja eesmärgi ning määrab kindlaks teabe esitamise tähtaja. Ta annab ka teabe artiklis 26 sätestatud karistuste kohta ning annab teabe artiklis 27 sätestatud perioodiliste karistusmaksete kohta või kehtestab need. Samuti annab ta teada õigusest lasta otsus Euroopa Liidu Kohtus läbi vaadata.

5. Ettevõtjad või ettevõtjate ühendused või nende esindajad ning juriidiliste isikute, äriühingute ja juriidilise isiku staatusega ühenduste puhul isikud, kes on seaduse või põhikirja järgi volitatud neid esindama, esitavad nõutud teabe asjaomase ettevõtja või ettevõtjate ühenduse nimel. Nõuetekohaselt volitatud juristid võivad teavet esitada oma klientide nimel. Kui esitatud teave on ebatäielik, ebaõige või eksitav, jäävad täielikult vastutavaks kliendid.
- 5a. Komisjon edastab teabe nõudmise lihttaotluse või otsuse koopia viivitamata selle liikmesriigi, mille territooriumil ettevõtja või ettevõtjate ühendus on asutatud, pädevale asutusele, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud eeskirjade täitmise.
6. Liikmesriikide pädevad asutused esitavad komisjoni taotluse korral talle kogu nende valduses oleva teabe, mis on vajalik käesoleva määrusega komisjonile pandud ülesannete täitmiseks.

Artikkel 20

Küsitlemise ja ütluste kogumise õigus

1. Komisjon võib käesoleva määrusega talle pandud ülesannete täitmiseks küsitleda füüsilisi ja juriidilisi isikuid, kes nõustuvad, et neid küsitletakse eesmärgiga koguda teavet uuritava küsimuse kohta. Komisjonil on õigus selline küsitlus mis tahes tehniliste vahendite abil registreerida.
2. Kui lõike 1 kohane küsitlus toimub ettevõtja ruumides, teavitab komisjon selle liikmesriigi, mille territooriumil küsitlus toimub, pädevat asutust, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud eeskirjade täitmise. Kõnealuse pädeva asutuse taotluse korral võivad selle ametnikud abistada komisjoni volitatud ametnikke ja teisi kaasasolevaid isikuid küsitluse läbiviimisel.

Artikkel 21
Õigus teha kontrollid

1. Komisjon võib käesoleva määrusega talle pandud ülesannete täitmiseks teha ettevõtja või ettevõtjate ühenduse suhtes kõik vajalikud kontrollid.
- 1a. Komisjoni poolt kontrolli tegemiseks volitatud ametnikel ja teistel kaasasolevatel isikutel on õigus:
 - a) siseneda ettevõtjate ja ettevõtjate ühenduste kõikidesse ruumidesse, territooriumile ja transpordivahenditesse;
 - b) kontrollida raamatupidamis- ja muid äridokumente olenemata sellest, millisel andmekandjal neid hoitakse;
 - c) teha või saada mis tahes kujul koopiaid või väljavõtteid kõnealustest raamatupidamis- või muudest dokumentidest;
 - d) nõuda, et ettevõtja või ettevõtjate ühendus võimaldaks juurdepääsu oma organisatsioonile, toimimisele, IT-süsteemile, algoritmidele, andmete töötlemisele ja äritavadele ning selgitaks neid, ja registreerida või dokumenteerida antud selgitused;
 - e) pitseerida äriruume ning raamatupidamis- või muid dokumente selliseks ajavahemikuks ja sellises ulatuses, mida on kontrolli tegemiseks vaja;
 - f) küsida ettevõtja või ettevõtjate ühenduse mis tahes esindajalt või töötajalt selgitusi kontrolli sisu ja eesmärgiga seotud asjaolude või dokumentide kohta ning vastused registreerida.

2. Kontrolli tegemise juures võivad abistada ka audiitorid või eksperdid, kelle on määranud komisjon, nagu on osutatud artikli 24 lõikes 2, samuti selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud eeskirjade täitmise.
3. Kontrollide käigus võivad komisjon, tema määratud audiitorid või eksperdid ning selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud eeskirjade täitmise, nõuda, et ettevõtja või ettevõtjate ühendus annaks juurdepääsu oma organisatsioonile, toimimisele, IT-süsteemile, algoritmidele, andmete töötlemisele ja äritavadele ning selgitaks neid. Komisjon ja tema määratud audiitorid või eksperdid ning selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud eeskirjade täitmise, võivad esitada ettevõtja või ettevõtjate ühenduse mis tahes esindajale või töötajale küsimusi.
- 3a. Komisjoni poolt kontrolli teostamiseks volitatud ametnikud ja teised kaasasolevad isikud kasutavad oma õigusi kirjaliku volituse esitamisel, kus on nimetatud kontrolli objekt ja eesmärk ning artiklis 26 ettenähtud trahvid juhuks, kui nõutavad raamatupidamis- või muud äridokumendid esitatakse puudulikult või vastused lõigete 1a ja 3 alusel esitatud küsimustele on ebaõiged või eksitavad. Aegsasti enne kontrollimist teatab komisjon kontrollist selle liikmesriigi konkurentsiasutusele, mille territooriumil kontrollimine läbi viiakse.
4. Ettevõtjad ja ettevõtjate ühendused peavad nõustuma komisjoni otsusega määratud kontrollidega. Otsuses tuuakse välja külastuse sisu ja eesmärk, määratakse selle alguskuupäev, antakse teavet artiklites 26 ja 27 ette nähtud karistuste kohta ning osutatakse õigusele esitada otsus läbivaatamiseks Euroopa Liidu Kohtule. Komisjon teeb sellised otsused pärast konsulteerimist selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädeva asutusega, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud eeskirjade täitmise.

5. Selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädeva asutuse, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud eeskirjade täitmise, või komisjoni taotlusel võivad komisjoni volitatud ametnikke ja teisi kaasasolevaid isikuid aktiivselt abistada selle pädeva asutuse ametnikud ja tema poolt volitatud või määratud isikud. Selleks on neil lõigetes 1a ja 3 sätestatud volitused.
6. Kui komisjoni poolt volitatud ametnikud ja teised kaasasolevad isikud leiavad, et ettevõtja või ettevõtjate ühendus ei nõustu käesoleva artikli kohaselt nõutava kontrollimisega, peab asjaomane liikmesriik andma neile vajalikku abi, taotledes kontrolli tegemiseks vajaduse korral abi politseilt või samaväärselt täitevasutuselt.
7. Kui lõikes 6 sätestatud abi eeldab siseriiklike eeskirjade kohaselt kohtu luba, tuleb see taotleda. Sellist luba võib taotleda ka ettevaatusabinõuna.
8. Lõikes 7 osutatud loa taotlemisel kontrollib liikmesriigi kohtuasutus komisjoni otsuse autentsust ning seda, et kavandatud sunnimeetmed ei oleks kontrolli sisu seisukohalt meelevaldsed ega liigsed. Sunnimeetmete proportsionaalsuse kontrollimisel võib liikmesriigi kohtuasutus paluda komisjonilt otse või liikmesriigi pädeva asutuse kaudu, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud eeskirjade täitmise, üksikasjalikke selgitusi eelkõige nende põhjuste kohta, miks komisjoni kahtlustab käesoleva määruse rikkumist, samuti kahtlustatava rikkumise raskuse ja asjaomase ettevõtja osalemise laadi kohta. Liikmesriigi kohtuasutus ei tohi siiski vaidlustada kontrolli vajalikkust ega nõuda, et talle esitataks komisjoni toimikus sisalduv teave. Komisjoni otsuse seaduslikkuse võib läbi vaadata ainult Euroopa Liidu Kohus.

Artikkel 22
Ajutised meetmed

1. Kui tegemist on pakilise küsimusega, mis on seotud värvahoidja ärikasutajatele või lõppkasutajatele suure ja korvamatu kahju tekitamise ohuga, võib komisjon artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu võetud otsusega määrata värvahoidja suhtes ajutised meetmed, kui *prima facie* leitakse, et artiklit 5 või 6 on rikutud.
2. Lõike 1 kohase otsuse võib vastu võtta üksnes sellise menetluse raames, mis on algatatud artikli 25 lõike 1 kohase täitmata jätmist käsitleva otsuse võimalikuks vastuvõtmiseks. Kõnealust otsust kohaldatakse kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul ning selle kehtivusaega võib pikendada, kui see on vajalik ja asjakohane.

Artikkel 23
Võetavad kohustused

1. Kui asjaomane värvahoidja teeb artikli 16 või 25 kohase menetluse käigus ettepaneku võtta kohustusi, et tagada asjaomaste põhiplatvormiteenuste suhtes kohaldatavate artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustuste täitmine, võib komisjon artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu võetud otsusega muuta need kohustused kõnealuse värvahoidja jaoks siduvaks ning teha teatavaks, et meetmete võtmiseks ei ole enam alust.
2. Komisjon võib taotluse korral või omal algatusel alustada vastava otsuse alusel menetlust uuesti, kui:
 - a) asjaolud, millel otsus põhineb, on oluliselt muutunud;
 - b) asjaomase värvahoidja tegevus on vastuolus tema võetud kohustustega;
 - c) otsus tehti osaliste esitatud ebatäieliku, ebaõige või eksitava teabe alusel.

3. Kui komisjon leiab, et asjaomase väravahoidja pakutud kohustustega ei suudeta tagada artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustuste tõhusat täitmist, selgitab ta asjaomase menetluse lõpetamise otsuses põhjuseid, miks neid kohustusi ei muudeta siduvaks.

Artikkel 24

Kohustuste kohaldamise ja meetmete võtmise jälgimine

1. Komisjon võib võtta vajalikke meetmeid, et jälgida, kas artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustusi ning artiklite 7, 16, 22 ja 23 kohaselt tehtud otsuseid kohaldatakse ja täidetakse tõhusalt. Need meetmed võivad eeskätt hõlmata väravahoidjale kehtestatavat kohustust säilitada kõik dokumendid, mida peetakse vajalikuks, et hinnata nende kohustuste ja otsuste kohaldamist ja täitmist väravahoidja poolt.
2. Lõike 1 kohased meetmed võivad hõlmata sõltumatute väliseksperide ja audiitorite ning liikmesriikide pädevate asutuste eksperide ja audiitorite nimetamist, et nad aitaksid komisjonil jälgida kohustuste kohaldamist ja meetmete võtmist ning tagaksid komisjonile vajaliku oskusteabe või teadmuse.

Artikkel 25

Täitmata jätmist käsitlev otsus

1. Komisjon võtab artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu täitmata jätmist käsitleva otsuse, kui ta leiab, et väravahoidja ei täida üht või mitut järgmistest:
 - a) artiklis 5 või 6 sätestatud kohustused;
 - b) artikli 7 lõike 2 kohaselt vastu võetud otsuses märgitud meetmed;
 - c) artikli 16 lõike 1 alusel määratud meetmeid;

- d) artikli 22 alusel määratud ajutised meetmed või
 - e) artikli 23 kohaselt õiguslikult siduvaks muudetud kohustused.
2. Enne lõike 1 kohase otsuse vastuvõtmist edastab komisjon asjaomasele väravahoidjale oma esialgsed järeldused. Esialgsetes järeldustes selgitab komisjon meetmeid, mille võtmist ta kaalub või mida tema arvates peaks võtma väravahoidja, et esialgsetele järeldustele tõhusalt reageerida.
 3. Lõike 1 kohaselt vastu võetud täitmata jätmist käsitlevas otsuses annab komisjon väravahoidjale korralduse lõpetada mittetäitmine asjakohase tähtaja jooksul ning selgitada, kuidas ta kavatses otsust täita.
 4. Asjaomane väravahoidja esitab komisjonile kirjelduse meetmetest, mida ta on võtnud, et tagada lõike 1 kohaselt vastu võetud täitmata jätmist käsitleva otsuse täitmine.
 5. Kui komisjon leiab, et lõike 1 tingimused ei ole täidetud, lõpetab ta oma otsusega uurimise.

Artikkel 26

Trahvid

1. Komisjon võib artikli 25 kohaselt vastu võetud otsusega määrata asjaomasele väravahoidjale trahve, mille summa ei ületa 10 % väravahoidja eelmise majandusaasta üleilmsest kogukäibest, kui ta leiab, et asjaomane väravahoidja tahtlikult või ettevaatamatusest ei täida:
 - a) artiklitest 5 ja 6 tulenevaid kohustusi;
 - b) meetmeid, mille komisjon on määranud vastavalt artikli 7 lõike 2 kohasele otsusele;
 - c) artikli 16 lõike 1 alusel määratud meetmeid;
 - d) otsust, millega määratakse ajutised meetmed vastavalt artiklile 22, või
 - e) artikli 23 kohase otsusega siduvaks muudetud kohustust.

2. Komisjon võib oma otsusega määrata ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele trahve, mis ei ületa 1 % eelmise majandusaasta üleilmsest kogukäibest, kui nad tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu:
- aa) ei täida kohustust teavitada komisjoni vastavalt artikli 3 lõikele 3;
 - a) ei esita tähtjaks teavet, mida on vaja, et hinnata nende väravahoidjaks määramist vastavalt artikli 3 lõikele 2, või esitavad ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet;
 - b) ei esita artikli 12 kohaselt nõutavat teavet või esitavad ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet;
 - c) ei esita artikli 13 kohaselt nõutavat kirjeldust või esitavad ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet;
 - d) ei anna artiklite 19 või 20 kohaselt nõutavat teavet või selgitusi või annavad ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet või selgitusi;
 - e) ei võimalda juurdepääsu andmebaasidele ega algoritmidele vastavalt artiklile 19;
 - f) ei paranda komisjoni määratud tähtaja jooksul esindaja või töötaja esitatud ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet või ei esita või keelduvad esitamast täielikku teavet asjaolude kohta, mis on seotud artikli 21 kohase uurimise sisu ja eesmärgiga;
 - g) keelduvad võimaldamast artikli 21 kohast kontrolli;
 - h) ei järgi komisjoni poolt vastavalt artiklile 24 võetud meetmeid või
 - i) ei täida artikli 30 lõike 4 kohaseid komisjoni toimikule juurdepääsu tingimusi.

3. Trahvisumma kindlaksmääramisel võtab komisjon arvesse rikkumise raskust, kestust ja korduvust ning lõike 2 kohaselt määratavate trahvide puhul menetluses põhjustatud viivitust.
4. Kui ettevõtjate ühendusele määratakse trahv selle liikmete üleilmse käibe alusel ja ühendus on maksejõuetu, on ühendus kohustatud nõudma ühenduse liikmetelt osamakseid trahvisumma tasumiseks.

Kui osamakseid ei ole ettevõtjate ühendusele tasunud komisjoni määratud tähtaja jooksul, võib komisjon nõuda trahvi tasumist otseselt ükskõik millisel ettevõtjalt, kelle esindajad olid ühenduse asjaomaste otsuseid tegevate organite liikmed.

Pärast teise lõigu alusel makse nõudmist võib komisjon nõuda lõppmakse tegemist igalt ettevõtjate ühenduse liikmelt, kui see on vajalik trahvi täieliku tasumise tagamiseks.

Komisjon ei nõua teise või kolmanda lõigu alusel trahvi tasumist ettevõtjatelt, kes tõendavad, et nad ei ole rakendanud ettevõtjate ühenduse otsust, mis põhjustas rikkumise, ning kas ei teadnud selle olemasolust või on sellest teadlikult distantseerunud juba enne, kui komisjon algatas artikli 18 kohase menetluse.

Ühegi ettevõtja rahaline kohustus trahvi tasumisel ei tohi ületada 10 % tema eelmise majandusaasta üleilmsest kogukäibest.

Artikkel 27

Perioodiline karistusmaks

1. Komisjon võib oma otsusega määrata ettevõtjatele, sealhulgas asjakohasel juhul väravahoidjatele, ja ettevõtjate ühendustele perioodilisi karistusmaksid, mille summa ei ületa 5 % nende eelmise majandusaasta keskmisest üleilmsest päevakäibest (arvestatuna otsuses määratud kuupäevast), et sundida neid:
 - a) täitma artikli 16 lõike 1 kohast otsust;
 - b) esitama õiget ja täielikku teavet tähtaja jooksul, mis on artikli 19 alusel tehtud otsuse kohaselt esitatud teabetaotluses ette nähtud;
 - c) tagama juurdepääsu ettevõtjate andmebaasidele ja algoritmidele ning andma nende kohta selgitusi, nagu on nõutud artikli 19 kohases otsuses;
 - d) võimaldama artikli 21 alusel tehtud otsuses määratud kontrolli;
 - e) järgima artikli 22 lõike 1 kohast otsust ajutiste meetmete kehtestamise kohta;
 - f) täitma artikli 23 lõike 1 kohase otsusega õiguslikult siduvaks muudetud kohustusi;
 - g) täitma artikli 25 lõike 1 kohast otsust.
2. Kui ettevõtjad või ettevõtjate ühendus on täitnud kohustuse, mille täitmiseks perioodiline karistusmaks määrati, võib komisjon artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu võetud otsusega määrata perioodilise karistusmaks lõppsumma esialgses otsuses ettenähtud karistusmaksest väiksemana.

Artikkel 28

Karistuste kehtestamisega seotud aegumistähtajad

1. Artiklitel 26 ja 27 põhinevatel komisjoni volitustel on viie aasta pikkune aegumistähtaeg, välja arvatud artikli 19 kohaseid teabetaotlusi käsitlevate sätete rikkumise korral, artikli 20 kohase küsitlemise ja ütluste kogumise õiguse korral ja artikli 21 kohase kontrolli tegemise õiguse korral, mille puhul on selline aegumistähtaeg kolm aastat.
2. Aegumistähtaega hakatakse arvestama rikkumise toimepaneku päevast. Jätkuvate või korduvate rikkumiste puhul hakatakse aegumistähtaega arvestama rikkumise lõppemise päevast.
3. Komisjoni võetavad meetmed, mille eesmärk on algatada rikkumise suhtes turu-uuring või menetlus, katkestavad trahvide või perioodiliste karistusmaksete määramisega seotud aegumistähtaja. Aegumistähtaeg katkeb kuupäevast, mil sellisest meetmest teatatakse vähemalt ühele rikkumises osalenud ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele. Aegumistähtaja katkestavad eelkõige järgmised meetmed:
 - a) komisjoni teabenõuded;
 - b) komisjoni poolt oma ametnikele antud kirjalikud kontrollivolitused;
 - c) menetluse algatamine komisjoni poolt vastavalt artiklile 18.
4. Kui aegumistähtaeg katkeb, hakatakse seda iga kord uuesti arvestama. Aegumistähtaeg lõpeb hiljemalt päeval, mil lõpeb kahekordse aegumistähtajaga võrdne ajavahemik, ilma et komisjon oleks määranud trahvi või perioodilist karistusmakset. Kõnealune tähtaeg pikeneb aja võrra, mille jooksul oli aegumistähtaeg vastavalt lõikele 5 peatunud.

5. Trahvide või perioodiliste karistusmaksete määramisega seotud aegumistähtaja kulgemine peatatakse komisjoni otsuse Euroopa Liidu Kohtus läbivaatamise ajaks.

Artikkel 29

Karistuste täitmisele pööramise suhtes kohaldatavad aegumistähtajad

1. Komisjoni õigusel nõuda artiklite 26 ja 27 alusel tehtud otsuste täitmist on viie aasta pikkune aegumistähtaeg.
2. Aegumistähtaega hakatakse arvestama lõpliku otsuse tegemise päevast.
3. Karistuste täitmisele pööramise aegumistähtaeg katkeb:
 - a) kui teatatakse otsusest muuta trahvi või perioodilise karistusmakse algset summat või otsusest jätta sellise muutmise taotlus rahuldamata;
 - b) kui komisjon või tema taotlusel tegutsev liikmesriik võtab meetmeid, mille eesmärk on pöörata trahv või perioodiline karistusmakse täitmisele.
4. Kui aegumistähtaeg katkeb, hakatakse seda iga kord uuesti arvestama.
5. Karistuste täitmisele pööramise aegumistähtaeg peatub nii kauaks, kui:
 - a) on lubatud maksetähtaja alusel;
 - b) peatatakse makse sissenõudmine vastavalt Euroopa Liidu Kohtu otsusele või liikmesriigi kohtu otsusele.

Artikkel 30

Õigus ärakuulamisele ja juurdepääs toimikule

1. Enne artikli 7, artikli 8 lõike 1, artikli 9 lõike 1, artiklite 15, 16, 22, 23, 25 ja 26 ning artikli 27 lõike 2 kohase otsuse vastuvõtmist annab komisjon asjaomasele väravahoidjale või ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele võimaluse esitada oma seisukohad järgmistes küsimustes:

- a) komisjoni esialgsed järeldused, sealhulgas kõik need küsimused, mille kohta on komisjon esitanud vastuväiteid;
 - b) meetmed, mida komisjon võib käesoleva lõike punktis a osutatud esialgsete järelduste põhjal plaanida võtta.
2. Asjaomased väravahoidjad, ettevõtjad ja ettevõtjate ühendused võivad esitada oma seisukohad komisjoni esialgsete järelduste kohta tähtaja jooksul, mille komisjon on oma esialgsetes järeldustes määranud ja mis ei tohi olla lühem kui 14 päeva.
 3. Komisjoni otsused võivad põhineda üksnes sellistel vastuväidetel, mille kohta asjaomastel väravahoidjatel, ettevõtjatel ja ettevõtjate ühendustel on olnud võimalik esitada oma seisukoht.
 4. Igas menetluses tagatakse täielikult asjaomasele väravahoidjale või ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele ettenähtud kaitseõigus. Asjaomasel väravahoidjal, ettevõtjal või ettevõtjate ühendusel on õigus tutvuda komisjoni toimikuga vastavalt avalikustamise tingimustele, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi. Kui pooled ei jõua kokkuleppele, on komisjonil õigus teha otsuseid selliste avalikustamise tingimuste kohta. Komisjoni toimikule juurdepääsu õigus ei hõlma juurdepääsu konfidentsiaalsele teabele ega komisjoni või liikmesriikide pädevate asutuste sisekasutuseks mõeldud dokumentidele. Eelkõige ei kehti juurdepääsuõigus komisjoni ja kõnealuste liikmesriikide pädevate asutuste kirjavahetuse kohta. Käesolev lõige ei takista komisjonil avalikustada ja kasutada teavet, kui avalikustamine või kasutamine on vajalik rikkumise tõendamiseks.

Artikkel 31

Ametisaladus

1. Käesoleva määruse kohaselt kogutud teavet kasutatakse üksnes käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil.

- 1a. Artikli 12 kohaselt kogutud teavet kasutatakse üksnes käesoleva määruse, määruse (EÜ) nr 139/2004 ja siseriiklike ühinemiseeskirjade kohaldamise eesmärgil.
2. Ilma et see piiraks artiklite 32a, 33 ja 37a kohaselt kasutamiseks esitatud teabe vahetamist ja kasutamist, ei avalikusta komisjon, liikmesriikide ametiasutused, nende ametnikud, teenistujad ega muud kõnealuste asutuste järelevalve all töötavad isikud ega ükski füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas artikli 24 lõike 2 kohaselt määratud audiitorid ja eksperdid, teavet, mille nad on saanud või mida nad on vahetanud käesoleva määruse kohaselt ja mille kohta kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus.

Artikkel 32a

Koostöö ja koordineerimine

1. Komisjon ja liikmesriigid teevad tihedat koostööd ja kooskõlastavad oma täitmise tagamise meetmed, et tagada käesoleva määruse tähenduses väravahoidjate suhtes kohaldatavate olemasolevate õiguslike vahendite ühtne, tõhus ja täiendav kasutamine.
2. Riiklikud asutused ei võta vastu otsuseid, mis on vastuolus käesoleva määruse alusel vastu võetud komisjoni otsusega.
3. Komisjon ja liikmesriikide pädevad asutused, kes tagavad artikli 1 lõikes 6 osutatud eeskirjade täitmise, teevad omavahel koostööd ning teavitavad üksteist oma vastavast täitmise tagamise alasest tegevusest Euroopa konkurentsivõrgustiku kaudu. Neil on õigus esitada üksteisele mis tahes faktilisi või õiguslikke asjaolusid, sealhulgas konfidentsiaalset teavet. Juhul kui pädev asutus ei ole Euroopa konkurentsivõrgustiku liige, teeb komisjon vajalikud korraldused koostööks ja teabevahetuseks seoses juhtudega, mis puudutavad käesoleva määruse täitmist ja artikli 1 lõikes 6 osutatud toimingute kohaldamist selliste asutuste poolt. Komisjon võib kehtestada sellise korra artikli 36 lõike 1 punktis ga osutatud rakendusaktiga.

4. Lõike 3 kohaselt vahetatavat teavet vahetatakse ja kasutatakse üksnes käesoleva määruse ja kõnealuses lõikes osutatud eeskirjade täitmise koordineerimiseks.
5. Komisjon võib paluda liikmesriikide pädevatel asutustel toetada mis tahes käesoleva määruse kohast turu-uuringut.
6. Kui artikli 1 lõikes 6 osutatud normide täitmist tagaval liikmesriigi pädeval asutusel on siseriikliku õiguse kohaselt selleks pädevus ja uurimisvolitused, võib ta omal algatusel uurida käesoleva määruse artiklite 5 ja 6 võimalikku täitmata jätmist oma territooriumil. Enne esimese ametliku uurimistoimingu tegemist teavitab kõnealune asutus sellest kirjalikult komisjoni. Menetluse algatamine komisjoni poolt vastavalt artiklile 18 vabastab artikli 1 lõikes 6 osutatud normide täitmist tagavad liikmesriikide pädevad asutused võimalusest selline uurimine korraldada või lõpule viia, kui see on juba pooleli. Asutus esitab oma uurimise tulemused komisjonile, et toetada komisjoni kui ainsat käesoleva määruse täitmise tagajat.
7. Komisjon võib vajaduse korral konsulteerida liikmesriikide teiste reguleerivate asutuste ja seonduvate liidu organitega, et saada teavet talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmise kohta.
8. Kui riiklik asutus kavatseb algatada artikli 1 lõikes 6 osutatud norme jõustavatel siseriiklikel õigusaktidel põhineva uurimise väravahoidjate suhtes, teavitab ta komisjoni kirjalikult esimesest ametlikust uurimistoimingust enne või vahetult pärast sellise toimingu algust. Selle teabe võib teha kättesaadavaks ka teiste liikmesriikide pädevatele riiklikele konkurentsiasutustele.

Artikkel 32b

Koostöö liikmesriikide kohtutega

1. Käesoleva määruse kohaldamise menetluses võib liikmesriigi kohus paluda, et komisjon edastaks talle oma valduses oleva teabe või arvamuse käesoleva määruse kohaldamisega seotud küsimuste kohta.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile koopia mis tahes kirjalikust otsusest, mille liikmesriigi kohus käesoleva määruse kohaldamise kohta teeb. Koopia edastatakse kohe pärast seda, kui pooltele on kirjalikult esitatud kohtuotsuse terviktekst.
3. Kui see on käesoleva määruse ühtseks kohaldamiseks vajalik, võib komisjon omal algatusel esitada liikmesriigi kohtule kirjalikud märkused. Asjaomase kohtu loal võib ta esitada ka suulisi märkusi.
4. Komisjon võib üksnes märkuste koostamise eesmärgil nõuda, et asjaomane liikmesriigi kohus edastaks talle juhtumi hindamiseks vajalikud dokumendid või tagaks nende edastamise.
5. Liikmesriigi kohus ei tee otsust, mis on vastuolus käesoleva määruse alusel vastu võetud komisjoni otsusega. Ta peab vältima ka selliste otsuste tegemist, mis võivad olla vastuolus otsusega, mille komisjon kavatseb teha käesoleva määruse alusel enda algatatud menetluse raames. Sellega seoses võib liikmesriigi kohus kaaluda oma menetluse peatamist. See ei piira liikmesriigi kohtu õigust taotleda ELi toimimise lepingu artikli 267 alusel eelotsust.

Artikkel 33

Turu-uuringu taotlus

1. Kui kolm või enam liikmesriiki taotleavad komisjonilt uuringu algatamist vastavalt artiklile 15, sest nende arvates on mõistlik alus kahtlustada, et ettevõtja tuleks määrata väravahoidjaks, uurib komisjon nelja kuu jooksul, kas sellise uuringu algatamiseks on mõistlik alus, ja uuringu tulemus avalikustatakse.
- 1a. Kui liikmesriik taotleb komisjonilt uuringu algatamist vastavalt artiklile 16, sest tema arvates on mõistlik alus kahtlustada, et väravahoidja on süsteemselt rikkunud artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustusi ning on seoses artikli 3 lõikes 1 osutatud omadustega oma väravahoidja positsiooni veelgi tugevdanud või laiendanud, uurib komisjon nelja kuu jooksul, kas sellise uuringu algatamiseks on mõistlik alus, ja uuringu tulemus avalikustatakse.
- 1b. Kui kolm või enam liikmesriiki taotleavad komisjonilt uuringu algatamist vastavalt artiklile 17, sest nende arvates on mõistlik alus kahtlustada, et üks või mitu digisektori teenust tuleks lisada põhiplatvormiteenuste loetellu vastavalt artikli 2 lõikele 2, või on mõistlik alus kahtlustada, et üks või mitu tavade liiki on käesolevas määruses tõhusalt käsitlemata ning võivad piirata põhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile või olla ebaõiglased, uurib komisjon nelja kuu jooksul, kas sellise uuringu algatamiseks on mõistlik alus, ja uuringu tulemus avalikustatakse.

2. Liikmesriigid esitavad lõigete 1, 1a ja 1b kohaste taotluse toetuseks tõendid. Lõike 1b kohaste taotluste puhul võivad sellised tõendid sisaldada teavet uute toodete, teenuste, tarkvara või funktsioonide pakkumise kohta, mis tõstatab konkurentsile avatuse või õiglusega seotud küsimusi, olenemata sellest, kas neid rakendatakse olemasolevate põhiplatvormiteenuste raames või muul viisil.

VI peatükk

Üldsätted

Artikkel 34

Otsuste avaldamine

1. Komisjon avaldab artiklite 3 ja 4, artikli 7 lõike 2, artiklite 8, 9, 14, 15, 16, 17, 18 ja 22, artikli 23 lõike 1 ning artiklite 25, 26 ja 27 alusel tehtud otsused. Avaldamisel esitatakse poolte nimed ja otsuse põhisisu, sealhulgas kehtestatud karistused.
2. Avaldamisel võetakse arvesse väravahoidjate või kolmandate isikute õigustatud huvi kaitsta oma konfidentsiaalset teavet.

Artikkel 35

Läbivaatamine Euroopa Liidu Kohtus

ELi toimimise lepingu artikli 261 kohaselt on Euroopa Liidu Kohtul piiramata pädevus vaadata läbi otsused, millega komisjon on määranud trahve või perioodilisi karistusmaksid. Ta võib määratud trahvi või perioodilise karistusmaks tühistada, seda vähendada või suurendada.

Artikkel 36

Rakendussätted

1. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte seoses järgmisega:
 - a) artikli 3 kohaste teadete ja esildiste vorm, sisu ning muud üksikasjad;

- b) nende tehniliste meetmete vorm, sisu ja muud üksikasjad, mida väravahoidjad peavad rakendama, et tagada artikli 6 lõike 1 järgimine;
- ba) artikli 7 lõike 7 kohase põhjendatud taotluse vorm, sisu ning muud üksikasjad;
- bb) artiklite 8 ja 9 kohaste põhjendatud taotluste vorm, sisu ning muud üksikasjad;
- bc) artikli 9a kohaselt esitatavate regulatiivsete aruannete vorm, sisu ning muud üksikasjad;
- c) artiklite 12 ja 13 kohaste teadete ja esildiste vorm, sisu ning muud üksikasjad;
- d) artiklis 16 ette nähtud tähtaegade pikendamise praktiline kord;
- e) artiklite 15, 16 ja 17 kohaste uuringutega seotud menetluste ning artiklite 22, 23 ja 25 kohaste menetluste praktiline kord;
- f) artiklis 30 ette nähtud ärakuulamisõiguse kasutamise praktiline kord;
- g) artiklis 30 osutatud kokkuleppelise teabeavalikustamise praktiline kord;
- ga) artiklis 32a osutatud komisjoni ja liikmesriikide vahelise koostöö ja koordineerimise praktiline kord.

2. Lõike 1 punktides a–g osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 37a lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega. Lõike 1 punktis ga osutatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 37a lõikes 2a osutatud kontrollimenetlusega. Enne lõike 1 kohaste meetmete vastuvõtmist avaldab komisjon meetmete eelnõu ning palub kõigi huvitatud poolte arvamust enda määratud tähtaja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui üks kuu.

Artikkel 37

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 3 lõigetes 5 ja 5a ning artikli 10 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates PP.KK.AAAA. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõigetes 5 ja 5a ning artikli 10 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 3 lõigete 5 ja 5a ning artikli 10 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle kohta vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 37a

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee (digiturgude nõuandekomitee). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetlusega, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata, kui arvamuse esitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul komitee eesistuja nii otsustab või lihtenamus komitee liikmetest seda taotleb.

- 2a. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

3. Komisjon edastab komitee arvamuse koos kõnealuse otsusega üksikotsuse adressaadile. Ta avaldab arvamuse koos üksikotsusega, võttes arvesse õigustatud huvi kaitsta ametisaladust.

Artikkel 37b

Suunised

Komisjon võib võtta vastu suuniseid käesoleva määruse mis tahes aspekti kohta, et hõlbustada selle tulemuslikku rakendamist ja täitmist.

Artikkel 38

Läbivaatamine

1. Hiljemalt PP.KK.AAAA ja seejärel iga kolme aasta tagant hindab komisjon käesolevat määrust ja esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele selle kohta aruande.
2. Hindamiste käigus tehakse kindlaks, kas on vaja muuta, lisada või jätta välja eeskirju, mis puudutavad muu hulgas artikli 2 punktis 2 sätestatud põhiplatvormiteenuste loetelu, artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustusi ja nende täitmist, tagamaks et digiturud on kõikjal liidus konkurentsile avatud ja õiglased. Vajaduse korral võtab komisjon pärast hindamisi asjakohaseid meetmeid, mis võivad muu hulgas olla seadusandlikud ettepanekud.
3. Liikmesriikide pädevad asutused esitavad kogu nende valduses oleva asjakohase teabe, mida komisjon võib lõikes 1 osutatud aruande koostamiseks nõuda.

Artikkel 39

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Määrust kohaldatakse alates kuue kuu möödumisest selle jõustumisest.

Artikli 3 lõikeid 5 ja 5a ning artikleid 36, 37 ja 37a kohaldatakse aga alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

3. Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

a. Üldine teave

1. Käesoleva lisa eesmärk on täpsustada meetoodika, millega tehakse kindlaks ja arvutatakse iga artikli 2 lõikes 2 määratletud põhiplatvormiteenuse aktiivsed lõppkasutajad ja aktiivsed ärikasutajad. Selle alusel saab ettevõtja hinnata, kas tema põhiplatvormiteenused vastavad artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud kvantitatiivsetele kriteeriumitele ja vastaksid seega eeldatavasti artikli 3 lõike 1 punktis b sätestatud nõudele. Seetõttu on see samamoodi asjakohane ka mis tahes artikli 3 lõike 6 kohase laiemal hindamise puhul. Ettevõtja ülesanne on saavutada parim võimalik lähendus kooskõlas käesolevas lisas sätestatud ühiste põhimõtete ja konkreetse meetodikaga. Miski käesolevas lisas ei takista komisjoni nõudmast, et põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja esitaks teavet, mis on vajalik aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate kindlakstegemiseks ja arvutamiseks. Seda tehes on komisjon kohustatud järgima käesoleva määruse asjakohastes sätetes kehtestatud tähtaegu. Ükski käesoleva lisa punkt ei tohiks olla õiguslik alus kasutajate jälgimiseks. Samuti ei piira käesolevas lisas esitatud meetoodika ühegi määruses sisalduva kohustuse täitmist, eriti mis puudutab artikli 3 lõigetes 3 ja 6 ning artikli 11 lõikes 1 sätestatud kohustusi. Eelkõige tähendab artikli 11 lõikes 1 sätestatud nõuete täitmine ka aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate kindlakstegemist ja arvutamist kas täpse mõõtmise või parima kättesaadava lähenduse põhjal, mis on kooskõlas põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja tegeliku kindlakstegemis- ja arvutusvõimega asjaomasel ajahetkel. Need mõõtmised või parimad kättesaadavad lähendused on kooskõlas artikli 13 alusel teatatud mõõtmiste või lähendustega ja hõlmavad neid.
2. Artikli 2 punktid 16 ja 17 sisaldavad mõistete „lõppkasutaja“ ja „ärikasutaja“ määratlusi, mis on ühised kõigile põhiplatvormiteenustele.

3. Aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate kindlakstegemiseks ning nende hulga arvutamiseks viidatakse käesolevas lisas mõistele „**kordumatud kasutajad**“. Mõiste „kordumatud kasutajad“ hõlmab asjaomase põhiplatvormiteenuse aktiivseid lõppkasutajaid ja aktiivseid ärikasutajaid konkreetsel ajavahemikul (aktiivsete lõppkasutajate puhul kuu ja aktiivsete ärikasutajate puhul aasta), keda võetakse arvesse ainult üks kord, olenemata sellest, mitu korda nad selle ajavahemiku jooksul asjaomase põhiplatvormiteenusega kokku puutusid. See ei mõjuta asjaolu, et sama füüsiline või juriidiline isik võib samal ajal olla eri põhiplatvormiteenuste aktiivne lõppkasutaja või aktiivne ärikasutaja.

b. Aktiivsed lõppkasutajad

4. **Kordumatute kasutajate arv aktiivsete lõppkasutajate** puhul: kordumatud kasutajad tehakse kindlaks vastavalt kõige täpsematele näitajatele, mille teatab ettevõtja, kes osutab mõnda põhiplatvormiteenust, pidades silmas eeskätt järgmist:
 - a. leitakse, et andmete kogumine põhiplatvormiteenuste kasutamise kohta keskkondadest, kuhu tuleb registreeruda või sisse logida kujutaks endast esmapilgul kõige väiksemat dubleerimise riski, näiteks seoses kasutajate käitumisega eri seadmetes või platvormidel. Seega esitab ettevõtja vastava põhiplatvormiteenuse kordumatute kasutajate arvu kohta anonüümitud koondandmed, mis põhinevad keskkondadel, kuhu tuleb registreeruda või sisse logida, kui sellised andmed on olemas;
 - b. põhiplatvormiteenuste puhul, millele lõppkasutajad pääsevad juurde (ka) väljaspool keskkondi, kuhu tuleb registreeruda või sisse logida, esitab ettevõtja lisaks anonüümitud koondandmed vastava põhiplatvormiteenuse kordumatute lõppkasutajate arvu kohta, mis hõlmavad ka kasutajaid väljaspool registreeritud või sisselogitud keskkondi, tuginedes alternatiivsetele näitajatele, nagu IP-aadressid, küpsised või muud tunnused, näiteks raadiosagedustuvastuse märgised, tingimusel et need aadressid või tunnused on põhiplatvormiteenuste osutamiseks (objektiivselt) vajalikud.

5. Samuti nõutakse artikli 3 lõikes 2, et aktiivsete lõppkasutajate arv kuus põhineb aktiivsete lõppkasutajate kuu keskmisel arvul viimase majandusaasta suurima osa jooksul. Mõiste „viimase majandusaasta suurim osa“ on mõeldud selleks, et võimaldada põhiplatvormiteenust/põhiplatvormiteenuseid osutaval ettevõtjal välja jätta kõnealuse aasta erandlikud arvnäitajad. Erandlikud arvnäitajad on oma olemuselt arvnäitajad, mis jäävad normaalväärtustest välja (näiteks müügi tipphooaeg, mis kestis kõnealusel aastal ühe kuu).

c. Aktiivsed ärikasutajad

6. **Kordumatute kasutajate arv ärikasutajate puhul:** kordumatud kasutajad tehakse vajaduse korral kindlaks konto tasandil, mispuhul iga eraldi ärikonto on seotud ettevõtja osutatava põhiplatvormiteenuse kasutamise, olles seega vastava põhiplatvormiteenuse kordumatu ärikasutaja. Kui mõistet „ärikonto“ vastava põhiplatvormiteenuse puhul ei kohaldata, teeb asjaomane põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja kordumatute ärikasutajate arvu kindlaks, osutades asjaomasele ettevõtjale.

d. Teabe esitamine

7. Ettevõtja, kes esitab teabe iga põhiplatvormiteenuse aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate arvu kohta, vastutab selle teabe täielikkuse ja täpsuse tagamise eest. Sellega seoses tuleb silmas pidada järgmist:
- a. ettevõtja vastutab asjaomase põhiplatvormiteenuse kohta andmete esitamise eest, hoidudes komisjonile esitatavas teabes aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate arvu ala- ja ülehindamisest (näiteks kui kasutajad pääsevad põhiplatvormiteenustele juurde eri platvormide või seadmete kaudu);

- b. ettevõtja vastutab täpsete ja kokkuvõtlike selgituste andmise eest, mis puudutab komisjonile esitatava teabe saamiseks kasutatavaid meetodeid, ning asjaomase põhiplatvormiteenuse aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate arvu ala- või ülehindamise riski ja sellise riski maandamiseks kasutatavate lahenduste eest;
 - c. kui komisjonil on kahtlusi põhiplatvormiteenust/põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja esitatava teabe täpsuse suhtes, esitab ettevõtja komisjonile teabe, mis põhineb alternatiivsetel näitajatel.
8. Aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate arvu kindlakstegemisel tuleb silmas pidada järgmist:
- a. põhiplatvormiteenust/põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja ei liigita artikli 2 punkti 2 kohaselt samasse põhiplatvormiteenuste kategooriasse kuuluvaid põhiplatvormiteenuseid eraldiseisvaks peamiselt seetõttu, et neid osutatakse erinevate domeeninimedega (kas riigidomeenid või geneerilised tippdomeenid) või mis tahes geograafiliste tunnuste kaudu;
 - b. põhiplatvormiteenust/põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja liigitab eraldiseisvaks sellised põhiplatvormiteenused, mida vaatamata sellele, et need kuuluvad artikli 2 punkti 2 kohaselt samasse põhiplatvormiteenuste kategooriasse, kasutatakse nende lõppkasutajate või ärikasutajate või mõlemate poolt erinevatel eesmärkidel, isegi kui nende lõppkasutajad ja ärikasutajad võivad olla samad;
 - c. põhiplatvormiteenust/põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja liigitab eraldiseisvaks sellised põhiplatvormiteenused, mida asjaomane ettevõtja pakub integreeritult, kuid
 - i) mis ei kuulu artikli 2 punkti 2 kohaselt samasse põhiplatvormiteenuste kategooriasse või

ii) mida vaatamata sellele, et need kuuluvad artikli 2 punkti 2 kohaselt samasse põhiplatvormiteenuste kategooriasse, kasutatakse nende lõppkasutajate või äri kasutajate või mõlemate poolt erinevatel eesmärkidel, isegi kui nende lõppkasutajad ja äri kasutajad võivad olla samad.

e. Erimõisted

1. **Erimõisted põhiplatvormiteenuste kaupa:** allpool toodud loetelus on esitatud „aktiivsete lõppkasutajate“ ja „aktiivsete ärikasutajate“ konkreetsed määratlused iga põhiplatvormiteenuse puhul.

Põhiplatvormiteenus	Aktiivsed lõppkasutajad	Aktiivsed ärikasutajad
Veebipõhised vahendusteenused	Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid veebipõhist vahendusteenust vähemalt üks kord kuus, näiteks aktiivse sisselogimise, külastuse, päringu tegemise, klõpsamise või kerimise teel, või sõlmisid vähemalt üks kord kuus veebipõhise vahendusteenuse kaudu tehingu.	Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kellel oli aasta jooksul veebipõhises vahendusteenuses loetellu kantud vähemalt üks artikkel või kes sõlmisid aasta jooksul veebipõhise vahendusteenuse võimaldatava tehingu.

<p>Veebipõhised otsingumootorid</p>	<p>Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid veebipõhist otsingumootorit vähemalt üks kord kuus, näiteks päringut tehes.</p>	<p>Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kellel on äriveebisait (st kaubanduslikul või kutsealasel otstarbel kasutatav veebisait), mis on aasta jooksul olnud indekseeritud veebipõhise otsingumootori poolt või mis on veebipõhise otsingumootori indeksi osa.</p>
-------------------------------------	---	---

<p>Veebipõhised sotsiaalvõrguteenused</p>	<p>Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid veebipõhist sotsiaalvõrguteenust vähemalt üks kord kuus, näiteks aktiivse sisselogimise, lehekülje avamise, kerimise, klõpsamise, meeldivaks märkimise, päringu tegemise, postitamise või kommenteerimise teel.</p>	<p>Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kes on kantud veebipõhises sotsiaalvõrguteenuses olevasse ettevõtjate loetellu või kellel on veebipõhises sotsiaalvõrguteenuses ärikonto ning kes on teenust vähemalt üks kord aastas mis tahes viisil kasutanud, näiteks aktiivse sisselogimise, lehekülje avamise, kerimise, klõpsamise, meeldivaks märkimise, päringu tegemise, postitamise, kommenteerimise või ettevõtjatele mõeldud vahendite kasutamise teel.</p>
<p>Videojagamisplatvormi teenused</p>	<p>Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid videojagamisplatvormi teenust vähemalt üks kord kuus, näiteks audiovisuaalse sisu osa esitamise, päringu tegemise või audiovisuaalse sisu üksuse üleslaadimise teel, sealhulgas eelkõige seoses kasutajate loodud videotega.</p>	<p>Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kes on aasta jooksul pakkunud vähemalt ühte audiovisuaalse sisu üksust, mis on videojagamisplatvormi teenuse kaudu üles laaditud või mida on selle kaudu esitatud.</p>

<p>Numbrivaba isikutevahelise side teenused</p>	<p>Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes vähemalt üks kord kuus algatasid numbrivaba isikutevahelise side teenuse kaudu sidesessiooni või selles mis tahes viisil osalesid.</p>	<p>Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kes vähemalt üks kord aastas kasutasid numbrivaba isikutevahelise side teenuse kaudu lõppkasutajaga otseside pidamiseks ärikontot või algatasid selleks teenuse kaudu muul viisil side või osalesid selles.</p>
---	--	--

Operatsioonisüsteemid	Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid operatsioonisüsteemiga varustatud seadet, mis on aktiveeritud või mida on ajakohastatud või kasutatud vähemalt üks kord kuus.	Selliste kordumatute arendajate arv, kes aasta jooksul andsid välja vähemalt ühe tarkvararakenduse või -programmi, mis kasutab operatsioonisüsteemi programmeerimiskeelt või mis tahes tarkvaraarendusvahendeid või mille käitamiseks operatsioonisüsteemi mis tahes viisil kasutatakse, või ajakohastasid või pakkusid sellist tarkvararakendust või -programmi.
Pilvandmetöötlusteenused	Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid asjaomase pilvandmetöötlusteenuste osutaja mis tahes pilvandmetöötlusteenust vähemalt üks kord kuus, tasudes selle eest mis tahes viisil, olenemata sellest, kas tasumine toimus samal kuul.	Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kes pakkusid aasta jooksul mis tahes pilvandmetöötlusteenuseid, mille majutamiseks kasutati asjaomase pilvandmetöötlusteenuste osutaja pilvtaristut.

<p>Reklaamiteenused</p>	<p><u>Reklaamipinna müük omaniku arvel</u></p> <p>Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes on reklaamiga kokku puutunud vähemalt üks kord kuus.</p> <p><u>Reklaamivahendus (sh reklaamivõrgud, reklaamibörsid ja kõik muud reklaamivahendusteenused)</u></p> <p>Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes on reklaamiga kokku puutunud vähemalt üks kord kuus sellisel viisil, mis käivitas reklaamivahendusteenuse.</p>	<p><u>Reklaamipinna müük omaniku arvel</u></p> <p>Selliste kordumatute reklaamijate arv, kelle vähemalt ühte reklaami on aasta jooksul esitatud.</p> <p><u>Reklaamivahendus (sh reklaamivõrgud, reklaamibörsid ja kõik muud reklaamivahendusteenused)</u></p> <p>Selliste kordumatute ärikasutajate arv (sealhulgas reklaamijad, avaldajad või muud vahendajad), kes aasta jooksul suhtlesid reklaamivahendusteenuse kaudu või keda selle kaudu teenindati.</p>
-------------------------	---	---